

...
dali tuoli vedno bil to
...
točkaje nek. h. p. n. v.
...
senca mater ni miy. n. e.
...
rotafranelo tako terole
...
dalo a dalimuh. g. p. n.
...
namest. k. y. u. h. a. d. a. f. a. n. o.
...
to. v. e. l. j. p. n. t. e. n. g. o. l. l. o. d. a. f. i. d.
...
dali. l. e. n. e. m. i. t. a. t. a. t. u.
...
leili. p. o. r. t. u. i. n. e. t. a. t. i. p. o. r. t.
...
p. n. a. p. o. t. n. o. s. t. e. r. a. l. l. a. p. u.
...
k. s. v. a. s. v. a. s. i. m. u. o. t. u. p. r. o. u. x.
...
otroško. L. y. l. e. x. n. i. s. o. g. e.
...
p. r. o. s. e. n. s. k. m. i. b. a. p. r. o. s. i. m. o. g. e.
...
n. a. h. o. r. o. t. p. o. i. g. o. t. o. v. e. g. a. n. a. m. l. v.
...
d. a. l. n. a. t. o. h. e. r. m. a. s. e. v. e. l. i. k. o. v. e. c. i.
...
l. u. b. e. s. e. n. g. l. o. n. o. s. k. a. l. i. o. r. t. a. t.
...
h. e. r. s. t. a. n. s. a. v. l. u. b. e. s. e. n. p. e. n. e. d.
...
n. u. m. e. r. j. a. t. i. s. t. o. v. e. l. i. h. o. l. u. b. o. r.
...
i. s. o. k. e. b. e. s. k. i. g. a. l. C. i. c. i. t. a. J. o. n. a. s. k. e.
...
s. e. s. v. o. j. e. g. a. n. a. r. l. u. b. i. s. t. o. r. n. u. s.
...
d. o. l. t. k. a. n. p. o. s. t. a. v. e. n. e. k. e. h. b. t. a. j. e.
...
m. a. s. t. u. b. i. s. i. n. n. o. v. i. d. h. a. t. e. n.
...
i. s. e. s. v. o. j. e. J. o. n. a. d. a. s. e. n. e.
...
m. a. n. i. p. a. r. e. J. o. n. a. v. e. l. i. c. o.
...
t. u. b. i. n. o. v. i. t.

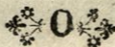
ker je stem hotel neje dolina an
negeri sinori in keere in ima
nab nani vre svoje zopredajmy
kennas je prava je gradala nest
vavilw. Das udihnil nennet
soco dabo nore stavil Drote
Dristusore kennas je unnas
se vedno prisereno lulu god
ga tedaj prasinu prisereno
ga prasinu knutka

RASLAGANJE
JESUSOVIH NAUKOV
NA GORI,
KAKOR JIH POPIŠUJE SVETI
MATEVSH 5, 3 — 10.

Perstavik

Vere — Upanja — Ljubesni.

V' natis tih bukev so gnadlivi Firshht Gospod
Gospod ANTON ALOJS, Lublanski Shkof per-
viga velziga serpana 1826 dovolili.

V' LJUBLANI 1827.

NATISNJENE PER JOSHEFU SASSENBERG.

*Na prodaj per Adam Henriku Hónu,
bukvovésu ino kupzhevávu s' popirjam.*

*A. 2602.
C. Zupau.*

222221

222221

IN = 03000 0003

13071

P r e d g o v o r.

PRELJUBI BRAVZI!

Kranjskimu katolškemu ljudstvu, med katerim sim pet in dvajset lét mashnik, sim she sdavnaj shelel svoje refnizhne ljubeshni prizhevanje dati. Nate! is dobriga serza majhine bukvice, v' ktirih je raslaganje Jesusovih naukov na gori.

Per letim majhnim delu sim s. pismo pred ozhmi imel, in sim premishljeval zhloveka od greha spazheniga. Mishim, nar potrebnishi je to, zhiste rasodete nauke, sebe in druge

premišljevati. Vsa uzhenost je — Boga in sebe prav sposnati.

Zhe je v' letih bukvizah kaka beseda drugazhna, ko v' svetim pismu: ali, zhe je od mene kaka beseda predstavljena, je le sato, de se besede svetiga pisma prav rasuméjo: szer nisim nizeh odstopil od misel rassvelljenih pisarjev, in od katolskhe zerkve.

Ker jest nisim kranjz, sim per-moran od krito sposnati, de je tukoj lohka 'marskéra beseda neperpravna, ali nepopolnama: kar prosim mi spre-gledati.

Preljubi braviz! lepo te prosim, beri, premišluj kar berešh, in shivi po naukih Jesusovih. Zhe tako delash, bodo moje shelje dopolnjene. — Moli sa-me.

RASLAGANJE
JESUSOVIH NAUKOV
NA GORI,
KAKOR JIH POPIŠUJE SVETI
MATEVŠH 5, 3 — 10.

V v o d.

Jesuf Kristus, vsiga zhlovestva uzhenik, je zlo tiho shivel do trideletiga leta v' majhnim mestu Nazaretu. — Preden je sazhel uzhiti, je bil od svetiga Janesa keršhen v' Jordanu. Kadar je shel is vodé so se mu nebefa odperle, in je vidil svetiga Duha v' goloba podobi doli iti, in nad njega priti. Tudi je bil glal is nebel slifhati :

Leta je moj ljubi Sin, nad ktérim imam dopadajenje. Mat. 3, 13 — 17.

Ker se je Jezus hotel grešnikom v' isgled ponishati, in kerst pokore prejeti, je bil od Ozheta nebelhkiga povikshan, de bi se ljudje nad njegovo prezhudno ponishnostjo ne pohujthali, in ne mislili, grešnik je.

Jesus je bil od svetiga Duha v' puhavo peljan, kjer se je shtirdeset dni, in shtirdeset nozhi postil. V' puhavi je bil od satana skuhan, pa Jezus ni bil, in ni mogel biti od sapeljivih skuhanjav premagan. — Hudizh ga je pustil: Angeli so k njemu prishli, in mu stregli. So Jesusu pernefli, kar je njegovo lazhno teló potrebovalo. Mat. 4, 1 — 11.

Jesus je hotel od satana skuhan biti, de bi nas uzhil s' samoto, s' postam, in s' premishljevanjem besede boshje vse sapeljive skuhanjave premagovati. — Blagor nam! ako po Jesusu delamo.

Jesus je potlej shel v' Nazaret. Kadar je pa tamkej svedil, de je bil Janes karstnik od Herodesha kralja v' jezho

pahnjen, se je preselil v' mesto Kafarnaum, ktero je per Galilejskim morji. Mat. 4 — 13.

She ni bil zhas terpeti prishel: savoljo tiga je Jesus is Nazareta v' Kafarnaum shel, ker Kafarnaum ni bilo pod Herodeshovo oblastjo, ko Nazaret.

V' Kafarnaumu je Jesus sazhel uzhit, rekozh: Delajte pokoro, sakaj nebeshko kraljestvo se perblishuje. Mat. 4, 17. Ta je gresnikam nar potrebnishi nauk, sato je prvi Jesusov. Sprideno zhlovestvo je bilo pokore slo potrebno.

Tamkej je Jesus nar prej Petra in Andreja k' apostolstvu poklizal, rekozh: Hodita sa menoj. Mat. 4, 18. Kmalo potlej dva druga brata perdobi, Jakopa in Janesa. Mat. 4, 21 — 22. Sa timi je druge k' sebi klizal, in hitro je veliko uzhenzov Jesus imel.

Jesus je vso Galilejo obhodil, povsot uzhil, in bolnike osdravljajal: savoljo tiga je njegovo ime, ne le po Galileji, ampak tudi po vsi Sirii slovelo. Mat. 4, 23 — 24.

Is vsih krajev so ljudje hiteli k' Jesusu, is Galileje, is desetih mest, is Jerusalema, in is une strani Jordana. Mat. 4, 25. Vsi so hiteli sa njim, de bi ga poslušhali, osdravljeni bili; ali saj njegove zhudeshe vidili.

Kadar je Jesus vidil ljudi perpravljene njega poslušhati, je shal na visoko goro, ktéra je bila Tabor, ali kaka druga na Galilejskim. Vso nozh je ostal v molitvi. Luk. 6, 12.

Kadar se je danilo, je Jesus svoje uzhenze poklizal, in is njih jih je dvanajt isvolil, ktére je Apostelne imenoval: potlej gre doli s' njimi. Na sredi gore, kjer je bilo veliko prestora, je bila velika mnoshiza ljudi is vse Judeje, is Jerusalema, od morske strani, od Tira, in Sidona, ktéri so prishli njega poslušhat, in osdravljeni biti. Luk. 6, 13

— 18.

Tamkej se je Jesus ustavil, in se usedel. Uzhenzi to k' njemu perstopili, de bi ga bliso svesto poslušhali. Jesus je svoje usta odperl, in jih je uzhil, rekozh:

1.) Blagor ubogim v' duhu! njih je nebesko kraljestvo.

2.) Blagor krotkim! oni bodo semljo posedli.

3.) Blagor shalostnim! oni bodo obveseljeni.

4.) Blagor lažnim, in shejnim pravize! oni bodo nasiteni.

5.) Blagor milostljivim! oni bodo milost dosegli.

6.) Blagor serza zhistim! oni bodo Boga gledali.

7.) Blagor mirnim! oni bodo otrozi boshji imenovani.

8.) Blagor tim, ktéri so sa pravize voljo preganjani, njih je nebesko kraljestvo.

Dosti drugih lepih naukov je Jesus uzhil na gori, pa tukaj bodo samo ti raslagani, kakor jih popisuje sveti Matevsh. 5, 3 — 10.

Leti kratki Jesusovi nauki silno dosti naukov sapopadejo. Oni sapopadejo ves Evangelij: to je, vse, kar je Jesus delal, in uzhil.

Leti nauki sturé popolnoma kristjana, Bogu dopadljiviga, in nebeshkiga kraljeitva vredniga ga sturé. Kdor po njih shivi, shivi po sveti volji Jesufovi.

Leti Jesufovi nauki lozhijo kristjane od nejeverzov, ktéri so le po hudim posheljenju shiveli. Leti nauki lozhijo kristjane od judov, ktéri so flushili Bogu le savoljo zhasniga povrazhila. Leti nauki lozhijo dobre kristjane od slabih kristjanov, ktéri so rasdeljeniga serza, in dvema gospodama flushijo.

Leti nauki osdravljajo nashe flabe serza, ker oni preshenejo shkodljive smote v' rasodevanju Jesufove volje, in duha. Oni nas uzhé v' duhu, in v' resnizi flushiti Bogu. To je slo potrebno, kakor je sam Jesuf govoril: Bog je duh: in ti, ktiri ga molijo, naj ga v' duhu in v' resnizi molijo. Jan. 4, 24.

Leti nauki prizhujejo, de isvoljenih bo malo, ker hudo posheljenje veliko ljudi sapeljuje. Tudi sdaj je resnizhno, kar je modri sdavnaj govoril: Netpametnih shtevilo je veliko. Prid. 1, 15.

Jesuf je uzhil na gori. — To pomeni, de kdor hozhe njegove nauke prav poslušhati, more na gore iti: to je, se more od shuma in nepokoja sapeljiviga sveta lozhiti. Kdor gre na goro, more terpeti, lih takó vsaki, ktéri hozhe po Jesufovih naukih shiveti. Slaba natura le sladnosti ljubi, Jesufovi nauki so ojstri: savoljo tiga je sdaj malo brumnih, in bo malo svelizhanih. Sam Kristuf sprizhaje: Tesna je pot k' svelizhanju: in malo jih je, ktére jo najdejo. Mat. 7, 14.

Kako samorejo meséni ljudje bodé zhe Jesufove nauke ljubiti: Blagor ubogim? — Blagor shalostnim? — Blagor zhistim? — Hudo posheljenje brani po letih grenkih naukih shiveti, zhe obilna gnada boshja v' njih serza ne ulije zhes-naturniga veselja do svetih naukov Jesufovih.

Kar je Jesuf uzhil na gori, ni svet, ampak sapoved. Vsim je sapovedano po tih naukih shiveti, in drugazhi ni svelizhanja. Vsaki lohka to vé, ker je obljudbeno plazhilo nebeshko kraljestvo. Te-

daj, kdor po tih naukih ne shivi, ne pride v' nebeshko kraljestvo.

Kdor hozhe svojo edino dusho svelizhati, naj poslusha, in uboga Jesusa uzhenika. Vsaki naj posnema uzhenze, ktéri so k' Jesusu perstopili, de bi gasvestó poslusnali. Naj bo vsaki dobre, pokorne, in mozhne volje, ko uzhenzi, vse sturiti, kar Jesus uzhi.

Vsaki naj gorezhe prosi sa gnado svetiga Duha. Naj prosi s' Davidam: Stvari v' meni, o Bog! zhisto serze, in ponovi v' meni praviga duha. Pl. 50, 12. Tudi: Poshli svojo luzh, de me bo peljala na tvojo sveto goro. Pl. 42, 3.

PROSI BOGA.

O preljubesnivi Gospod! pomagaj mi, ne savoljo del pravize, ktére bi jest imel, ampak sa svoje milosti voljo. Ti si meni dobrotljevo dal uzhenika Jesusa, poshli tudi v' me svetiga Duha, de moje hudobno serze postane dobro, in Jesusa rado poslusha. Glej! jest sim saha semlja pred teboj.

Le, ako ti pomagash, samore moja bolna duha tvojiga ljubiga Sina Jesufa nauke prav poslušhati, in po njih shiveti.

Radovoljno, in ponishno sposnam, de v' meni ni nizeh dobriga, in nizeh sdaviga: vem, de moja hudobna volja le shkodljive sladnosti ljubi, se brani terpeti, se nozhe premagovati, in sama sili v' pogublenje.

O Jesus sdravnik, in uzhenik moje dushe! ti si vezhna modrost, jest pak grosna hudoba: ti si neisrezhna svetloba, jest pak neisrezhena tmá: sa to prosim té, in te bom vedno profil: Poshlji v' me svetiga Duha, de prav sposnam tvojo sveto voljo, in skerbno po nji shivim.

Preljubi Gospod Jesus! obljudil si: Moj Ozhe bo rad dal vam dobriga Duha, zhe ga prosite. Pvosim te in upam v' tvojo neisrezheno milost, de mi po svoji resnizhni obljudi pomagash. Jesus, sdaj govori, in jest tvoj hlapez poslušham. Daj mi sheljno dushe, možhno voljo,

rodovitnost dobriga, stanovitnost v' njem,
de v' tvoje kraljestvo pridem.

I.

Blagor ubogim v' duhu! njih je nebeshko kraljestvo.

Le ubogi v' duhu pridejo v' nebeshko kraljestvo, ker le ubogi v' duhu so popravljeni visoke nauke Jesusove poslušati, in veselje imeti do zhesnaturnih dobrot. Je tedaj slo potrebno vediti, kaj leta Jesusovi navuk v' sebi sapopade? Slo potreben more biti ta nauk, ker ga Jesus pred vsimi drugimi uzhi.

Ktéri so ubogi v' duhu? Ubogi v' duhu so ti,

- 1.) Ktéri so v' resnizi ponishni.
- 2.) Ktéri ponishno sposnajo spazhnost svojiga serza, in se boje.
- 3.) Ktéri, zhe lih brumno shivé, so smiraj v' skerbi.
- 4.) Ktéri v' slo hvalo sovrashijo.

5.) Ktéri, ako lih bogati, bogastvo ne ljubijo, in so perpravljani raji ob vse priti, ko Boga rasshaliti.

6.) Ktéri so szer ubogi na premoshenji, pa ne shelé obogatiti, in so poterpeshljivi.

7.) Ktéri, ne le nobene krivize ne delajo, temuzh tudi sturjeno popravijo, in povernejo.

8.) Ktéri nobene nevoshljivosti nimajo sa voljo frezhe drugih: tudi so veseli, zhe je to blishnimu v' prid.

9.) Ktéri svojo voljo vsaki pravizhni sapovedi podvershejo.

Vidish, in sposnash, o kerfhanška dusha, koliko shiroko segajo te kratke besede Jesufove: Blagor ubogim v' duhu! Beri, in premishljuj, de bosh bolj sposnala.

I.

Ubogi v' duhu so ti, ktéri so v' resnizi ponishni.

Zhe si v' resnizi ponishen, si majhen pred svojimi ozhmi, ne mislish visoko od

sebe, se ne hvališ s' nobeno rezhjo, sebe sanizhujesh, in nikdar ne upash v' sebe. Lih to se pravi: Ubog v' duhu biti.

Ponishen moresh biti, ker bres ponishnosti ni svelizhenja. Spremišli, de veliko angelov je bilo v' pekel oblojenih savoljo napuha. Zhisti duhovi so od neba v' pekel versheni, ker so imeli dopadajenje do sebe, kako samoresh ti slab zhlovek v' nebeso iti, zhe ponishen nisi? Sin Boshji se je ponisheval sa greshnike, framuj se napuhnjen biti, ker si nevreden greschnik. Lih to je Jesus sapovedal, rekozh: Ako ne bote ko otrozi, ne pojedete v' nebesko kraljestvo. Mat. 18, 3.

Sveti Pavl od Jesusa zhudno spreobernjen, s' svetim Duhom napolnjen, in poln dobrih del, je ponishno, in ozbitno sposnal: Nisim vreden Apostel imenovan biti. I. Kor. 15, 9. On se soper ponishuje, rekozh: Kristus Jesus je na svet prifhel sa greshnike, med kterimi sam jest prvi. I. Tim. 1, 15.

Morešh v' rešnizi ponishen biti: hinavška ponishnost ni ponishnost, ampak nar hujšhi nápuh. Ko bi ti imel hinavško ponishnost, bi bil enaki farisejam, kterim je Jesus rekel: Gorje vam, hinavzi! ker ste enaki pobeljenim grobam, od sunaj ljudem lepí, od snotraj pak polni mertvafških kostí, in gnufobe. Mat. 23, 27.

Morešh v' rešnizi ponishen biti, ne le pred ljudmi. — Zhe si ref ponishen, se bojish premalo ponishen biti, in si persadevafsh ponishnišhi perhajati. Le tako up j sadobiti, kar Jesus oblubi: Kdor se ponishuje, bo povikšhan. Luk. 14, 11.

Zhe si v' rešnizi ponishen, bosh s boshjo pomozhjo vse Jesusove nauke spolnoval. Bog ne sapuſti ponishniga zhloveka, ker je sapisano: Bog pomaga ponishnim, ustavla se prevsetnim. I. Pet. 5, 5.

Zhe si ponishen, ako ravno slab, proſi, in Bog bo tvoje ponishne proſhnje uſliſhal, de se poboljšhafsh, in svelizhafsh. Prizhuje Dávid: Bog gleda na molitev ponishniga, in njega proſhnje ne sanizhuje. Pf. 101, 18. — Tudi modri prizhuje: Molitev pravizhniga bo oblake

prederla, in on bo obveseljen. Sirah. 35, 21.

Lej Janesa kerstnika! She sdavnej je bil prerokovan od Malahija (3, 1.): od Angela Gabrijela je bil osnanjen: pred rojstvom je bil s' svetim Duham napolnjen (Luk. 1, 11 — 14.): vender je bil smiraj ponishen. Vsa deshela je bila polna njegoviga imena: zlo so mislili, de je Kristuf; tode on je le ponishen ostal, in ponishno sposnal: Nisim vreden jermenja njegovih zhevljov odvesati. Jan. 1, 27.

Veliko bójse moresh ti ponisheva-ti, ker si v' refnizi nevreden zhlovek, v' grehu spozhet, polen slabost, in grehov. Grethil si, pa ne vesh, zhe so ti grehi odpuhneni: ne vesh, kaj Bog misli, zhe prideh v' nebefa, ali v' pekel. Modri vse pové ob kratkim: Ne vesh, zhe si per Bogu serda, ali ljubesni vreden. Prid. 9, 1.

Bodi tedaj ponishen, bodi v' refnizi ponishen, in persadevaj si ponish-nishti biti, de bosh ubog v' duhu, in

pridešh v' nebeshko kraljestvo, kjer bošh vezhno zhašt imel.

II.

Ubogi v' duhu so ti, kateri ponishno sposnajo spazhnost zhlovešhke nature, in se bojé.

Vsak' katolšhki kristjan more ponishno sposnati, de je v' hudobii spozhet, in v' grehu rojen, kakor David prizhujé. Pl. 50, 7. — Vera uzhi, de smo bili od nature otrozi jese in mashevanja, kakor tudi drugi. Efes. 2, 3. Verovati moremo, kar uzhi sveti Pavl: Po enimu zhloveku (Adamu) je greh na svet prišhel, in s' greham je smert prišhla na vse zhloveke po tim (Adamu), v' kterim smo vsi grešhili. Riml. 5, 12.

To more vera vsih biti, desiravno je nemogozhe to rasumeti. Sveti sbor Tridentinski je soper krivoverze sklenil tako: Kdor pravi, de je Adam le sebi, ne nam pravizhnost sapravit: ali pravi,

de njegova nepokorshina je le zhasne shtrafenge saflushila, naj bo is shtevila vernih isbrisan. Sefs. V.

To more vsakiga zhloveka ponishevati, ker je hudizhova nevoshljivost she v' sazhetku podobo boshjo spridila. Modr. 2, 23 — 24.

Res moremo usmiljeniga Boga serzhno hvaliti: sakaj, desiravno je po enim zhloveku greh, in smert v' vse ljudi priihla, smo vender v' Jesusu Kristulu vsi oshiveli. I. Kor. 15, 22.

Vedna hvala bodi usmiljenimu Bogu, sato vender se moremo ponishevati, ker v' nas she oitane hudo posheljenje, kakor sgoraj imenovan sbor uzhi, in lastne flabosti prizhujejo. — Hudo posheljenje ni greh, ampak is greha pride, in v' greh napeljuje. Ono je silno sapeljivo, in nevarno. Tedaj se moremo ponishevati, in smiraj v' strahu shiveti, ker smo smiraj v' nevarnosti, in silno lohka greshimo. Boshja beseda prizhuje: Nashi pozhutki, in nashe misli so k' hudimu nagnjeni od nashe mladosti. I. Mojs. 8, 21.

Ponishno moremo s' Jeremijam sposnati: Serzé vsih je hudobno, in svijazhno. 17, 9. Tudi s' svetim Pavlam: Vemo, de v' nas ni nizm dobriga. Rim. 7, 18. Sami zhutimo, de smo nevarno skufhani od svojiga hudiga posheljenja. Jak. 1, 14. — Sveti Janes prizhuje: Vse je posheljenje mesa, posheljenje ozhi, in napuh shivljenja. I. 2, 16.

Refni hno je vse to: okoli sebe imamo veliko sapeljivih sovrashnikov, in v' ferzu smo polni sapeljiviga strupa. Skorej vsaka rezh nam je skufhnjava savoljo nafhe velike flabosti. Grefhno rezhi is hudiga posheljenja ljubimo, dopernafhamo, in potlej isgovarjamo. Zlo nedolshne stvari so nam shkodljive, ker jih neumno ljubimo, ali preobilno ushivamo. Ravno to méni sveti Janes, rekozh: Zel svet v' hudim tézhi. I. list. 5, 19.

Hudo posheljenje je spridilo vso nasho naturo, dusho, in telo. Ko bi le telo sprideno bilo, bi dusha devala telo pod pokorfhino boshjih sapoved: ker pa je tudi dusha spazhena, spregleduje flabimu telesu, in opravizhuje, ali isgo-

varja njegove hudobne dela. To je vrshah, de je veliko flabih, ktéri shivé, ko sovrashniki krisha Kristuloviga, kakor Iveti Pavl shalofno sposna. Filip. 3, 18.

Savoljo te spazhnosti ne sposnamo, in nozhemo sposnati svojih shkodljivih smot, de bi mirno, in bres pezhenja vestí vshivali, kar nam dopade, in delali, kar hudobno poshelimo. Ishemo smerti v' podobi shivljenja: ishemo golufne sre-zhe, in hitimo v' vezhno nelrezho. Ne le radi se pohujshujemo nad flabimi ljud-mi, temuzh tudi boshjo besedo obrazhu-jemo, raslagamo, in permerjamo po svojim hudim posheljenju. David od tiga prizhuje, rekozh: Greshnik je pred boshjim oblizhjam golufno ravnal. Besede njegove so sgolj kriviza, in golfija: ni hotel sastopiti, de bi dobro delal. Pf. 35, 3 — 4.

Zhlovek je po naturi hudobniga, in svijazhniga serza. Nevednost je velikokrat radovoljna, in sposnati nozhe. vest ga opominja, pa nozhe poslushati: hudiga se boji, vender dela hudo: sheli dobriga, in dobriga ne dela: se boji po-

gublenja, pa nevarne skušnjave, in hude perlošnosti ljubi, ktere ga lohka pogubé. O nefrezhni Adamovi otrozi! Kdo naf bo rešhil is toljkaj sapeljivih nadlog? V' sebi nobene pomozhi nimamo: upajmo tedaj le v' mogožno gnado usmiljeniga Boga, le gnada boshja naf samore rešhiti. Riml. 7, 15 -- 25.

Zhe vse to dobro premislimo, moremo s' Davidam shalostno rezhi: Peklenske teshave so naf sadevale. Ps. 114, 3. — Zhe smo rasvetljeni kristiani, in ref sa dusho skerbiamo smo lohka preprizhani, de skušnjave so peklenške teshave, in bomo is serza profili: O Gospod! rešhi mojo dusho. Ps. 114, 4.

Pa sopet druga rezniza naf ponishuje, ker tudi prav profiti ne moremo, zhe nam Bog ne pomaga prav profiti. Ref, ne moremo prav profiti, zhe nam Bog ne daje duha molitve. Ni mogožhe prav moliti, ko v' svetim Duhu. Riml. 8, 26.

Zhe vse to premishljujemo, obupamo, kar ni perpusheno. Upanje v' usmiljeniga Boga skosi saflushenje Jesusa

preljubiga Gospoda našho slabost podpera, de ne obnemagamo. Bog je Ozhe usmiljenja, in vsiga poveseljenja. II. Kor. 1, 3.

Usmiljeni Gospod! svojo hudobo, in spazhnost sposnamo. Vemo, in ponishno sposnamo, de smo ubogi, vsiga potrebni, in vsiga nevredni. Pomagaj nam zhe dalej bolj svojo revshino sposnavati, de bomo res ponishni, in ubogi v' duhu. Le tako bomo tvoje milosti deljeshni.

III.

Ubogi v' duhu so ti, ktéri desiravno brumno shivé, so smirej v' skerbi.

Greshnik per Bogu in per ljudem ostuden, savoljo ozhitnih grehov sanizhevan, in preganjan, je lohka majhen pred svojimi ozhmi, ker je savoljo svojiga gerdiga shjylenja rasgledovanje in saframovanje vsih ljudi. De se ta boji od Boga savershen biti, je lohka, sakaj njegove

ostudne pregrehe vpijejo: Pogublenja si vredeni!

Niso vsi grešniki taki, temuzh eni so hudobnihi, in se svojih ostudnih grehov ne framujejo, ne pred Bogam, ne pred ljudmi. Ako so oni od ljudi sanizhevani, so nevoljni, in jesni. — Silno flabo snamnje je to, kadar greh ne ponishuje grešnika.

Hudobnihi od tih so drugi, kér se s' svojimi hudobnimi deli hvalijo. Oni imajo ne le mirno, ampak tudi veselo vest, desiravno nad peklam visé. Oni pravijo: Mir, mir, zhe lih nimajo praviga miru, in veselja, kakor Jeremija od njih prizhuje. 6, 15.

Urshah njih sapeljiviga miru je slépa vest: ta pa je is hudih navad, ali is lashnive pokore. Resnizhno je, kar modri govori: Hudobnik, kadar v' globozhino grehov pade, sanizhuje. Prip. 18, 3. Sanizhuje grehe, shuganje boshje pravize, in pogublenja, rekozh: zhe bom pogubljen, ne bom sam.

Vsak sposna, de ti niso ubogi v' duhu, ampak slepi v' duhu: ti niso ponish-

ni, temuzh terdovratni, in njim bode vekomej gorjé, kakor Modri prizhuje. Terdovratnimu ferzu bo na sadnje hudo. Sirah. 3, 27.

Resnizhno ubogi v' duhu so ti, ktéri desiravno brumni, in bogabojézhi, so vender smiraj ponishni, in smiraj v' skerbi. To je vsim potrebno, ker prizhuje Modri: Nashe dela so v' boshji roki, in ne vemo, zhe smo ljubesni, ali ferda vredni. Prip. 9, 1. Sato je sapifano: Bojte se Gospoda vsi njegovi ,Sveti. Pf. 33, 10. — David ne pravi: Bojte se Gospoda vi hudobni, ampak sveti. Hudobni bi se imeli bójj bati, pa tudi pravizhni se morejo bati, szer ne bodo v' pravizhnosti ostali. Modri Sirah sprizhuje: Kdor je bres strahu, ne more pravizhen biti. 1, 28.

Pravizhni Job je v' strahu shivel. ,Sam je govoril: Ako bi ravno kaj pravizhniga imel, ne bom odgovoril: ampak bom svojiga sodnika sa odpushtanje profil. 9, 15. — In sopet: V' skerbi sim savoljo vsih svojih del. V. 28.

David je bil v' strahu pred greham, in po odpufhanji greha. Zlo po nozhi ni mirú imel, kakor sam sposna: moje ozhi bólj zhujejo, ko zhuvaji: slab sim, in ne morem govoriti: sprasheval sim se, in rekel: Gospod, ali naf bofh vekomej savergel? Pf. 76, 5, 7 — 8. On je bil v' velikim strahu, vender se je bal pre malo skerbeti; sato je Gospoda profil: Prebodi s' straham moje mesó, sakaj bojim se tvoje sodbe. Pf. 118, 120.

Sveti Pavl apostel je tudi v' strahu shivel. On sam sprizhuje, de je veliko terpel sa evangeli, de je bil s' shibami tepen, lovrashen, in preganjan; de je bil smiraj v' trudu, v' lakoti, v' nevarnosti, in v' velikih nadlogah sa vere Jesufove voljo. II. Kor. 11. — Kaj tedaj sveti Pavl od sebe misli? On pravi: Vest mi nizh ne ozhita, vender sato nisim opravitzen. I. Kor. 4, 4. She perstavi: Tarem svoje teló, in ga v' fushnost devam, de morebiti po tim, ker drugim evangeli osnanujem, sam savershen ne bodem. I. Kor. 9, 27.

Ti so pravi slushabniki boshji, oni si veliko persadevajo brumno shiveti, vendar so smiraj v' fkerbi, in so smiraj ponishni. Ti so res ubogi v' duhu.

Kristjan, tudi ti bodi vedno v' strahu, ker si flabeji od unih. Vedno se boj; vedno upaj; nevtrudno delaj dobro, in ti bo vekomej dobro.

IV.

Ubogi v' duhu so ti, kateri vso hvalo sovrashijo.

Napuhnjenz vidi, kar ni, in ne vidi, kar je. On vidi svojo vrednost, mogochnost, modrost, in saflushenje, desiravno je vliga tiga prasen. On ne vidi svoje spazhnosti, slabosti, in hudobe, ktére je polen.

Ponishni tudi vidi, kar ni, in ne vidi, kar je, pa drugazhne ozhi ima. On vidi, kar ima slabiga, in se mu refinizhno sdi, de je flabeji od drugih. On ne vidi svoje brumnosti, in dobrih del.

Napuh pernese tmó, ponishnost pernese svetlobo. Zhe vezh napuha imash, vezh slepote je v' tvojim serzu, ker napuh te upijani, in si enak pijanimu bera-zhu, ker gnade boshje ni v' tebi. Zhe vezh ponishnosti imash, vezh gnade je v' tebi, s' ktéro nar manji slabosti vidish, in se ponishujesh. Pravizhno je to, de so prevsetni v' tmi, ponishni v' svetlobi. Ravno savoljo téga je Jcsuf rekel: Sahvalim te Ozhe, ktéri si modrost íkril pred modrimi, in jo majhnim rasodel. Luk. 10, 21.

Nobeden ne more toljko ponishen biti, de bi mislil: nizeh nimam, ako ima; norez sim, ako ni; kradel sim, zhe ni kradel: vender vsaki je dolshan posnemati Joba: V' íkerbi sim savoljo vsih svojih del. Job. 9, 28. Zhe nimash ozhitnih grehov, bodi vender ubog v' duhu, bodi ponishen, ker serze vsih samore biti svijazhno. Lastna ljubesen íkrivno sapeljuje zhloveka, in opravizhuje njegove dela. Sapitano je: Ni ta, ktéri sebe pravizhniga shteje, poterjen od Boga, ampak ktériga Bog hvali. II. Kor. 10, 18.

Ne hvali se tedaj, in ne bodi pravi-
zhen v' svojih mislih. Ako bi ravno vse
sturil, kar ti Bog sapove, rezi: nepriden
hlapez sim. Luk. 17, 10.

Ne hvali se lashnjivo s' nobeno rezh-
jo. Kdor se hvali, de je bogat, dober,
brumen, ako lih ni, je Bogu ostuden,
ni ubog v' duhu, ampak pijan v' duhu.

Ne ponishuj se hinavsko, de bi te
drugi povikshevali. Nektéri se hinav-
sko ponishujejo pred ljudmi, ker vedo,
de ozhitna hvala jim je soperna. Lash-
njiva ponishnost ni ponishnost, temuzh
nar hudobnisthi napuh.

Ne hvali se, in ne ishi hvale, ko
otrozi s' prasnimi rezhmi. Nekteri sa-
mi ne vedo, kako bi govorili, hodili, in
se sadershali pred neumnim svetam. Ob-
lizhje, lasje, oblazhilo, in vse imajo po
nizhemurnosti spazheniga sveta. — Ti ni so
ubogi, ali ponishni v' duhu.

Ne hvali se s' dobrimi deli. — Nek-
teri menijo, de saftonj dobro delajo, zhe
njih dobre dela niso povsodrasosnanjene,
Vsim pravijo, perloshno, in neperlosh-
no, kaj in koljko dobriga delajo. Oni

mislijo, de je blishni slo nehvaleshen, ako ne trobi povfod, in ne osnanuje povfod njih dobrote. Ti ni so uhogi v' duhu, temuzh fariseji.

Gorjé tebi, zhe se hvalish s'grehi: de si se nad sovrasnikam masheval: de grehno prijasnost imash: de si blishniga svijazhno spezhal. — Kdor se s'greham hvali, rasodeva svojo sprideno, in neframno dusho.

Ne hvali se, ampak dobro delaj, de Bogu dopadesh. Zhe se hvalish, nifi ubog v' duhu, temuzh ubog na gnadi: si prasen strahu boshjiga, in vsiga saflushenja, vreden si pogublenja.

Preljubi kristjan! ne hvali se s' svojimi deli, in ne delaj dobriga, de bi te ljudje hvalili. Vesh, sazhetnik vsiga dobriga je le Bog, in savoljo tiga uzhi sveti Pavl: „Samimu Bogu bodi zhasht, in hvala. I. Tim. 1, 17.

Nikolj nizh fosebniga, nenavadniga, ali zhudniga ne delaj pred ljudmi, de ne bosh skufhan. Zhe je to tvoji dushi v' prid, ali ti je sapovedano od spo-

vednika, delaj, pa na skrivnim, in Bog ti bo povernil. Mat. 6, 4.

Kadar delash ozhitno, kar ti Bog, ali zerkuv sapoveduje delati ozhitno, imaj misel, in voljo Boga hvaliti, in blisnimu s' dobrim sgledam pomagati. Kristus sapove: Naj sveti tvoje shivljenje pred ljudmi, de tvoje dobre dela vidijo, in zhasté — ne tebe, ampak — Ozheta nebeshkiga. Mat. 5, 16.

Zhe is ljubeshni do blisniga moresh rasodeti svoje dobre dela; zhe te spovednik uprasha, zhe moresh drugim praviti, kar dobriga vesh: zhe druge uzhissh, ali svarissh, ostani ponishen, in varuj se prasne hvale, dajaj hvalo Bogu. Spremisli, kaj sveti Pavl govori: Kaj imash, de bi ne bil prejel od Boga? Ako si pa prejel, sakaj se hvalissh, kakor de bi ne bil prejel? I. Kor. 4, 7.

Ne bodi nikolj, ne relnizhne, ne lashnjive hvale lazhen: ampak shivi po sapovedih, de Bogu dopadesh. — Vesh, kolikokrat je Jesus rekel gorje farisejam, ktéri so le ljudi hvale iskali. Gorje vam! vi hinavzi, ker ste enaki pobe-

ljenim grobam, sunaj lepi, snotraj pak polni mertraskih kosti, in gnusobe. Mat. 23, 27.

Rekel sim ti: ,Sovrashi vso hvalo. Premalo ti je le lashnjivo hvalo sovrashiti, moresti tudi resnizhno sovrashiti. Ostudnisthi si, zhe lashnive hvale ishesht, pa tudi nisipo volji boshji, zhe saslushtene hvale ishesht. Jesus je bil vse hvale vreden, vender je ni iskal: veliko manj jo ti smesh, ker si greshnik. On sam je djal: Jest zhashtim Ozheta, in svoje hvale ne ishem. Jan. 8, 49 — 50.

Zhe si oblastnik, ozhe, gospodar, ali imash pod drugim imenam podloshne, ti sposhtovanje gre, kakor je sploh navada v' desheli, vender savoljo tiga se ne povikshuj. Od svojih otrok, in od drugih podloshnih tirjaj dolshno sposhtovanje savoljo njih dushe. Oni bi bili flabeji, in bi Boga shalili, ko bi tebe ne sposhtovali, in ne ubogali. Ljubesnivi Janes to uzhi, ker se pertoshi proti Kajju, de ga Diotref poglavar zerkve ne sposhtuje, in perstavi: Kadar k' vam pridem, bom svaril njegove dela, ker s'

hudobnimi besedami soper naš blede.
III. v. 10.

Delaj tudi ti tako, pa ostani ponišen, ko sveti Janes. Velika flushba, in mogozhna oblast te nizeh svetejšhiga ne dela per Bogu. V' veliki flushbi imash vezhi dolshnosti, in ostreji sodba te zha-ka. Modri te uzhi: „Si oblastnik? Imash podloshne? ne povikshuj se, ampak bodi v' svojim serzu med njimi, kakor eden is med njih. Sirah. 32, 1.

Bodi varen, de hvala drugih tvoji-ga serza ne spridi, pa tudi ti varno hvali druge, ker serze vsih je flabo. Zhe druge hvalish neumno, nisi nedolshen: veliko manj, zhe druge hvalish is hinavskiga, ali hudobniga serza,

Bodi smiraj ubog v' duhu, smiraj majhen, smiraj ponishen, in pred svojimi ozhmi vsiga potreben: tako bosh velik per Bogu, in od njega visoko povikshan. Kristuf sam to govori: kdor se ponishuje, bo povikshan. Luk. 14, 11.

V.

Ubogi v' duhu so ti, ktéri desiravno bogati, bogastva ne ljubijo, in so perpravljani vse sgubiti, zhe je volja boshja, in raji, ko greseliti.

Tudi bogati, in premoshni so lohka ubogi v' duhu. Jesuf ni rekel: Blagor ubogim na premoshenji, ampak: Blagor ubogim v' duhu. Bogastvo ne obsodi bogatina, zhe ne ljubi neumno, kar ima. Uboštvo ne opravizhi revesha, zhe ima lakomne shelje.

David je bil kralj, vender je bi ubog v' duhu; sato je rekel: „Sim reven in uboshen. Ps. 39, 18. — Taki so bilil drugi ,svetniki, ker niso svojiga upanja v' bogastvo stavili. Tak more vsak biti, in lih sato je sapifano: ako bogastvo imate, nikar serza na - nj ne obesite. Ps. 61, 11.

Kaj bogastvo pomaga? ono napravlja nepokoj, in skerbi.. Po smerti bo tudi slehernimu rezheno: Daj odgovor od svojiga hishevanja! Luk. 16, 2.

Bogastvo je samo na sebi nedolshno, vender je od Jesufa imenovano krivizhno (Luk. 16, 9), ker zhloveka lohka sapeljuje, in ga lohka dela hrivizh-niga. Sveti Pavl prizhuje: Lakomnost perpravi zhloveka v' hudizhovo sadergo, in veliko shkodljivih shelja, ktére ga potopé v' pogublenje. I Tim. 6, 9.

Bogastvo ni lakomnost, vender je serze slabo, in se lohka da smotiti. Savoljo tiga Kristuf pravi: Bogat teshkó pride v' nebelhko kraljestvo. Mat. 19, 23.

Premaguj lakomne shelje, in bosh veliko manj smot imel. Kdor nima lakomnih shelja, je poterpeshljiv, mir vshiva, in lohka slushi Bogu. De premagujesh lakomne shelje, premishljuj, kar Jesuf pravi: Kaj pomaga zhloveku ves svet imeti, na dushi pa shkodo terpeti? Mat. 16, 26.

Kdor je s' gnado boshjo ubog v' duhu, ni vesel bogastva, ni shalosten uboshtva: je ponishen v' bogastvu, in poterpeshliv v' uboshtvu. Tudi, ni nepokojno shalosten, zhe se mu nesrezha per-godi. On je tudi perpravljén vse sgubi-

ti, in vse dati, ako je volja boshja, in v' vsih nadlogah pravi s' Jobam: Bog je dal, Bog je vsel: naj bo hvaljeno njegovo ime. Job. 1, 21.

Kdor je ubog v' duhu, raji da vse, ko Boga rasshaliti. Lih to nar b'olj pri- zhuje od njegoviga dobriga serza. On odgovori s' Kristufam satanu, ktéri je njemu obljubil vse kraljestva sveta, ako bi njega molil: Pojdi stran! sapifano je: Gospoda svojiga Boga moli, in njemu fami- mu flushi. Mat. 4, 10.

Spremisli, kakshno je tvoje serze, de se sposnash, in poboljsash. — Zhe shelish krivizhno obogatéti, zhe si neum- no vesel j'v' frezhi, in prevezh shalosten v' nesrezhi: zhe vedno memrash zhes svoj revni stan, in zhes nadloge; zhe tvoje serze nima mirú: zhe nimash gor- kote sa pravo boshjo flushbo, in zhe imash druge take snamnja nad seboj, si lakomniga serza, in nisi ubog v' duhu, kakor Kristuf sapové.

Spremisli skerbno svoje serze, kaksh- no je v' dobrim in v' hudim: v' frezhi in v' nesrezhi, de se sposnash, in pobolj-

shafh. — Moli, premishluj, in si veliko persadevaj ubog v' duhu biti, de pravizhno, in pokojno shivish, Bogu flushish, in dufho svelizhafh.

VI.

Ubogi v' duhu so ti, ktéri so fzer ubogi na premoshenji, pa ne shelé obogatéti, in so v' ubofhtvu poterpeshljivi.

Malo je ljudi radovoljno ubogih. Ubogi na premoshenji so sploh taki, ker morejo biti. Apostelni so bili radovoljno ubogi; ker so vse sapustili, in sa Kristusam fhli. To jim je bilo potrebno, de bi samogli po vsm svetu Jesusa osnavati.

Bog ni sapovedal vsiga svojiga premoshenja sapustiti, svet je to, ne sapoved: vender je vsm sapovedano ubogim v' duhu biti. — Kdor ima majhno premoshenje, ni sa to ubog v' duhu. Kaj mu pomaga ubog na premoshenji biti, zhe ima lakomno ferze, zhe nima poterpeshljivosti, zhe

hrepni po bogastvu? Nizh mu ne pomaga, ker je reznizhno, de ta nepokojna fkerb njegovo serze odverne od Boga. Sirah. 3, 2.

Spremisli, de lakomne shelje ti nizh ne pomagajo. Kaj ti pomaga misliti: Oh! ko bi imel kar, ali kakor uni ima? Mislih nefrezhen biti, ker si ubog, memrash zhes svoj revni stan, in Bogu si nepokoren. Savoljo lakomnih shelja nisi bogateji na svetu, revneji bosh po smerti. Sapifano je: Lakomniki ne bodo kraljestva boshjiga posedli. I. Kor. 6, 10.

Zhe si lakomniga serza, ti nizh ne pomagajo lakomne shelje, pak tudi hudobnishi bosh. Lakomnost rodi mersloto, prepir, kletev, krivizo, in dosti hudiga. Sveti Pavl prizhuje: Korenina vsiga hudiga je lakomnost. I. Rim. 6, 10.

Nikar tedaj bersh ne verjami, de si ubog v' duhu, ker malo premoshenja imash, ampak spremsli svoje serze. Upaj, de si ubog v' duhu, zhe voljno poterpish, in zhe si v' pomankanji Bogu pokoren, ktéri je bogatiga in ubogiga stvaril.

Bodi brumnimu Tobiju enak, ktéri je svojimu ljubimu sinu rekel: Ne boj se moj sin: mi szer uboshno shivimo, ali veliko bomo imeli, ako se Boga bojimo. Tob. 4, 23.

Glej Kristusa Jesusa kralja nebés in semlje radovoljno ubogiga. On sam je rekel: Lisize imajo jame, in ptize imajo gnjesda: jest pak nimam kam bi glavo nastlonil. Luk. 9, 58.

Pervi verni so bili polni Jesusoviga duha, in so bili ref ubogi v' duhu. Njim sveti Pavl pishe: Ropanje svojiga premoshenja ste s' veseljam prestali, ker veste, de imate boljshi premoshenje v' nebesih. Hebr. 10, 34.

Bodi pokoren Bogu, in poterpeshljiv v' revshini, in v' vsih nadlogah: to nar bolj sprizhuje, de si ref ubog v' duhu. De raji poterpish, spremisli, kar Jesus govori: Bogat teshkó pride v' nebeshko kraljestvo. Mat. 19, 23.

Glej shiviga bogatina, ktéri je v' Jerusalemu vse dobrote in sladnosti mirno vshival: spremisli ga mertviga. Kaj mu je bogastvo pomagalo, ker je bil v'

pekcl obfojen? — Glej ubogiga Lazarja! veliko nadlog je poterpeſhljivo preſtal, po ſmertí je bil neſen v' narozbje Abrahamovo. Luk. 16. 19 — 25.

Premaguj oſtudno, in ſhkodljivo lakomnoſt; premíſhljaj ſmert, in vezhnoſt. Miſli ſdaj kar boſh takrat miſlil: V' reſnizi je zhlovek ſaſtonj nepokojin, kér hitro umerje. Pf. 38, 7.

Bodi ubog v' duhu, kakor Kriſtus ſapové. Zhe ſi tak, boſh poterpeſhljiv, Bogu pokoren, in boſh lohka umerel: potlej ti bo dobro, ker je ſapiſano: Poterplenje ubogiga ne bo poſabljeno. Pf. 9, 19.

Ne ſapravlaj ſvojiga premoſhenja: ne bodi neumno nepokojin ſavoljo nje- ga: ne ſheli obilnoſti, uboſhtvo voljno preterpi, vſhivaj ſdershljivo, in hvaleſhno od tiga, kar ti Bog daja, bodi v' frezhi poníſhen, v' neſrezhi poterpeſhljiv. Tako boſh ſhivel pokojno, in frezhno umerel. Blagor ubogim v' duhu! njih je nebeſhko kraljeſtvo.

VII.

Ubogi v' duhu so ti, ktéri ne le nobene krivize ne delajo, temuzh tudi prej sturjene popravijo, povernejo, in poplazhajo.

Lakomnost rodi krivizo, golfijo, in kar je takiga. Ravno savoljo tiga Kristus opominja: Glejte, in varujte se vse lakomnosti. Luk. 12, 15. Lakomnik ima tudi duško na prodaj. Sirah. 10, 10.

Zhe ima lakomnik malo premoshenja, je shalosten, nepokojin, in hrepeni po bogastvu: zhe lih ima obilnost, vender le sheli, in sheli vezh imeti. Té lakomne s elje napravljajo krivizhno vešt, tatvino, golfijo, in krivizo, ker lakomniku ni ni-
li sadošti. Modri prizhuje: Pekel ni nikolj polen, tako ozhi lakomnika ni so nikdar site. Prip. 27, 20.

Teshko se lakomnik poboljšha: zhe se pa poboljšha, in spreoberne, popravi sturjeno krivizo, in poverne blishnimu, ker vé, de drugazhi ni odpushanja, ni

svelizhanja. Samo povernenje ni pokora: pak tudi pokora ne pomaga bres povernenja. Sapoved boshja prepoveduje krafi, in krivizo delati: ravno ta sapoveduje blishnimu poverniti. Zahej je bil krivizhnik, pa je resnizhno obljubil poverniti, rekozh: Zhe sim koga ogolfal, obilno povernem. Luk. 19, 8.

Tako dela krivizhnik, ktéri svojo krivizo shalofstno sposna. On sanizhuje posvetno blago, de milost sadobi.

Kriviza ni popravljená, ako zerkvam, sa svete mafhe, ali ubogim dafh, zhe vesh komu poverniti. Daj svoje v' bogajmé, ne pa kar je tvojiga blishniga. Kdo je tebe gospodarja drugih blaga postavil? Zahej je rekel Gospodu: Glej! polovizo svojiga — pravizhniga — blaga dam ubogim: ako sim pa koga ogolfal, povernem samozhetvero. Luk. 19, 8.

Morefh tudi poplazhati resnizhne dolgé, ako samorefh. Tudi, kar drugim gre po sadni volji svojih starshov, ali kako drugazhi, si dolshan blishnimu.

Krivizhnik, si, tat, goluf, zhe ne poplazhafh, kar si dolshan: tudi, zhe

lashnivo prizhujesh, pisma perkrivash, ali druge svijazhe imash, de bi blishnimu ne povernil. — Zhe te lih blishni ne more per gosposki preprizhati, vender si dolshan plazhati, zhe je dolg resnizhen. ,Spremissli, kaj Kristuf govori: kaj pomaga zhloveku, ako ves svet dobi, tvojo dusho pa pogubi? Ali kakshino menjo bo zhlovek dal sa svojo dusho? Mat. 16, 26.

Plazhuj rad, ne permoran, ne s' memranjam, ali s' ozhitanjem; le hudobni tako delajo. Ne bodi eden tistih, od kterih modri govori: Dokler prejemajo, roke dajavzu kuhujejo, in v' obe-tanji ponishno govore: ali ob zhasu povrazhila soperno govore, in godernjajo. Zhe tudi poverniti samorejo, se branijo. Oni s' ozhitanjem, in s' kletujo plazhujejo, in blishnimu sa hvalo, saframovanje vrazhujejo. Sirah. 29, 5 — 9.

,Sovrashi vso krivizo: nizm ptujiga blaga na dushi ne imaj: bodi raji reven tukaj, ko nesrezhen po smerti. ,Spremissli, de v' vezhnosti ti ne bo bogastvo

pomagalo, ne uboštvu šhktodovalo. Bodi ubog v' duhu.

VIII.

Ubogi v' duhu so ti, ktéri niso nevoshlivi savoljo blishniga frezhe: temuzh so veseli, zhe je zhasna frezha blishni-mu v' prid.

Gerda nevoshljivost pride is napuha ali is lakomnosti. — Lakomnik, in napuh-njenz drugim nizh ne pervoshita.

,Spremissli, koliko bi bil hudoben, ko bi frezha drugih tvoje pezhenje bilo? Nevoshljiviz ne ljubi ne Boga, ne blishniga. On je tovarsh neusmiljeniga Kaj-na, ktéri je svojiga nedolshniga brata Abelna umoril is nevoshlivosti, kakor sveto pismo prizhuje. I. Jan. 3, 12.

De ostudno nevoshljivost is serza pre-shenesh, premisli, de je Bog gospodar vsih, in vsiga. Modri pravi: Gospod je ljudi po svoji mnógi modrosti raslo-

zhil: ene povikshal, ene pak ponishal.
Sirah. 33, 11 — 12.

Bodi ubog v' duhu, in ne bosh
nikdar nevoshljiv blishnimu savoljo njego-
ve frezhe: raji hvali Boga, ktéri je usmi-
ljen, in dobrotljiv vsm. Ti si vezh pre-
jel od Boga, kakor so tvoje dela vred-
ne: Sakaj je tedaj tvoje oko hudobno,
ker je Bog drugim dober? Mat. 20, 15.

Premaguj to gerdo hudobo. Hudo-
ba je to velika, zhe te pezhe blishniga,
frezha, zhe te veseli blishniga nefrezha.
Zhe si tak, ne ljubish Boga, tudi ne
blishniga. Poslufhaj svetiga Pavla: Bo-
dite ene misli med seboj. Veselite se
s' timi, ktéri se pravizhno vesele, in
jokajte s' timi, ktéri so shalofni. Riml.
12, 15 — 16.

Bodi ponishen, sanizhuj posvétno,
sebe nevredniga vsiga dobriga imaj; lju-
bi blishniga savoljo Boga; rad mu po-
magaj, bodi vesel njegove frezhe, in
shalofen njegove nefrezhe. Sturi, kar
sveti Peter sapove: Bodite vsi ene mi-
sli med seboj, poterpeshljivi, bratovske

ljubesni polni, usmiljeni, tihi, ponishni. I. 3, 8.

Zhe Boga in blishniga ljubish, si le takrat shalosten, kadar je blishniga frezha njegovi dushi fhkodljiva: si vesel njegove nefrezhe, kadar samore mu ona pomagati k' svelizhanju. — Bodi ubog v' duhu, ponishen, poterpeshljiv; pokoren, hvaleshen, poln bratovske ljubesni, in bosh lohka dopolnoval vse prejete nauke.

IX.

Ubogi v' duhu so ti, ktéri so vsaki pravizhni sapovedi pokorni.

Ubogi v' duhu so ponishni: ponishnost pa uzhi pokorshino. Ubogi v' duhu so majhni pred svojimi ozhmí, in so oblasti radi pokorni, ker vedo, de Bog to sapove, in de jim je bolj varno v' pokorshini shiveti. — Napuhnjenzi niso taki, temuzh memrajo zhes sapovedi, imajo isgovore smiraj perpravljene, de

bi ne ubogali, le gospodovati shelé, fo neradi v' pokorshini, puntarsko govore soper oblastnike, in se ustavljajo oblati: ako pa so permorani, neradi, in nepopolnoma bogajo. Ti naj posluhajo svetiga Pavla: Kdor se oblasti soper stavi, se boshji volji soper stavi, in si pogubjenje nakopava. Riml. 13, 2.

Ubogi v' duhu so ko majhni, nedolshni, in pokorni otrozi. Oni so s' vso dusho vdani svojim ljubim starisham, in uzhenikam, in tako more vsak zhlovek pravizhni oblasti biti. Jesus Kristus uzhenik pokorshine tako govori: Resnizhno vam povem, ako se ne bote spreobernili, in ne bote ko otrozi, ne pojedete v' nebeshko kraljestvo. Mat. 18, 3.

Zhe si ubog v' duhu, kakor Kristus sapove, bosh rad ubogal duhovne. Zhe si ubog v' duhu, bosh pred njimi ne le glavo, in besede, ampak tudi dusho svojo ponishal, kakor modri sapove: Pred duhovnim ponishuj svojo dusho. Sirah. 4, 7.

Vsi dobri kristiani so duhovnim radi pokorni, ker vedo, de Bog sapove.

Modri pravi: kdor Boga ljubi, njegove
mašhnikes spofhtuje. Sirah. 7, 33. — Zhe
si brümen, in bogabojezh, pofnemasfh
Galazhane, ktérim sveti Pavl hvaleshno
pishe: Ko angela boshjiga, ko Kristusa
fte me sprejeli. Gal. 4, 14.

Zhe si ubog v' duhu, nikolj ne mi-
slish, ne govorish, in ne delasfh duhov-
nim nasproti is hudiga serza, kakor eni
nekerfhanski kristjani delajo, in se pot-
lej s' tim hvalijo. Zhe si ubog v' duhu,
si duhovnim ne le pokoren, ampak tu-
di hvaleshen, ker oni zhujejo nad teboj,
in ti pomagajo v' nebesa, ker bodo sa
tvojo dusfo Bogu odgovor dali. Hebr.
13, 17.

Zhe si ubog v' duhu, bosh tudi de-
shelskim oblastnikam rad pokoren, ker
jim je dano oblast od Boga. Njih oblast
je k' frezhi vsiga zhlovestva. Savoljo ti-
ga oni mezh nosijo k' strahovanju hudob-
nih, de ljudje mirno shivé. Gorjé své-
tu, ko bi ne bilo oblastnikov. To po-
korshino sam Bog sapove. Sveti Pavl
uzhi: Bodite oblastnikam pokorni, ne
samo savoljo strahovanjo, ampak tudisa-

voljo vesti, ktéri se pa stavijo, sebi pogublenje nakopavajo. Riml. 13, 2 — 5.

Zhe si ubog v' duhu, tudi svoje porodnike vselej sposhtujesh, in ubogash, kakor ti Bog sapoveduje s' zheterto sapovedjo. Sapoved, ljubesen, hvalešnost te perganja tako delati. Tedaj: ,Sposhtuj svoje porodnike s' vso poterpeshljvostjo. Sirah. 3, 9.

Zhe si majhen, odrashten, nesavesan, sakonski, mogozhen, oblastnik, alikar si bodi, sposhtuj svoje porodnike s' besedo in s' djanjam. Tudi po njih smerti ne posabi njih naukov, in moli sa nje, de v' vezhni pokoj pridejo.

Kdor je ubog v' duhu, je ponishniga ferza, in pokorne dushe, bo tudi lohka svelizhan. Prosi Boga, de bosh in ostaneh s' njegovo gnado ponishen v' duhu. Blagor tebi, zhe si ubog v' duhu, v' boshje kraljestvo prideh, ker je Jesus obljubil: Kdor se ponishuje, bo povikshan. Luk. 14, 11. — Imaj tedaj smiraj pred ozhmi besede Jesusove: Blagor ubogim v' duhu! njih je nebeshko kraljestvo.

II.

Blagor krotkim! oni bodo semljo posedli.

Krotkost pomeni snotrajni pokoj, in veselje, ktéro bogabojezha dušha she na semlji oshiva. Kershanška dušha s' gnado svetiga Duha sposna kako velik dar je krotkost, savoljo tiga ga sheli, hiti po njem, in ga varuje. De ga ref ima, in obvaruje, ljubi Boga, in blishniga: is ljubesni je Bogu pokorna, in to ji pernese velik pokoj.

Ktéri so krotki? Krotki so ti.

- 1.) Ktéri imajo shivo vero, terdno upanje, in gorezho ljubesen.
- 2.) Ktéri brumno shivé.
- 3.) Ktéri so boshji modri previdnosti pokorni.
- 4.) Ktéri blishniga po krivim ne shalijo.

5.) Ktéri saflushene shtrafenge voljno poterpé.

6.) Ktéri rasshalenje, sanizhevanje, in krivizo radi odpušhajo, ker jeso premagujejo.

I.

Krotki so tí, ktéri imajo shivo vero, terdno upanje, in gorezho ljubesen.

Katolshka vera uzhí, de je Bog vsigamogozhen, vsigaveden, moder, usmiljen. Vera tudi uzhí, de je Bog zhloveka stvaril k' svelizhanju, in de murad pomaga svelizhanje sadobiti, in de bo svelizhan, ako po njegovih sapovedih shivi.

Zhe si krotak, in pokoren rasodeti besedi boshji, veliko veselje imash, pokojno shivish v'fredi velikih teshav, in nadlog. Zhe imash terdno, in shivo vero, si enak skali ob mórju, ktéro ne mozhni vetrovi, ne serditi valovi ne samorejo premakniti. Nadloga, britkost, sanizhevanje,

preganjanje, pohujšhanje, skufhnjava, dobizhik, hladnost, strah, in karkolj je sapeljiviga, ali strašhniga ne bo omajalo tvojiga verniga serza; ampak pokojin, in miren smeraj bosh. Sam Kristus prizhuje, rekozh: Kdor (*s' vero*) k' meni pride, moje nauke poslušha, in po njih shivi, je enak hihi na skalo postavljeni: voda je perderla k' nji, pa je ni mogla premakniti. Luk. 6, 47 — 48.

To bode resnizhno, zhe terdno in delavno vero imash, ker si pod brambo vfigamogozhniga in usmiljeniga Boga. Le nevtrudno si persadevaj dobro shiveti. Imaj okó smiraj obernjeno na prihodno shivljenje, in stanoviten ostanesh. Zhe v' svéti veri sveto shivish, se ti bo godilo, kar je Jesus svojim uzhenzam obljudil: V' poterpeshljivosti boih ohranil svojo dušho. Luk. 21, 19.

Upanje terdno imaj v' modrost, vfigamogozhnost, vfigavednost, in milost boshjo. To upanje bo tvojo dušho napolnovalo s' hladnostjo, in s' veseljam, ker vesh, de vfigamogozhni Gospód je tvoj Ozhe. Le stanovitno, svesto in serzhno njemu flu-

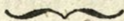
shi: premakniti se ne daj, in nikdar ne odstopi od njegove ljubesni. Poslušaj, kar je k' tvojimu veselju sapisano: Narvikshi oblastnik, gospod, in Bog je milostljiv, in velikiga usmiljenja. II. Mojs. 34, 6.

Slabimu, in vsiga potrebnimu zhloveku to more biti k' velikimu veselju. Sladko je misliti: Vsigamogozhni Bog me ljubi! Bogu svestó slushi, in terdno v' njegga upaj. David te uzhi, rekozh: Isrozhuj Bogu svoje dela, in tvoje serze bo savolje njegove pomozhi od veselja poskakovalo. Pf. 12, 2.

Bogu svestó slushi, in pokojno shivi pod njegovo vsigamogozhno brambo. David prizhuje, ktéri se Gospoda boji, je mozhen v' upanju. Pf. 36, 25. — Modri enako upanje daja: Ktéri se Boga bojite, zhakajte poterpeshljivo njegovo pomozh: sakaj, kdo je v' njegovih sapovedih ostal, in je bil sapushen? Sirah. 2, 7 — 12.

Keršhanska dusha! bodi tedaj polna veselja in mirú. Slushi Gospodu, in ne boj se sovrashnikov. Smiraj imaj pred ozhmi Davidove besede: Gospod je moja

pomozh, koga se bom bal? Gospod je
moj varh, pred kom se bom trefel? Pf.
26, 1.

Ljubi Boga is vsiga serza: bodi mu
is ljubesni pokoren: ljubi tudi karkolj je
boshjiga: shivi po vsih sapovedih, in bosh
prav veliko veselje imel. Ljubesnivi Je-
sus je pred svojim terplenjam uzhenzam
in vsim rekel: Ostanite v' moji ljubesni.
Zhe po mojih sapovedih shivite, bote
v' moji ljubesni ostali. To sim vam go-
voril, de moje veselje v' vas ostane, in
de bo vashe veselje popolnoma veliko.
Jan. 15, 9 — 11.

Zhe ljubish Boga, si v' refnizi kro-
tak, ker si vsaki pravizhni sapovedi rad
pokoren, in nobena rezh ti ne bo sa-
mogla notranjiga pokoja odvseti.

Glej pak, de nisi krotak k' svojimu
pogubljenju. Krotak bi bil k' svojimu po-
gubljenju, ko bi tebi dobro in slabo
enako bilo. Kar shali Boga, more tudi
shaliti tebe: kar dopade Bogu, naj do-
pade tudi tebi. Zhe te rasshalenje bo-

shje ne pezhe; zhe te dobre dela ne ve-
felé, si slab kristjan, in nimash prave
krotkosti, ker ne ljubish Boga. Posne-
maj svetiga Pavla, ktéri je rekel: Kdo
oflabi, de bi jest ne oflabil? Kdo se po-
hujsha, de bi mene ne peklo? II. Kor,
11, 29.

Ljubi Boga, sovrashi greh, in se ga
varuj: ljubi dobro, in delaj dobro: vso
svojo voljo imaj v' sapovedih: fkerbi sa
blishniga svelizhanje; tako bosh po-
koj nashel, in deshelo krotkim oblju-
bljeno, nebesko kraljestvo sadobil.

II.

Krotki so tí, ktéri brumno shivé.

V' veri, v' upanju, v' ljubesni je sa-
popadena prava brumnost. Refnizhna
brumnost ti daja krotkost, pokoj in slad-
nost. Refnizhna brumnost prerodi zhlo-
veka: ga dela dobriga, pravizhniga usmi-
ljeniga, in krotkiga. Sveti Pavl prizhu-
je: „Sad duha (*brumnosti*) je, ljube-

sen, veselje, poterpeshljivost, dobrota, prijasnost, dolgosanahanje, krotkost. Gal. 5, 22 — 23.

Pravo brumnost imash, zhe posnemash Jesusa uzhenika vsiga dobriga. On vsm sapoveduje: Uzhite se od mene: sakaj jest sim krotak, in is serza ponishen. Mat. 12, 20.

Uzhi se od Kristusa Jesusa pravo bogalushnost: on je uzhenik vsiga dobriga; premishljuj njegovo shjvlenje, in nauke, in sosebno njega veliko krotkost. Lih to te uzhi syeti Pavl, rekozh:., Slezite stariga zhloveka spazheniga s' njegovimi hudobnimi deli, in oblezite noviga po Jesusu Kristusu. Imajte ko isvoljeni in ljubi boshji otrozi perferzhno usmilenje, dobrotljivost, poterpeshljivost in ponishnost. Kolof. 3, 9 — 12.

Leta je Bogu dopadлива krotkost, ktéra, ne is mehke dushe, ne is bojezhiga serza, ampak is prave ljubesni, in is prave brumnosti is - haja.

Varuj se hinavske, ali lashnive brumnosti; sakaj ta dela zhloveka slepiga, hudobniga, neusmiljeniga. Kdor je v' ref-

nizi brumen, ljubi Boga, in blishniga; kdor je lashnjivo brumen, sebe napzhno ljubi, in je drugim neusmiljen. Fariseji, in pismeji so bili lashnjivo brumni, sato so refnizo, in uzhenika refnize Kristusa Jesusa sovrashili, preganjali, in umorili; vender so mislili prijetno flushbo Bogu opraviti. Tim je Jesus rekel: Gorjé vam farisejam! ktéri defetinite meto, rutizo, in vso vertnina, in opushate pravizo, in ljubesen boshjo. Luk. 11, 42.

Tako slepo brumnošt so imeli Judje, ktéri so preganjali Jesusa, Apostelne, in druge. Oni so umorili svetiga ,Shtefana, in druge. ,Savl je rasdeval zerkuv boshjo: drugi so enako delali, in so mislili Bogu flushiti. Vse to je Jesus svojim uzhenzam prej pravil: Vas bodo is shol vergli: in zhaf pride, de sledni, ktéri vas umori, bo mislil Bogu prijetna flushbo opraviti. Jan. 16, 2.

Tudi sdaj ni malo lashnjivih brumnih med kristjani, ktéri se unemajo sa nepotrebne rezhi, potrebne pa opushajo, in sanizhujejo refnizhno brumne. Oni unajno zhistijo, snotraj so polni gnusobe.

Mat. 23, 25. — Sveti Pavl pravi: Oni imajo podobo brumnosti, v'relnizi so bres nje. II. Tim. 3, 5.

Hinavsko brumne bom ob drugi perloshnosti bolj na tanikim popisal, de se skerbno varujesh lashnjive brumnosti. Potrebno poduzhenje je to, de se ne sapeljuesh, in de te slepa vest ne pelja v' pogubljenje. Imaj pravo bogaflushnost, de v' serzu shivish pokojno bres smote, in bres skode svoje dushe.

III.

Krotki so ti, ktéri so boshji modri previdnosti pokorni.

Ako verujesh prav terdno v' modro previdnost boshjo, bosh refnizhno pokoren Bogu, pokojin, in krotak.

Bog je vsigaveden. Modri prizhuje: Gospodove ozhi po vsih krajih, dobre in hude ogledujejo. Prip. 15, 3. Sirah pravi: Nobene misli ni njemu nesnane, in go-

vorjenje se ne more pred njim sakriti.
42, 20.

Bog je vsigaveden, pa tudi vsigamogozhen, in usmiljen. — Bog je majhniga, in velikiga stvaril, in sa vse enako skerbi. Modr. 6, 8. — Bog je stvarnik vseh, in vsiga, je tudi vladnik, ali vishar vseh stvari. Kristus prizhuje: Nikar vrabez ne pade na semljo bres Ozheta nebeskiga. Vashi lasje na glavi so vsi rasthteti. Nikar tedaj se ne bojite. Mat. 10, 29 — 31.

To more tebe verniga, upniga, pokorniga, in krotkiga delati, de tvoja duha v' velikih teshavah, in v' pohujshanju ne omaga; de s' nedolshnim Jobam rezhes: Ako bi me ravno Gospod umoril, bom v' njega upal. 13, 15.

Vem, ti ne moresh skriunosti boshje modrosti sposnati, ker je sapifano: Mi teshko rasumemo, kar je na semlji, in s' trudam sastopimo, kar imamo pred ozhmi: kako bomo vedli, kar je v' nebesih? Modr. 9, 16. Tudi sveti Pavl pravi: O visokost modrosti boshje! kako nesapopadljive so njegove sodbe, in nevedljive njegove pota. Kdo je misel

Gospoda sposnal, ali kdo je njegovi sveto-
vavez bil? Riml. 11, 33 — 34.

Vem, sopet rezhem, ti ne morešh
prezhudne boshje modrosti sposnati, ven-
der lahkó vesh, in verovaj Boga vsigamo-
gozhniga, usmiljeniga, in pravizhniga.
Terdno verovaj, de Bog vse rezhi v'tvoj
prid obrazha: bodi mu tedaj pokoren, in
pusti se od njega voditi. — Spremisli:

Farao neusmiljen Egiptovski kralj je
hotel Israelsko ljudstvo pokonzhati. Bog
je tako napeljal, de je Faravnova hzhi
Mojsefa is vode rešhila, in Mojsef odre-
thenik Israela je bil lih v'Faravnovi hišhí
srejen.

Joshef sin patriarha Jakoba je bil od
nevošhljivih bratov v' sushnost prodan:
potlej je bil po tatinsko v' jezho pahnjen;
pa lih to je bila njegova, ino veliko dru-
gih šrezha. Prezhudna modrost boshja
gaje povikšhala, in mogozhniga oblastni-
ka šturila.

Ti so bili tako, drugi drugazhi ote-
ti od prezhudne boshje modrosti. Zhud-
no, in škriuno Bog ispeljuje svoje pra-

vizhne in usmiljene sodbe, de bi vsi nje-
mu pokorni bili.

Blagor krotkim! ktéri se nikdar Bo-
gu ne stavijo, nikolj ne memrajo, in so
smíraj pokorni, ako lih ne morejo rasu-
meti prezhudne boshje modrosti.

IV.

Krotki so ti, ktéri blishniga po kri-
vim ne sodijo.

Ljubi blishniga ko sebe savoljo Bo-
ga, in ta ljubesen ti bo ubranila od nje-
ga misliti hudo, ako samoresh dobro.
Sveti Pavl prizhuje: Ljubesen ne misli
hudiga. I. kor. 13, 5.

Zhe mislish hudo od blishniga, ka-
dar samoresh dobro, se ozhitno vidi, de
je tvoje serze hudobno. Akó pa je tvoje
serze hudobno, bosh tudi govoril hudo,
in bosh napravil jeso, prepír, krivizo, in
dosti hudiga. Zhe si hudobniga serza,
si tudi hudobniga jesika, ker jesik govori
is obilnosti serza. Jesus je farisejam re-

kel: Kako morete dobro govoriti, ker ste hudobni? Mat. 12, 34.

Zhe blishniga po krivim sodish, bosh hudo govoril: blishni bo soper tebe, in pokoja ne bosh imel; in rasdrasheno serze ne more krotko biti.

Hudobni so navajeni hudo misliti soper blishniga. Fariseji so bili taki. Oni so zlo soper nedolshniga Jesusa hudo mislili, in hudo govorili, de saboto sanizhuje; de v' mozhi vikshiga zhes hudizhe hudizhe isganja, in dosti takiga. Hudobni Judje so enkrat Jesusu rekli: Ne rezhemo mi prav, de si Samarijan, in de hudizha imash? Jan. 8, 48.

Hudobni so navajeni hudo misliti, in prav sferbno ishejo hudobije per pravizhnih. Oni so vsi sprideni, pa sebe ne sposnajo. Oni imajo brun v' ozhesu, in vidijo pesder v' ozhesu svojih bratov, Mat. 7, 5.

Zhe ti hozhesh krotak, in pokojin biti, nikar ne misli hudiga soper blishniga, ako samosh dobro misliti. Tudi, nikar njegovo serze ne sodi flabo. Ako prehitro verjamesh, de je blishni soper

tebe, kako ga bošh ljubil? Tvoje serze bo smiraj napravljeno blishniga shaliti: vsako besedo, in delo bošh napzhno raslagal, bošh nevoljen, jesen, jesizhen, nepokojin, in neusmiljen. Tedaj ljubi blishniga, in ga sodi po ljubesni, zhe ho-zhešh krotak, in pokojin biti. Ljubesen je dobrotljiva, in ne misli hudiga. I. Kor. 13, 5.

Poslušhaj me: Zhe ti bodo nepokojni jesiki na uthefa nosili, kaj je blishni soper tebe govoril, ali delal, nikar jih ne poslušhaj. Tí niso tvoji prijatli, ampak tvoji sovrasniki, ker rasdevajo tvoj pokoj. Lih od tih je modri govoril: Prekleti so podpihovauzi! sakaj oni bodo veliko med seboj mirnih sdrashili. Sirah. 28, 15.

Svari ojštro nepokojne jesike, in bošh pokoj imel. Zhe jih ne bošh rad poslušhal, ti ne bodo nadleshni. Nobeden ne govori rad, zhe drugi rad ne poslušha. Tedaj ubogaj modriga: Ne paslušhaj rad vsakih besedi, ktére se govoré. Prid. 7, 22.

She vezh krat si sebi, in drugim prepir in nepokoj napravil, ker si prehitro verjel: sakaj pa vender le smiraj prehitro verjameš? Poslušhaj tedaj modriga: Ne verjami vsaki besedi, Sirah. 19, 16.

,Savl kralj je mislil hudo soper Davida: savoljo tiga je rad poslušal hudobne ljudi, ktéri so se mu perlisovali. Savl ni nikolj pokoja imel, neusmiljen je bil, in shele nedolshniga Davida umoriti.

Zhe si hudiga serza, bosh smiraj dosti hudiga natel per blishnimu, kakor nevošljivi Savl per Davidu; kakor hudobni fariseji per Jesusu. Svestó ubogaj modriga: Ne salasuj, in ne ishi hudobije per pravizhniga hishi: tudi ne rasdevaj njegoviga pokoja. Prip. 24, 15.

Veliko krat je per tebi, in per blishnimu podoba hudiga pa vender ni hudo. Sam Bog vé vse, ti pak ne moreš vsiga vediti. Kako hozheš blishniga serze soditi, ker svojiga ne sposnaš? Bodi tedaj varen: varen bosh, zhe imaš ljubešen. Svesto spolnuj, kar ti modri sapos-

vé: Nobeniga v' svojim serzu ne obfodi, preden ne isprashash. Sirah. 11, 7.

Job je bil pravizhen, vender so ga njegovi pritjatli slabo sodili. Oni so mislili, de so hude nadloge, ktére so ga sadevale, boshja shiba savoljo njegovih grehov, kar ni bilo ref.

Stari Tobija je bil vselej pravizhen, vender so ga hude nadloge skushale. On je bil od hudih savrashnikov v' slushnost odpeljan: potle je ostépel. Poslushaj, in spremisli besede angela Rafaela, ktéri je Tobiju rekel: Ker si bil Bogu prijeten, je bilo tréba, de te je nadloga skusila. Tob. 12, 13.

Glej nedolshniga Joshefa v' jezhi! On je bil ostudne pregrehe obdolshen, in savoljo krivizhniga v' jezho pahnjen. Kako je bilo mogozhe njega obsojeniga nedolshniga imeti? vender je bil nedolshen. I. Mojs. 39, 11 — 20.

Bodi tedaj varniga serza, in bosh tudi varniga jesika: tako bosh pokoj vshival na semlji.

V.

Krotki so ti, ktéri saflushene shtrafenge, in nadloge voljno terpé.

Ne sovrashi Gospodoviga svarjenja, in pokorjenja, ampak voljno terpi. Tudi terpi, kar od blishniga hudiga prejemašh, gresnik si, morešh tedaj terpeti. Zhe pravish: Nimam greha, lashesh, in sebe sa-peljuesh: resnize ni v' tebi. I. Jan. 1, 10. Ker si permoran sposnati: Gresnik sim, voljno terpi. Vse, kar se ti hudiga per-godi, preterpi, prenesi bolezhine, in v' svojim ponishevanji poterplenje imaj. Sirah. 2, 4.

Vsi smo spozheti v' grehu: prvi greh je sfer odpushten, vender she ostanejo zhasne shtrafenge. Vsi smo obsojeni od Boga k' terplenju vse dni svojiga shivljenja, kakor sami vemo, in Job prizhuje: Zhlo-vek od shene rojen, malo zhasa shivi s' mnogimi nadlogami obdan. Job. 14, 1.

Po prijetim kerstu smo veliko krat radovoljno gresbili, grehi pak ne morejo

bres pokorjenja ostati. Ponishno moremo s' Davidam sposnati: Vezh grehov imamo, kakor las na glavi: sa to so nas nadloge bres shtevila obdale. Pf. 39, 13. — Sopotet moremo s' njim sposnati: O Bog! ti tepesh zhloveka savoljo grehov. Pf. 38, 12.

Kristjan moj! ti bi nobene pokorsihne, in nobene krotkosti ne imel, ko bi shibo sovrashil, ktéra te pravizhno tepe. Voljno preterpi saflushene shibe, de ne bosh po smertiv' vezhno terplenje obsojen. Verno tedaj sposnaj: Usmilen, in pravizhen je Gospod. Dobro mi je, de si me ponishal. Pf. 118, 71.

Terdno misli, vse nadloge so od Boga, de s' poterplenjam sadobim milost. Prerok Amos vprasha: Je kaj hudiga, de bi ne bil Bog sturil? 3, 6. Res! vse je od Boga sunaj greha. Moder pravi: Shivilenje, in smert; dobrota, in nadloga; uboshtvo, in bogastvo je od Boga. Sirah. 11, 14. — Sopotet on pravi: Ogenj, tozha, lakota, in smert, vse to je sa mashevanje stvarjeno. Sobjé divje sverine, in strupijani, kazhe, in mezh so k' mashe-

vanju, de hudobne konzhajó. 39, 35 —
36.

,Spazheni, neumni, vrashni ljudje
nozhejo sposnati, de so vse nadloge od
Boga savoljo grehov: obdolshé ljudi, jih
kolnejo, in hudo jim voshijo. Neum-
ni! Bog daja dobro, in hudo, pa vezh
krat skriva svojo mogozhno roko. Tíle
shibo vidijo, roke ne vidijo, ktéra jih
pravizhno tepe, Vetrovi — tozha — vo-
da — lakota — vojfka — preganjanje —
hudi ljudje, in vse hude rezhi so shiba
v' boshji roki. Jeremija vprafha: Kdo
je moder, de bi vedel, sakaj je deshela
rasdjana? Prerok odgovori: Gospod je
to sturil k' mashevanju, ker deshele pre-
bivauzi so boshje sapovedi sapustili. Sir.
9, 12 — 13.

Zhe prejemasz dobro od ljudi, bo-
di jim hvaleshen, [Bogu pak nar bolj.
Zhe prejemasz hudo od ljudi, odpushaj
jim, in bodi pokoren Bogu.

Misli, in delaj po Davidovimu sgle-
du. On je is Jerusalema heshal pred
svojim sinam; pa sunaj mesta je bil od
,Semeja hudobniga mosha hudo sanizhe-

van, in preklinjan. David je svojim voj-
shakam ubranil, Semeja umoriti, rekozh:
Pustite ga, naj kolne, ker ima perpu-
shenje od Boga. II. Kralj. 16.

David kralj prej ni, Semeju nizh hu-
diga sturil: Semej je Davida is hudiga
ferza klél, pa David je svojo pregreho
pred ozhmi imel, s' ktéro je hudo po-
korjenje saflushil, savoljo tiga je pre-
terpel.

Semej je potlej saflusheno povra-
zhilo od Salomona kralja prejel, in je
bil umorjen. III. Kralj. 2, 46.

Tako bo Bog hudobne, ktéri so
sdaj shiba drugih v' njegovi roki, pravizh-
no pokoril. Sgledov bres shtevila je
od tiga v' svetim písmu, de preterpish sa-
flushene shibe, naj pridejo od koder ho-
zhejo. Bog ti sapové preterpeti, in vre-
den si hudiga. Bodi tedaj pokoren Bo-
gu, bodi poterpeshljiv, voljan, in kro-
tak, de usmilenje sadobish.

VI.

Krotki so ti, ktéri premagujejo hu-

dobno jeso, in rasshalenje rado odpustajo.

Sgoraj si nauke prejel, sakaj saflushene nadloge voljno preterpeti: sdaj bosh poduzhen popolnishi biti.

Oni so viditi krotki in poterpeshljivi, ker nimajo ozhitne jese, ne kolnejo, in ne vrazhujejo hudiga sa hudo. Ne samo ozhitna jesa, ali mashevanje je greh, pa tudi skrita jesa je greh, zhe je krivizhna.

Premaguj jeso, ktéra veliko slabiga rodi. Zhe ne premagujesh jese, si v serzu nopokojin, in neperpravljen Bogu flushiti. Prava brumnost in hudobna jesa ne morete skupaj biti. Le pokojno serze je perpravljeno Bogu flushiti. Svéti Jakob prizhuje: Zhlovekova jesa ne dela pravize boshje 1, 20. Ubogaj tedaj modriga, boj se Boga, in ne jesi se soper blishniga. Sirah. 28, 8.

Zhe se po krivim jesish, sebi hudo delash: zhe preterpih, sebi dobro delash, Poslushaj, in ubogaj svetiga Pav-

la: Prenesite eden drugiga, in odpuščajte si med seboj, jako imate zhes koga se pertoshiti: ravno kakor je Gospod vam odpuštil, tako tudi vi. Sapuštite jeso, nevoljo, hudodelnost, in oblezite usmiljenje, ponishnost, in poterpeshljivost. Kolof. 3, 8, 12 — 13.

Ne isgovarjaj se: Zhe vse preterpim, in vselej odpušham, bodo hudobnišči s' menoj delali. Le verjami meni, ne bo tako. Hudobni, ako lih hudobni, ti ne bodo nadleshni, zhe si krotak, ponishen in poterpeshljiv. Ako bi pa oni ravno taki bili, kakor pravish, preterpi, in veliko plazhilo bosh od Gospoda prejel. Sveti Pavl pravi: Poterpeshljivost vam je potrebna, de boshjo sapoved dopolnujete, in obljuho vezhniga sbjvlenja dosežete. Hebr. 10, 36.

Zhe blishni shali Boga, bodi shalosten: zhe shali Boga in tebe, shaluj savoljo boshjiga rasshalenja, ti pak mu isferza odpušti, in delaj mu dobro, de tvoje usmiljeno serze sposna, in se poboljšha, lih to uzhi Sveti Pavl: Sovrashniku dobro delaj: zhe to sturish, bosh shar-

javzo na njegovo glavó nosil. Ne daj se od hudiga premagati, ampak premaguj hudo s' dobrim. Riml. 12, 20 — 21.

Prosim pa te, dobro spremisliti svoje sadershanje proti blishnimu. Ti vedno memrash zhes krivizo, in nadleshnost drugih: se jesish nad blishnim savoljo njegoviga govorjenja, ozhitanja, ali hudiga djanja soper tebe, pak blisò si vsiga tiga sam kriv, ker mu pokoja ne dath. Ti se nozhesh poboljshti, in hozhesh druge poboljshti? ,Sovrashish hude jesike, in svojiga ne premagujesh. Kolnesh hude jesike, in sam jih nabrusish s' svojim slabim, ali nepokojnim shjvlenjam. Kakshina je tvoja krotkost, in praviza, de shivish slabo, delash hudo, govorish krivizo, hozhesh pa drugim ubraniti govoriti, in memrash zhes drugih nadleshnost. Sdravnik osdravi sebe.

Shivi ko brumna vdova Judit, in bosh pokoj imel. Ona je po vsih saposvedih shivela: je bila rada doma per svoji poshteni drushini: ni bila radovedna prasnih noviz: soper nobeniga ni govo-

rila, in je pokojno shivela. Sveto pismo prizhuje: Judit se je Gospoda slo bala, in nizher ni od nje nizh hudiga govoril. Judit. 8, 8.

Veliko ljudi je bilo v' mestu Betulii, vender nobeniga hudiga jesika ni bilo soper brumno vdovo Judit. Ako bi ti brumno, in pokojno shivel, bi ljudje ne govorili soper tebe. Ljudje govore veliko od tebe, ker morebiti ene posnemash, od kterih sveti Pavl pishe Timoteju: Oné postopajo, in se navadijo po hitah okolj hoditi, in niso samo léne, ampak tudi jesizhne, in preradovédne, in govore, kar se ne spodobi. I. Tim. 5, 13.

Zhe pa ravno bres madesha pred ljudmi shivish; zhe si ravno dober, ponishen, molzhez, in krotak, preterpi slabost, in nadleshnost drugih, ker si boshje poterpeshljivosti slo potreben.

Ne posabi nikdar Jesusovih besedi: Blagor krotkim! sakaj oni bodo semljo posedli. — Bodi ref krotak, de v' vezhni pokoj pridesh.

III.

Blagor shalostnim! oni bodo obveseljeni.

Ni vsim shalostnim blagor rezheno, ampak le shalostnim po Jesusovi volji. Veliko je shalostnih savoljo telesnih nadlog; pa savoljo grehov in skušnjav je malo ljudi shalostnih. Potrebno je tedaj vediti, ktéri so shalostni po Jesusovi volji.

Po Jesusovi volji so shalostni ti.

- 1.) Ktéri sovrashijo, in se varujejo sapeljivih sladnost sveta.
- 2.) Ktéri so shalostni svoje mladosti, skušnjav, in grehov.
- 3.) Ktéri obshaljujejo pohujshanje, in grehe drugih.
- 4.) Ktéri so poterpeshljivi v' nadlogah.

I.

Po volji Jesusovi so shalostni ti, ktéri se varujejo sapeljivih sladnost sveta.

Zhe si posvetna in spridena dusha,

ti ne more dopasti, kar Jesus pravi: Blagor shalostnim! ker to je slabi naturi grenko. — Isaija prizhuje: Otrozi postavi boshji nepokorni, pravijo: Govorite nam dopadljivo. Is. 30, 9 — 10.

Jesus nebeshki kralj, uzhenik in zdravnik vsiga tveta, ve, de zhlovek ljubi strupene in shkodljive sladnosti, ktere ga umore: sato je grenke sdravila pernesel. „Sam je svetil s' sgledam, in prvi je pil is grenkiga kelha: nam ga ponuja, rekozh: Pjte is njega vsi. Jest, nar sveteji Gospod, sim vam sgled dal, ne branite se vi nevredni gresniki mojiga terplenja deleshni biti. — Ne smemo se braniti terplenja. Sveti Peter uzhi: Kristus je sa nas terpel, in nam sgled sapustil, de po njegovih stopinjah hodimo. I. Pet. 2, 21.

Kako hozhesh drugazhi osdravljen biti? Nemogozhe je s' sladnostjo sdravje sadobiti. Ne brani se tedaj Jesusovih bolezhin delésheh biti, ker spridena natura je potrebna terplenja. Lih savoljo tiga Jesus sapove: Kdor hozhe sa menoj ho-

diti, naj sataji sebe: naj usame svoj krish, in naj hodi sa menojo. Mat. 10, 24.

Ako ithefh grešnih sladnost, in shivish v' nezhistosti, v' nesramnosti, v' poshreshnosti, ali v' drugih grešnih vefeljih, nisi Jesusov uzhenz, in bosh saflishal od njega: Te ne posnam. — Poberi se od mene. Zhe si pa tovarsh Jesusov v' terplenji, bosh tudi njegov tovarsh v' poveljenji. II. Kor. 1, 7.

Pomislí — od kod, in po kom se imenujesh kristjan? Po Jesusu Kristulu imash to zhashto ime. Terpi tedaj s' njim; sakaj s' hudobnim vefeljam ne moresh Jesusu podoben biti, in s' njim ne pridesh v' nebeshko kraljestvo. — Premislí, kaj imajo sdaj ti, ktéri so se nesramno rasvefeljevali? Grisenje, in pogubljenje. Natura, in flabi tovarshí ti rezhejo: Pojdi, in se obilno rasvefeli, in dobróte vshivaj. — Potlej bosh sposnal: Vse to je nizhemurnost. Rezi tedaj k' vefelju: Kaj me golufash? Pridig. 2, 1 — 2.

Ne daj se sapeljati: ampak ubogaj svetiga Janesa: Ne ljubi, kar je (*pregreshniga*) na svetu. I. Jan. 2, 15. —

Poslušhaj svetiga Pavla: Ne versi se po tim svetu, ampak spremisli, kaj je volja boshja. Riml. 12, 2. Volja boshja je nashe posvezhenje, de sveto shivimo, de se odpovemo hudobii, in vsim gresnim sheljam. Serzhno tedaj rezi s' svetim Pavlam: „Skosi Jesusa Kristusa je meni svet krishan, in jest njemu. Gal. 6, 14.

Ne posnemaj spridenih ljudi, ktéri ne morejo ne lebe, ne tebe pred boshjim sodnikom opravizhiti. Ne shivi po gresnih navadah, ktére so obsojene od svetiga evangelja. Ne poslušhaj sapeljivzov, in ne shivi po njih slabih sgle dih. Sapisano je: Ne hodi sa mnoshizo, de bi hudo delal. II. Mojs. 23, 2.

Poslušhaj le Jesusa, in katolskko cerkev, in nikar hudobnih ne poslušhaj. Varuj se prav tkerbno vsih slabih sdrushbe, de bosh s' brumno „Saro rekkel: Vesh, o Gospod: de nikolj nisim med take hodila, ktéri se rasujsdano vesele, in s' ljudmi nesramniga shivljenja se nisim pezhala. Tob. 3, 17.

Zhe vidish druge se nesramno veselili, ne pohujthaj se. Tvoji slabi naturi je prijetno v' nesramnosti, v' poshreshnosti, v' plesu, in v' enakih slabih rezeh biti, pa vse to je tvoji dushi škodljivo. Poslufhaj pravizhniga Joba: Otrozi per igrah skazhejo: boben, in zitre nosijo, in se per glasenji musike veselé; svoje dni v' dobrim shivé, in v' hipu v' grob gredo. — Ne le v' grob, ampak tudi v' pekel gredo, ker Job bersh perstavi: Oni Bogu (*s' svojim gerdim shivlenjam*) pravijo: Pojdi od nas, sa snanje tvojih sapoved ne maramo. Job. 21, 11 — 14

Tudi Isaija rasujsdanim pravi: Per vafhik gostijah so zitre, arse, boben, pifhali, in vino, in sa Gospodovo delo vam ni mar: sa to je pekel tvoj trebuh rasprostil, in bres mére shiroko sasijal, in pojdete v' njega doli. Isa. 5, 12 — 14.

Slifhal si, kar Jesus govori: Blagor shalofstnim! tedaj gorje neumno veselim! — Tudi je Jesus rekel: Gorje vam, ktéri se smejate, sakaj vi bote shalovali, in jokali. Luk. 6, 45. — Apostel iveti Ja-

kob prizhuje: Vash smeh se bo v' jok,
in vasho veselje v' shalost sprebernilo.
Jak. 4, 9,

Kristjan! ne hodi po fhiroki poti.
Pot veselja je fhiroka, gladka, in prijetna,
pa pelja v' pogublenje. Sam Kristus tako govori:
Pot je prestorna, ktéra pelja v' pogublenje,
in veliko jih je, ktéri po nji hodijo.
Tefna je pot, ktéra pelja v' shivljenje,
in malo jih je, ktéri jo najdejo. Mat. 7, 13 — 14.

Jesuf uzhenik je ene ure pred svojim terplenjam rekel: Resnizhno vam povem:
Vi bote shalovali, in jokali, svét pa se bo veselil:
vi bote shalostni, ali vasha shalost bo v' veselje prevernjena. San. 16, 20.

Spremisli, de je Jesuf ene ure pred svojo smertjo poterdil, kar je v' sazhetku uzhil:
Blagor shalostnim! oni bodo obveseljeni.

Glej snamne Jesusovih uzhenzov! shalostni bote.
Glej snamnje rasujsdanij, veseli bote.
Sberi si sdaj, shivljenje, ali smert.

Tedaj shivi po sgledu Jesusa, apostelnov, in svetnikov, in hodi po ostri poti: ne pohujshaj se nad slabimi: bodi raji majhen zhaš shalosten, de bosh vekomej obveseljen.

II.

Shalostni po Jesusovi volji so ti, kteri so tvoje mladosti, skušnjav, in grehov shalostni.

Si mlad? ne bodi vesel svoje mladosti, temuzh raji shalosten, ker mladost je nevarna: bodi bolj ponishen, in varen. Imaj Boga smiraj pred ozhmi, de si framoshljiv, in zhist. Kaj ti pomaga pred ljudmi zhist biti, zhe pred Bogam nisi? Bog vidi tvoje serze, in on te bo sodil. Vera uzhi, de nobena stvar pred Bogam ni skrita: ampak vse je goló, in odger-njeno boshjim ozhém. Heb. 4, 13.

Bog je sapovedal vsm, mladim, in starim po sapovedih shiveti: ne isgovar-jaj se tedaj s' mladostjo. Zhe si mlad,

bolj skerbno flushí Bogu. — Blagor tebi zhe v' mladosti nosíh jarm boshjih sapoved! Shal. pef. 3, 27.

Ne pohujihaj se nad drugimi: oni ne bodo mogli ne tebe, ne tebe pred boshjo sodbo isgovorjati. Hudobni tovarshi tebi sapeljivo govore: Vshivajmo dobrote: postresimo si hitro s' stvarmi she v' mladosti: ne samudimo svoje mladosti zveta: povsot se more snati, kako smo bili veseli; sakaj to je nash delesh. Modr. 2, 6 — 9.

Ne poslušhaj slabih tovarshov, ampak boj se Boga. Zhe poslušash flabe tovarshe se bosh potlej ksal: morebiti preposno. — Ako ravno se ti sdi, de bres madesha shivish, ne verjami sebi, ker mladost, in nevednost ste rade sdrushene. Sdaj, in potlej profi s' Davidam: O Bog! ne spomni se grehov moje mladosti. Pf. 27, 7.

Zhe v' mladosti po sapovedih shivish, bosh lahko svelizhan: zhe se v' mladosti spridish, bosh teshko sopet na pravo pot prishel. Modri prizhuje: Kar

se mladenzh navadi, od tiga tudi star ne odstopi. Prip. 22, 6.

Zhe hozhesh vezhno frezho sadobiti, delaj po izgledu modriga, ktéri od sebe tako pishe: Dokler sim she mlad bil, in preden sim v' smote sabredel, sim modrosti s' svojo molitujo iskal. V' tempelnu sim Boga sa njo profil, in nje hozhem do svojiga posledniga zhafa iskati. Sirah. 51, 18 — 19.

Spremisli pak prav dobro té besede modriga: Preden sim v' smote sabredel. — On je modrosti iskal preden se je njegovo serze spridilo, in je modrost našel. Tudi ti delaj tako. Ishi modrosti, in strahu boshjiga, dokler se greha bojish, in preden ti hudobija greha dopade. Zhe modriga ne posnemash, se bosh greha pervadil, nauki Jesusovi ti bodo preteshki, spovedniki ti bodo preojstri, in bosh hitel radovoljno v' pogublenje. Ubogaj tedaj: Preden v' grehne smote sabredesh, ishi modrosti: zhe se spridish, jo bosh sanizheval, ker je sapisano: Kamer hudobija pride, preshene svetiga Duha, in modrost ne gre v' hudovoljno

dušho, in ne prebiva v' telesu greham podvershenim. Modr. 1, 4 — 5.

,Skerbno se varuj pregresshkov, ali majhnih grehov, ktéri te perpravljajo v' velike. — Majhen kamen je udaril v' veliko podobo, ktéro je v' spanji vidil Nabuhodonosor kralj, in se je rasdrobila. Dan. 2, 35. — Bili so drugi boljshi, in brumnishi od tebe, in so padli, ker so bili majhen zhas premalo varni. Ubo-gaj svetiga Pavla, ktéri uzhi: Ne daj prostora hudizhu. Ef. 4, 27. — Zhe tiga ne sturish, bosh nefrezhen. Ref je: Kdor maliga ne zhisla, bo po zhas padel. Si-rah. 19, 1.

Mladost ima veliko sovrashnikov, in veliko skušhnjav: torej moli, premish-ljuj; Boga imaj vedno pred ozhmi; ne bodi nikolj skušhnjaviz svoje dušhe; va-ruj se nevarnih perloshnost; bodi smiraj ponishen. Sosebno ti perporozhim po gostim premishjlovati smert, sodbo, nebefa, pekel, vezhnost. Ako ravno premagu-jesh skušhnjave, ne sanashaj se, ne upaj v' sé, in ne bodi bres strahu. Opomin-ja te sveti Pavl: Zhe mislish de terdno

v' dobrim stojish, glej, de ne padesh. I. Kor. 10, 12.

Kristian! bodi shalosten vsih skushnjav. Persadevaj si svoje slabosti sposnovati, in promagovati. Ti ne moresh vsih svojih skushnjav sposnati, ker so saderge hudiga posheljenja veliko krat skrite. Kar si, kar imash, kar vidish, kar slishish, kar delash, kar vshivash, in vse te samore skushati. Sveti Janes prizhuje: Vse, kar je na svetu, je posheljenje mesa, posheljenje ozhi, in napuh shivlenja. I. 2, 16. — In sopet: Vef svet v' hudim tizhi. I. 5, 19.

Teshkovefh, kaj je prav, ker je posheljenje bolj skrivno, in svijazhno ko kazha. Hudo posheljenje te sladko vabi, potlej te umori. Tudi v' vshivanji potrebnih stvari, in per poshteni postreshbi svojiga telefa najdesfh skushnjave, ker se neumno ljubish. Lih savoljo tiga pravi David: Kdo sposna grehe. Pf. 18, 13.

Sdihuj tedaj k' Bogu po sgledu tiga svetiga kralja, in gorezhe profi: O Go-

spod! rasvetli mojo tmó; sakaj le s'tvojo pomozhjo samórem sovrashnike (*Svoje dúshe*) premagovati. Pl. 17, 29 — 30. Prosi is gorezhiga serza sa gnado svetiga Duha, ker samoresh vse v' Bogu, zhe ti on daje pomozh. Filip. 4, 13.

Bodi svojih skushnjav shalosten. Skushnjava more biti, de sposnash svojo veliko slabost, in de gorezhe profish. Skushnjava te ne pogubé, zhe na pervolish v' njo, vender je nevarna: lih sato bodi shalosten. Skushnjave so sladke, in so tvoji slabi naturi prijeten strup, ktéri samore tvojo dusho pogubiti. Misli tedaj ko David, in rezi s'njim: Peklenske teshave so me sadevale, in sim Gospoda klical: Gospod! reshi mojo dusho. Pl. 114, 3 — 4.

Varuj se, koljkor samoresh, nevarnih perloshnost. Peter je bil bolj ko ti, je Jesusa ljubil bolj ko ti, vender je v' perloshnosti padel. Kako pa ti samoresh obstati, zhe skushnjav ishesh? Prosi tedaj is serza Boga: Nas ne vpelji v' skushnjavo. Pa tudi: Zhuj, de v' skushnjavo ne prideesh. Mat. 26, 41.

Ako lih se skušnjav bojish, bosh skušnjave nashel, pa stanoviten bodi, bolj ponishno shivi, in bosh veliko plazhilo od Gospoda prejel. — Kdor bo dokonca stanoviten, bo svelizhan. Mat. 24, 13.

Bodi shalosten svojih grehov. Modrite uzhi: Beshi pred greham, ko pred kazho. Vsak greh je kakor na obá kraja oyster mezh. Sirah. 21, 2 — 4.

Zhe si greshil, obshaluj is ferza svoje veliko nesrezho, in hiti pravo pokoro delati, de milost sadobish: potlej bodi v dobrim stanoviten. Poslufhaj modriga: Moj sin! si greshil? vezh ne greshi: ampak tudi sa odpufhanje poprejshnih grehov profi. Sirah. 21, 1.

O, de bi ti svoje grehe resnizhno sovrashil! De bi po svoji nesrezhi samogel frezhen biti, poslufhaj spokorniga Davida, de enako delash. On takó popifuje svojo veliko shalost.

Reven sim, in ves vkup lesem: Zel dan shalosten okoli hodim. Silno sim

slab, in ponishen: rujovem od bolezhine svojiga serza. Pf. 37, 7 — 9.

Moj greh je vedno pred mojimi ozhmi, ker soper samiga sim gresnil, in pred teboj hudo delal. Pf. 50, 5 6.

Savoljo velikiga sdihovanja me ni drugiga, ko kost, in kosha: in svojo pijazho s'folsami melham. Pf. 101, 6 — 10.

Pofnemaj koljkor samoreth letiga sgrevaniga kralja, de usmilenje sadobilh, in de bofh obveseljen, ker Bog je milostljivo obljubil: Sgrevano, in ponishno serze ne bo od mene sanizhovano. Pf. 50, 19.

Glej pa, de prav shalujesh. Zhe le sato shalujesh, ker greh ti je shkodljiv; ker greh je nadloge, sanizhevanje, in kaj drugiga hudiga nakopal, slabo shalujesh.

Morebiti si bil predersen preden je tvoj greh ozhiten postal: si se rotil, jesike preklinjal, de bi te nedolshniga verjeli: le potlej se mogel ponishevati, ker je tvoja hudobija ozhitna bila. Hinavéz! tvoja shalost je hudodelnika shalost, ne pak sgrevaniga otroka

Zhe si posnemal rasujsdaniga fina v'grehih, posnemaj ga tudi v'pokori. On je ves ponishen, in shalosten ozhetu rekel: Ozhe! greшил sim soper nebó in tebe: nisim vezh vreden tvoj sin imenovan biti Luk. 15, 21.

Zhe hozhesh milost sadobiti, shaluj zhes grehe, in sovrashi jih is ljubesni do Boga. Sapifano je: Ljubesen vse grehe sbrishe. Prip. 10, 12. — Tudi: Ljubesen pokrije veliko shtevilo grehov. I. Hebr. 4, 8.

Bres ljubesni do Boga ni odpushanja grehov. Ozhitna grešhniza je odpushanje vlih svojih grehov od usmileniga Jesnsa prejela, ker je is ljubesni shalovala. Besede Jesusove prizhujejo od tiga, ker je sam rekel: Veliko grehov ji je odpushenih, ker je veliko ljubila. Luk. 7, 47.

Spremisli. — Kdor ne ljubi Boga is vsiga serza, overshe pervo sapoved boshjo, in je pogublenja vreden. Zhe is vsiga serza ne ljubish Boga, ne moresh priti v' kraljestvo vezhne ljubesni: kako samoresh tedaj odpushenje grehov sadobiti? Mis-

lišh, in upash v'nebesa priti samo sato, ker se pekla bojish?

Sveti Tridentinski sbor so per krivo-
verze lposna, de strah je dober, in potre-
ben, ker grehnik napeljuje v' pokoro.
Strah je vezh krat dar svetiga Duha; in po
besedah modriga: Strah boshji je sazhe-
tik njega ljubeshni. Sirah. 25, 16 — To je
ref, vender sam strah ni ljubeshen, in kdor
is samiga strahu shaluje, je enak otroku,
ktéri le pred rasshaljenim ozhetam per-
moran penishuje, ker se njegoviga stra-
hovanja boji.

Spremisli pokóro hudobniga kralja
Antijoha, in lahkó sposnash, de sam strah
bres ljubeshni do Boga ne sadobi odpu-
shanja grehov.

Antijoh je preganjal Jude savoljo ve-
re, pa je bil od Boga s hudo bolesnjo
ponishan. On je v' hudih bolezhinah
ozhitno sposnal svojo hudobijo, je pri-
jasno Judam pisal, ktere je prej pregan-
jal, je obljudil obropan tempel v' perva
zhast postaviti. Zlo je obljudil praviga
Boga povsot osnanovati. Je pa hudobnik

Gospoda profil, od ktériga ni milosti prejel. II. Mah. 9.

Dobro spremisli besede svetiga pisma, in lahkó sposnath, de Antijoh ni milosti od Boga prejel, ker je is sámiga strahu shaloval.

Sovrashi tedaj svoje grehe is ljubesni do Boga, in bosh milost sadobil. — Nevtrudeno skerbi is ljubesni shalovati. Ker sam ne moresh Bogu prijetne shalosti obuditi, prosi usmiljeniga Boga s' prerokam: Preoberni me, in bom preobernjen. Jerem. 31, 18.

Gresnik! ponishno sposnaj, de milosti nisi vreden. Sapisano je: Milost bom skasal, ktérimu hozhem. II. Mojs. 33, 19. — Lih takó sveti Pavl Rimljanam pishe. 9, 15. — Sopet govori sveti Pavl: Milost bi ne bila milost, ko bi bila dana is dolshnosti. Riml. 11, 6.

Jesuf sam pravi: Nobeden ne more k' meni priti, zhe ga moj Ozhe ne vlezhe. Jan. 6, 44. — Gresnik, ne samo ne more sam od sebe pokore delati, temuzh se tudi brani, ker ljubi greh, se spreoberniti, zhe gnada boshja s' mogozhno slad-

nostjo ne premaga njegoviga mersliga, in nepokorniga serza.

Upaj vender v' Boga, o gresnik! prosi upno, ker imash srednika per Ozhetu Jesusa Kristusa pravizhniga. I. Jan. 2, 1. — Prosi usmiljeniga Ozheta v' imeni njegoviga ljubesniviga Sina Jesusa, de ti pravo pokoro da. Tvoja verna molituv bo uslishana, in potlej hvali Boga: Bogu bodi hvala, ktéri mi je dal premaganje tkosi Gospada nahiga Jesusa Kristusa. I. Kor. 15, 57.

Blagor tebi, zhe svoje grehe is ljubesni do Boga obshalujesh, both obveseljen.

III.

Po Jesusovi volji so shalostni ti, ktéri obshalujejo grehe drugih.

Premalo ti je le svoje grehe, in skushnjave obshalovati: moresh vse to tudi per drugih obshalovati. Zhe ljubish blishniga, kakor ti Bog sapove, si lahkó shalosten vsiga njegoviga hudiga. — Ni mo-

gozhe verjeti, de bi res shalosten bil svojih grehov, zhe nisi shalosten grehov svojiga blishniga, ker tvoji, in njegovi grehi Boga shalijo, kteriga si dolshan is vsiga serza ljubiti. Malahija vprasha: Ni smo vsi otrozi eniga Ozheta? 2, 10. — Lih sato moremo shalovati zhe mi, ali drugi Boga shalijo.

Jeremija je bil silno shalosten, kadar je vidil Israelze Boga shaliti; sato jim je rekel: Zhe ne bote hvalili Boga, bo moja dusha jokala, in silno bo jokala, in moje okó bo folsé tozhilo. 13, 17.

David je smiraj obshaloval svoje, in drugih grehe. Sam prizhuje: Od gorezhe 1kerbi sim se fushil; ker so moji sovrashniki tvoje sapovedi posabili. Pf. 118, 139. — David je bil slo shalosten, kadar je vidil svoje sovrashnike greshiti: ti pa vidish svoje prijatle greshiti, vender nisi shalosten: morebiti se boshjimu rasshalenju smejash. Tedaj, ne ljubish blishniga savoljo Boga. Sveti Pavl prizhuje: Ljubesen se ne veseli nad greham, ampak nad dobrim. I. Kor. 13, 6.

Jesuf, vsiga zhlovestvo uzhenik, je is serza shelel poboljšhanja terdovratnih Jerusalemezhanov: milo je obshaloval njih terdobo, in nelrezho. Sveti Lukesh prizhuje, de, kadar je on mesto pogledal, le je nad njim s'jokal, rekozh: O, de bi sposnalo zhaf boshjiga objiskhanja! 19, 41 — 42.

Posnemaj tedaj Jesusa: ljubi Boga, in blishniga, in bošh usmiljeno dušho imel. Poslušhaj svetiga Pavla, in ravno tako delaj: Kdo oslabi, de bi jest ne oslabil? Kdo se pohujšha, de bi mene ne peklo? II Kor. 11, 29.

Zhe ljubish Boga, in blishniga, ne morešh nikolj biti veseliga serza. — Vidish, in slishish sanizhevati ozhitno sapovedi vsigamogozhniga Boga, nauke Jesusove, in sapovedi katolskhe zerkve: nar ostudnišhi grehi so isgovorjani, in skoraj hvaljeni: od pokore ni vezh refnizhniga, kako je mogozhe bres shalosti biti? Sdaj se godi, kar je sdavnaj prej Osea obshaloval, rekozh: Poslušhajte! ni refnize, ne usmiljenja, ne sposnanja boshjiga v' desheli. Kletev, lash, kriviza,

in nezhiſtoſt le je ko povodnja po vſi ſem-
lji raſlilo. Oſea. 5, 1 — 2.

Vſiga tiga, in vſiga hudiga moreſh
ſhaloſten biti; bliſhnimu braniti greſhiti
koljkor ſamoreſh; moliti ſa greſhniko;
njim, in vſim dober ſgled dajati. 'Take
imaſh pravo ljubesen do Boga, in do
bliſhniga, in both veliko plazhilo prejel.

IV.

Po Joſufovi volji ſo ſhaloſtni ti, kte-
ri ſo poterpeſhljivi v' nadlogah.

Jeſuf pravi: Blagor ſhaloſtnim! oni
bodo obveljeljeni. — To ni vſim rezhenó,
ampak le ſhaloſtnim, ſavoljo Boga po-
terpeſhljivim. Zhe veliko, ali malo ter-
piſh, ne bo plazhila po terplenji, temuzh
po poterpeſhljivoſti. Kaj ti pamagajo kri-
ſhi, zhe jih s' memranjam noſiſh? Ni ti
rezhenó, blagor! zhe ſi v' nadlogah ne-
poterpeſhljiv. Svoje kriſhe noſiſh bres
ſafluſhenja, zhe ſe braniſh terpeti. Po-

slushaj modriga: Gorje nepoterpeshljivim! Sirah. 2, 16.

Bogu si nepokoren, zhe saflushene krishe tovrashish. Usmiljeni Ozhe nebeshki ti poshila krishe; ti pa si jih vreden, in s' svojo nepokorshino Boga shalish. — Imash merslo vero, ker hozhesh raji po smerti, ko na svetu terpeti. Imash slabo upanje, ker sanizhujesh veliko poterpeshljivim obljubljeno. Imash majhno ljubesen, ker Bogu ni si pokoren. Tedaj ubogaj modriga rekozhiga: Moj sin! ne saversi Gospodoviga svarjenja, in ne obupaj: sakaj, kteriga Gospod ljubi, tigatepe. Prip. 3, 11 — 12.

Spremitli Jesusa, Marijo, in svetnike: ti so veliko terpeli, veliko vezhko ti, ako lih so veliko boljshi ko ti. Bodi tudi ti poterpeshljiv v' vsih nadlogah. Gospod Jesus je svojim Apostelnam sapovedal povsot osnanovati, de moremo skosi veliko nadlog v' kraljestvo boshje priti. Djan. Ap. 14, 21.

Zhe voljno terpish, saflushish per Bogu: zhe se branish terpeti, si nepokoren Bogu, vender moresh terpeti — Zhe

poterpišh, so tvoji krishi lasbeji, zhe ne poterpišh, so tvoji krishi tesheji. — Zhe poterpišh, bošh obveseljen; zhe ne poterpišh, bošh pokorjen. Lih savoljo ti ga te modri uzhi: Varuj se godernjanja, ktéro nizh ne pomaga. Modr. 1, 11.

Zhe profišh Boga tebi krishe polajshati, prosi, pa ponishno, in po sgledu Kristusovim: Ozhe! ako je mogozhe, naj gre prozh od mene ta kelh, vender ne kakor jest hozhem, ampak kakor ti hozhefh. Mat. 26, 39.

Zhe so tvoje nadloge dushne, in te nevarne skušnjavae hozhejo lozhiti od Boga, le prosi gorezhe bres preneha, bolj ponishen, in varen bodi, vender ne obupaj, in stanoviten ostani, v' ljubesni boshji. Skušhnja ti je potrebna, de tebi ne dopadefh, de v' sebe ne upafh, de te napuh ne skufha, de si bolj ponishen, de upafh le v' gnado boshjo. Tebi rezhe Bog, kar je svetimu Pavlu: Sadoshti ti je moja gnado: sakaj mozh moje gnade se v' tvoji slabosti popolnoma skafshe. II. Kor. 12, 9.

Zhe tvoje nadloge le telo ponishujejo, ne bodi s' svojimi proshnjami prevezh Bogu nadleshen: snamnje bi to bilo nepokorne dushe. Tvoja volja je spridena, in se brani krishov, ker ti krishi branijo greshno, ali saj nevarno veselje sveta vshivati. Jesus ni uzhil profiti: Sgodi se moja volja: ampak: Sgodi se tvoja volja, kakor v' nebesih, tako na semlji. Mat. 6, 10.

Bodi tedaj pokoren Bogu, in vse preterpi: prenesi bolezhine, in v' svojim ponishevanji poterplenje imaj. Sirah 2. 4. Poslufhaj tudi svetiga Pavla: Poterpeshljivost vam je potrebna, de boshjo voljo sturite, in obljubo vezhniga shivlenja dofeshete. Hebr. 10, 36.

Zhe ne moresh s' svetim Pavlam rezhi: Vesel sim v' vsih svojih nadlogah. (II. Kor. 7, 4.); saj preterpi, ker je terplenje sdajnega shivlenja majhno memo prihodne zhasti, ktéra bo nad nami rasodeta. Riml. 8, 18.

Profi is ferza Boga, de bi lil ti le greha shalosten, in v' vsih nadlogah poterpeshljiv. Bodi tedaj sbalosten po vol-

ji Jesufovi, in nikolj ne posabi Jesufovih besedi: Blagor shalostnim! oni bodo obveseljeni.

IV.

*Blagor lazhnim in shejnim pravize!
oni bodo nasiteni.*

Te kratke besede Jesufove silno shiroko segajo. Oné prepovedujejo greh, lenobo, in kar brani v' nebesa. Oné sa-povedujejo dobre dela, in kar nebesa saflushi.

Kteri so lazhni, in shejni pravize?
Lazhai, in shejni pravize so ti:

- 1.) Ktéri lenoha premagujejo.
- 2.) Ktéri so greha, in njegovih perlo-shnost boje.

- 3.) Ktéri po grehu hité pokoro delati.
- 4.) Ktéri pravo keršhansko brumnost imajo.
- 5.) Ktéri besedo boshjo radi poslušajo.
- 6.) Ktéri so shelni presvetiga Jesufo- viga Telefa.
- 7.) Ktéri is serza prosijo sa gnado, in jo ohranijo.
- 8.) Ktéri smiraj skerbé boljshi prihajati.

I.

Lenoba je neperpravna volja svoje dolshnosti spolnovati. — Lenoba se ustavlja sveti lakoti vsiga dobriga, ktéro Jesusa poveduje. Lenoba je vzhafi ozhitna, vezhi deli je skrita; in sa voljo tiga slo nevarna, ker neisrezheno veliko hudiga dela. Lena dusha je enaka bolniku, ktéri nima hudih bolezhin, vender je bliso smerti: njegova velika telesna slabost je urshah, de se vezh ne zhuti.

Len kristjan je enak nerodovitnimu drevesu, ktéro ima listje, pa ne sadu.

On opravlja (zer svoje molitve, hodi v' zerkev, in dela kar je sunajnega, in loh-kiga, pa bres gorkote in veselja, kar je pa njegovimu hudimu posheljenju soper, tega ne dela.

Len kristjan hozhe, in nozhe; sheli, in se boji. ker nima serzhne, in mozh-ne volje, de bi vselej delal po sapovedih. Boshja beseda popisuje leniga tako: Len hozhe in nozhe. Prip. 13, 4. Sopet: Pot lenih je ko ternjovi plot. 15, 19. — David prizhuje: Leni si smishljuje tesho v' sapovedih. Ps. 93, 20. — Ref, lenimu je vsaka sapoved pre teshka, vsaka rezh ga bode, sam sebe strashi, in misli, de ne more. Lih to meni modri: Leni pravi: Lev je na poti. Prip. 26, 13.

Tudi dober, in priden kristjan zhuti slabost, pa se premaguje: leni pak je od slabosti premagan, ker mu je vsaka rezh preteshka.

,Spremitli, o kristjan, zhe si, ali nisi len. Po tih snamnjih se lahko sposnash.

1.) Zhe bres veselja, in bres ljubeshni do Boga svoje dolshnosti dopolnujesh.

2.) Zhe savoljo majbniga sadershka svoje dolshnosti opushash.

3.) Zhe si neobzhuten savoljo dobriga ali hudiga, ker te ne veseli, kar Bogu dopade, in te ne shali, kar Boga sanizhuje.

4.) Zhe je tvoja volja bres mozhi v' premagovanje hudiga posheljenja.

,Spremissli nar prej, de je lenoba Bogu ostudna. ,Stvarjen si, de pridno delash, in svojo dusho svelizhash. Gospodar je posvaril bres dela na tergu stojezhe, rekozh: Kaj tukaj zel dan bres dela stojite? Mat. 20, 6.

Niso lenile ti, ktéri sapovedane dobre dela opushajo, temuzh tudi drugi, ktéri sapovedane dobre dela sanikerno opravljajo. — Mersle molitve, slabo bogastushnost, nevredne spovedi, in kaj drugiga laba opravljeniga, kaj ti pomaga? Poslushaj Jeremija rekozhiga: Preklet je zhlovek, ktéri Gospodovo delo malopridno opravlja. 48, 10.

Len si, ako ene sapovedi spolnujesh, druge v' nemar pushash. Poslushaj kako govori sveti Jakob: Kdor kolj vso po-

stavo dershi, pa v' enim greshi, je vsiga kriv: sakaj, kdor je rekel: Ne preshefhtevati, je tudi rekel: Ne krafi. 2, 10 — 11.

Kaj ti more pomagati, zhe delash le po svoji dopadljivosti? Nisi svest flushabnik boshji, ako delash, ali se varujesh le kar se tebi ljubi, ker si dolshan v' vsih rezheh vso svojo voljo Bogu podvrezhi. Len si tedaj, ker lelohke dolshnosti spolnujesh, in nozhesh svojiga hudiga posheljenja premagovati. Posnemaj Davida: Jest po vsih tvojih sapovedih shivim, in vsako hudobijo sovrashim. Pf. 118, 128.

Tudi si len, zhe ne dopolnujesh vsih dolshnost svojiga stanu. Bog je zhloveka k' terplenju obsodil: V' trudu se shivi vse dni svojiga shivljenja. I. Mojs. 3, 17.

Kdor ne dela poshtenih opravil svojiga stanu, je sverini enak, ktéra se s' ropanjam, ali s' shkodo drugih shivi. Lih sato pravi sveti Pavl: Kdor nozhe delati, naj ne je. II. Tef. 3, 10.

Len si, zhe lih pridno delash, ako ne delash, in se ne trudish, de bi Bogu na zhasht shivel. Vse svoje dela maloprid-

no opravljajsh, zhe le sebi, ne Bogu shivish. Kaj ti pomaga delati, zhe delajsh, de bi napuhu, pohreshnosti, nezhistosti stregel?

Tudi si len, ako nizhemerne dela opravljajsh. Zhe tvoje dela ni so v' prid, si len, ako lih delajsh. Ti bi bil enak neumnimu otroku, ktéri zel dan skerbno dela nizhemerne, in nepotrebne rezhi.

Lenoba dufhe in telefa je shkodljiva. — Zhe si mlazhen v' svojih molitvah; zhe si per boshji slushbi neskerben; zhe nozhesh po svojim stanu delati, ne moresh brumen biti. Resnizhno je, kar modri govori: Lena roka revshino pernese. Prip. 10, 4. — In sopet: Len je smiraj v' potrebi. 21, 5.

Zhe v' sapovedanih prasnikih nozhesh obilno moliti, boshjih rezhi, in svoje vesti premishljevati, in drugih sapovedanih dobrih del dopernashati: zhe v' delavnih dnéh pridno ne delajsh, in svojiga hudozniga telefa ne terpinzhujesh, bosh poln nevarnih skushnjav, in ne bosh pravizhen. — Len si smishljuje, kako bi predragi zhas opravljaj; si smishljuje napa-

zhne rezhi, obhodi vse hišhe; dosti nevarniga, nepotrebniga govori, poslušha, in ne more dober biti. Res je, kar modri pravi: Postopanje je veliko hudiga nauzhilo. Sirah. 33, 29.

Bodi tedaj vselej priden v' svojih dolshnostih: premaguj lenobo v' vsih rezhah: Bogu svešto flushi; delaj poterpeshljivo, in Bogu na zhašt. Tako bosh sapovedane dobre dela dopernashal, in dobro ti bo.

II.

Lazhni in shejni pravize so ti, kteri se greha, in perloshnost greha boje.

Nisi pravize, ali svetosti lazhen, zhe se greha, in perloshnost greha ne varujesh, ker greh, in kar v' greh napeljuje, je soper svetosti.

Lazhen, in shejin svetosti si le, ako je tvoja volja s' boshjo voljo sdrushena, in nji podvershena. — Bog sovrashi greh, ga moresh tudi ti sovrashiti: Bog pre-

poveduje greh, se ga morešh skerbno varovati. Prerok Habakuk pravi: Zhište so boshje ozhi. Bog ne more hudobije gledati. 1, 13. — Lih savoljo tiga je sapifano: Gorje vam, vi hudobni, ktéri ste sapovedi Narvikshiga sapustili. Sirah. 41, 11.

Zhe se greha ne bojish, in se ga ne varujesh, ni si pravi otrok boshji, ker greh sanizhuje vsigamogozhniga Stvarnika, in rasshali usmiljeniga Ozheta. Poslufhaj, kako strashnò govori sveti Janes Apostel: Kdor greshi, je is hudizha. I. 3, 8. — Boljshi bi bilo umreti, ko greshiti. Tako je mislila zhišta Susana, ktéra je serzhnò rekla: Boljshi mi je bres greha umorjeni biti, ko greshiti v' prizho Boga. Dan. 13, 23.

Prosim te, ne oslabi savoljo pohujshanja, ampak imaj v' serzu sapovedi boshje. Posnemaj brumniga Tobija. On je bil mlad, vender ni nizeh otrozhjiga imel. Kadar so vsi shli slate teleta molit, ktére je Jeroboam kralj napravil, se je on varoval vsih slabih drushine, in je hodil v' Jerusalem v' tempelj Gospoda moliti. Tob. 1, 4 — 6.

Pohujšhanje more biti, ker natura je slaba, pa ne smesh oflabiti savoljo pohujšhanja: temuzh boj se Boga, ktéri bo všim, dobrim in slabim pravizhno povernil. Delaj po sgledu modriga, ktéri tako govori: Sim vidil na mesti pravize hudobijo, pa sim v' svojim serzu rekel: Bog bo pravizhniga, in nepravizhniga sodil. Prid. 3, 16 — 17.

Boj se tudi majhnih grehov, kateri shalijo Boga, in tvojo dusho slabé. Zhe se majhnih grehov ne bojish, bosh lohka, in hitro grethil smertno. Tako modri uzhi: Kdor maliga ne zhisla, bo padel. Sirah. 19, 1.

Premishljuj vize, kjer lushe boshje prijatelze veliko terpé, ne savoljo smertnih, temuzh savoljo majhnih grehov. Refnizhno je, kar pravi sveti Janes: Nizh omadeshvaniga ne pride v' nebeshko kraljestvo. Skr. Bas. 21, 27.

Zhe se greha slo bojish, se bosh tudi sferbno varoval nevarnih perloshnost greha. Beshi pred všimi slabimi, koljkor samoresh. Modri te opominja: Beshi pred hudobnim, de se njegoviga sader-

shanja ne nauzhish, in perloshnosti ne do-
bish svojo dusho pohujshati. Prip. 22, 25.

Savoljo slabosti tvoje spridene nature
bosh hitro pohujshan; se bosh hudobije
nezhútno navsel, in ne bosh vedel, kadaj,
kako in koljko. Potlej bosh, ko od slad-
kiga vina pijan, vesel v' grehah. — Koljko
ti je treba hudih, ali nevarnih perloshnost
se varovati, poslušaj svetiga Pavla: Opo-
minjam val v' imenu Gospoda Jesusa Kri-
stusa, de se odtegnete od vsih bratov,
ktéri rasujsdano shivé. II. Tef. 3, 6. —
Tudi ljubesnivi Janes sapové: Sapeljiviga
zhloveka nikar v' hisho ne vsamite: tudi
ga ne posdravite. III. 10.

Sa dushe svoje voljo se ne boj sha-
liti hudobniga zhloveka. Zhe tvoj blish-
ni tebi majhno shkodo sturi, teshkó ga
ogovorish: sakaj pa si prijatel s' zhlove-
kam, ktéri ti pomaga dusho pogubiti?
Zhe se bolj bojish zhloveka, ko Boga,
nisi njega vreden, in bosh od Jesusa sa-
vershen, kakor on sam govori: Ktéri bo
mene pred ljudmi satajil, tiga bom jest
satajil pred svojim Ozhetam. Mat. 10, 3.

Ne bodi nikolj slabiga radoveden, sakaj to ti bo veliko skušnjav nakopavalo. Bodi bojezh, in sramoshljiv v' svojih mislih; ne poglej; ne poslušhaj; ne poprašhaj; ne govori; ne premišljuj kar samore tvojo dušo pohujšhati. Bodi vselej sramoshljiv v' prizho ljudi, in v' prizho Boga. Prosi stanovitno s' Davidam: Gospod! rehi mojo dušo: pomagaj meni sa svoje milosti voljo. Ps. 6, 5.

Bodi lazhen, in shejin svetosti, kakor Jesus sapové: varuj se greha, perlošnost greha, in sraven zhuj in moli, de v' skušnjava ne padesh. Mark. 14, 38.

III.

Lazhni in shejni pravize so ti, ktéri po grehu hité delati pokoro.

Bog je neisrezheno svet, sato neisrezheno sovrashi greh, in sapové svetost. On sam je rekel: Bodite sveti, ker sim jest svet. III. Mojs. 11, 45.

Kdor je lažhen in shejin svetosti, se slo skerbno varuje greha; zhe pa is slabosti gresní, hiti pokoro delati, ker vé, de je njegovi stan nar nefrezhnishi, in de mu bode vekomej gorjé, akó umerje v'grehu. Zehijel pravi: Dufha, ktéra je gresnila, bo umerla. (*bo pogubljená.*) 18, 20.

Zhe hozhesh sadobiti usmilenje, delaj dobro pokoro, in hiti delati pokoro. Ne imaj le prasnih shelja, temuzh ratergaj svese greha, in ga opuſti. Sam Bog ti sapové pe modrimu: Verni se b' Gospodu, in odverni se od svoje hudobne volje. Spreoberni se, in sapuſti svoje grehe. Sirah. 17, 21 — 23.

Le dobra pokora samore reshi tvojo edino duſho od vezhniga pogubljenja. Pokora more biti resnizhna, in delavna, ne le obetna, ali hinavſka. Zhe oſtaneſh kar ſi bil, niſi spreobernjen. Sveti Janes karſtnik je s' ognjenimi besedami osnanoi pokoro, rekozh: Gadova radovina! Kdo vam je pokasal prihodni boshji jesi ubeshati? Delajte tedaj

vreden sad pokore, sakaj sekira je she nastavljena. Luk. 3, 7 — 9.

Hitro se spreoberni, nad pekram viših, in je nevarno odlashti: sekira je she nastavljena, in gorje tebi, zhe terdovraten ostanesh. Ne sanizhuj bogastva boshje milosti, in pravize: spreoberni se hitro is vliga serza h' Gospodu, de si mashevanja ne nakopavash. Poslušhaj s' straham boshje shuganje: Ne rezi: Usmilenje boshje je veliko (*de bi v' grehah terdovratno shivel*): ne odlashaj se h' Gospodu spreoberniti, sakaj njegova jesa bo nalo prishla, in ob zhasu mashevanja te bo rasdjat. Sirah. 5, 5 — 9.

Bog je poterpeshljiv, in pravizhen sodnik. S Bogam se ni norzhevati: strahno je pasti v' njegove roke; in gorje terdovratnim grešnikam! Poslušhaj s' straham besede modriga, po kterim Bog govori: Ker ste vi grešniki moje svarjenje sanizhevali, se bom jest vashimu pogublenju tmejal. Prip. 1, 25 — 26.

Zhe se hitro ne spreobernesh, bodo tvoji grehi tebe gospodovali; hude navade ti bodo branile, in ubranile se spre-

oberniti: ljubesen do greha bo zhe dalje mozneji, in bosh radovolino hitel v' pekel. Poslushaj Jeremija: Zhe samore samórez svojo zherno kosho v' belo premeniti, bote tudi vi mógli dobro delati po tim, ker ste se navadli hudiga. Jer. 13, 23.

Zhe si tedaj lazhen in shejín pravize, greha se boj, in se ga varuj. Zhe greslish, obshaluj is ferza to veliko nesrezho, hiti pokoro delati, in v' dobrim stanoviten ostani, de milost sadobish, in de bosh obveseljen.

IV.

Lazhni in shejni pravize so ti, kteri pravo kershansko brumnost imajo.

Praviza, brumnost, bogaflushnost, svetost je eno. Zhe si lazhen pravize, shivi po vsih sapovedih: ne moresh pravizhen biti, zhe ne shivish po vsih sapovedih is ljubesni do Boga.

Vsa praviza, ali svetoſt je ſapopadena v' ljubezni. Ljubi Boga in vſiga terza, in bliſhniga, ko ſebe ſavoljo Boga: tako po vſih ſapovedih ſhiviſh. Sam Kriſtuſ pravi: V' ljubezni do Boga, in bliſhniga je ſapopadena vſa poſtava, in preroki. Mat. 22, 40.

Zhe ne ljubiviſh, je tvoja vera praſna, upanje predersno, in vſe dela nevredne. Ljubezni je ſad vere, in upanja. Ako ni maſh ljubezni, priſhuje ſveti Pavl, nobena rezh ti ne more pomagati. I. Kor. 13, 3.

Shivi ſveto, kakor ſi obljubil per ſvetim karſtu. Dolſhno obljubo takrat ſturjeno, ſi vezhkrat ponavljal: ſhivi tedaj ſveto. Tebe, in vſe kriſtjane ſveti Pavl opominja, rekozh: Proſim vaſ, ſhivite ſveto, po pokliſu h' kterimu ſte pokliſani. Ef 4, 1.

Ti ſi kriſtjan, poſvezhen od Jeſuſove preſvete kervi, odlozhen od ſveta, namenjen v' nebeſhko kraljeſtvo, otrok nebeſhkiga Ozheta, ud Jeſuſov, prebivaliſhe ſvetiga Duha: moreſh tedaj ſhiveti ſveto, in ne po hudim poſheljenji. Sve-

ti, Pavl v' Gospodovim imenu tako govori: Lepó vas prosim v' Gospodu, ne shivite, ko neverniki shive v' nizhemernosti svojih misel. Ef. 4, 7.

Kristjan! spremisli visokost, in svetost svojiga imena. Kristjan se imenujesh po Kristufu: shivi tedaj po njem. — Perkasala se je milost nashiga Svelizharja v' sim ljudem, de se odpovemo hudobii, in v' sim posvetnim sheljam, de tresno pravizhno, in bogabojezho shivimo. Tit. 2, 11 — 12.

Zhe si prav kristjan, le v' Jesusa ravno gledash, de po njem shivish: premagujesh ne le ozhitni sad svojiga hudiga posheljenja, temuzh tudi hudobne shelje: shivish po duhu, ne po mesu. To je snamnje pravih vernih prerobenih v' svetim Duhu. — Ktéri so Kristusovi, prizhuje sveti Pavl, svoje meso krishajo, grehe, in shelje. Gal. 5, 24.

Ako po Jesusu Kristufu ne shivish, nimash prave svetosti, si lashnivo brumen, se lashnivo imenujesh kristjan, in se sappeljujesh, ker si pravizhen le v' svojih mislih, gresnik si pa per Bogu. — Zhe

po Jesufu Kristufu ne shivish, ga le po imenu sposnash, in si kristjan k' svojimu vezhnimu pogublenju. Ti bi bil eden tistih, od ktérlih sveti Pavl govori: Pravi-je, de Boga sposnajo, ali oni ga s' deli taje, ker so nagnufni, in k' nobenimu dobrimu delu perpravni. Tit. 1, 16.

,Slushi Bogu s' vsim serzam: bodi mu s' dusho, in telefam pokoren: ne smesh rasdeljeniga serza biti, ker le eniga Gospoda imath. Vesh, kar je Jesuf Kristuf govoril: Ne morete Bogu slushiti, in mamonu. Luk. 16, 13.

Refnizhno de ne moresh Bogu, in hudizhu slushiti; Bogu, in sebi shiveti; svelizhan, in pogubljen biti. Sveti Pavl pravi: kakshino edinstvo ima pravizhnost s' nepravizhnostjo? Kakshino drushbo ima Kristuf s' Belialam? II. Kor. 6, 14 — 15.

Vse to dobro vesh, vender spremi-lli, zhe si prav, ali lashnivo brumen: nikar sebi prehitro ne verjami. David prizhuje: Vsaki zhlovek je lashnik. Pf. 115, 11. Ref je to: zhlovek je smoti podvershen: in se lohka golufa: vender nikolj toljko krat ljuden ko svoji dushi

lashnivo ne govori. Zhlovek od hudiga posheljenja smoten ozhitno ishe frezhe, in skrivaj ishe nefrezhe: ima shelje do nebeskiga kraljestva, in radovoljno s slabim shivlenjam hiti v' pekel. Zhe se be sapeljujeh, ne moleh Boga. Glej, de ni si eden tistih, od kterih sveti Janes govori: Ob velikozhi jih je veliko v' Jesusa verovalo; on pak se jim ni spal: sakaj on je vedel, kaj je v' zhloveku. Jan. 2, 23 — 25.

,Spremisli prav skerbno, zhe je tvoja brumnost, ali bogaflushnost prava, in refnizhna. — Bog hozhe tebe imeti: zhe sebe ne dash Bogu v' dar, karkolj mu dajash, mu ne dopade. Pokorshina, le pokorshina vse dulce dopade Bogu. Ti dajash raji vse v' dar Bogu, ko sebe: Bog vse tvoje dari sanizhuje, zhe sraven ne dash sebe. Lih to je rekel prerok, Samuel nepokornimu kralju Saulu: Boljshi je pokorshina, ko vsi darovi. I. Kralj. 15, 22.

Varuj se prav skerbno hinavske brumnosti, ktéra ti daja loshnivi mir. Od hinavske brumnosti bolh smoten, pa ne

svelizhan. — Hinavsko si brumen, zhe le besede, shelje in dari, ne po sebe Bogu podvershesh. ,Spremitli, kaj pravi Kristus: Ozhe nebeski takih flushabnikov ishe, de bi ga v' duhu, in v' resnici molili. Jan. 4, 23. — Ne bodi v' shtevilu hinavzov, kterim Jesus pravi: mene s' shnabli zhashte, njih serze je pa delezh od mene. Mat. 15, 8.

Prav globoko v' serze si spravi, in ohrani to resnizo. — Bodi Bogu is ljubeshni do njega v' vsih rezheh smiraj pokoren. — Bog ne mara sa tvojo hvalo, zhe ga ne molish s' pokornim shivlenjam. Bosh le sato svelizhan, kar Bogu rezhesh Gospod, Gospod? Ne, temuzh, zhe po njegovi volji shivish. Mat. 7, 21.

Od kod je pa hinavska, ali lashniva brumnost? Hinavska, ali lashniva brumnost ishaja is vere, in hudiga posheljenja.

Zhlovek je podoba boshja, in on ima od svojiga ,Stvarnika she v' naturi razhetik njegoviga sposnanja. Kristjan, od svete vere rasvetljen, vé, de Bogu gre molitev, slava, in pokorshina. — Ve-

ra perganja kristjana moliti Boga, in mu sa to obljubi vezhno plazhilo. — Posheljenje mu brani Bogu biti pokorenimurker ga sladko vabi sapeljive greshne rezhe vshivati.

Zhe mogozhna gnada s' svojo zhesnatura sladkostjo ne obvaruje zhloveka, on rasdjelen visi med Bogam, in svetam: sheli Bogu, in hudimu posheljenju flushiti, de bi v' shivlenji, in posmertifreshen bil.

Vera ga perganja k' dobrimu, natura ga vabi k' hudimu. Zhlovek, v' kterim jepremalo ljubeshni do Boga, od tih mozhnih viharjov gnan, kaj dela? On si smishljuje lashnjivo bogaflushnost, in dvema Gospodama flushi, de sam ne vé, in nozhe vediti. Sam pred seboj skriva to smoto, de bi po svoji sprideni volji shivel, in mir imel. On je tiga vesel, kakor Jeremija prizhuje: Greshniki pravijo: Mir, in njim ni praviga miró. 6, 14.

Slab kristjan ne more v' katolshlikerkvi tako shiveti, de bi ne molil, v' zerku ne hodil, Sakramente sanizheval: pa tudi nozhe sebe premogovati, in hudo

posheljenje krishati. Sato daja Bogu sunanjo zheshenje, in sebi dopadljivo shivi. Ko hinaviz, je ves vnet sa zhasht boshjo, in pravo zhasht boshjo sanizhuje. On ima podobo brumnosti, prizhuje sveti Pavl, v' resnizi je bres nje. II. Tim. 3, 5.

Vidish lashnjivo, ali hinavsko brumnost? Tako so imeli pismeji, in fariseji; tako ima veliko kristjanov. Spremisli sebe, in varuj se hinavske brumnosti, de ne bosh pershtet farisejam, kterim je Jesus rekel: Gorje vam! ker desetinite meto, rutizo, in vso vertnino, opushate pa pravizo, in ljubesen boshjo. Luk. 11, 42.

Ahija Jerusalemski kralj je bil hudoben, ker je sraven praviga Boga molike molil. On je sa zhasht tempelna imel veliko sferb: savoljo tiga je mislil slo brumen biti. Sam se je hvalil: Shgane darave, in desezhe kadilo vsaki dan darujemo: kruhi se pokladajo na zhisto miso, in per nas je slat svezhnik. Mi dopolnujemo sapovedi svojiga Boga! II. Kron. 13.

S'timi, in drugimi enakimi rezhmi se hvali hudobni kralj Ahija: pa ravno tako delajo hinavski kristjani. Oni zhashté zerk-

ve; pomagajo k'njih lepoti; so veseli zhas-
stitih godov; pa sa boshjo besedo, sa
sapovedi, sa Sakramente jim ni mar.
Tim rezhem, kar je Jesus farisejam: To
bi se imelo storiti, in uno ne opustiti.
Luk. 11, 42.

Zhlovek ni sgol duh, in unanjiga
zheshenja, ali vidne boshje slushbe je
potreben, szer bi njegova vera opehala,
pa je potrebnishi ljubesen, in praviza.
Tedaj to se more sturiti, in uno ne
opustiti Tim pravi Kristus: Vi ste slepi, ker
komarje prezejate, in komelo posherate.
Unanjo ozhishujete, snotraj pak ste polni
ropanja, in gnusobe. Mat. 23, 24 — 25.

Veliko kristianov se bolj upera, in
vpije, sa kako prozesijo, shegnano vodo,
ali sa druge enake rezhi, ko sa sapovedi
vligamogozhniga Boga. Zhe Oblastniki
savoljo vrash neumniga ljutva kako nepo-
trebno rezh prepovedujejo, nikolj ni
konza njih punterskiga memranja: med
tom pak v'nemar pushajo, kar potrebujejo
k'svelizhanju. Slabi kristjani so enaki
vikshim tempelna, ktéri so se bali tempel-
nu nezhasi delati, ako bi trideset sreber.

nikov v' njegovo ladizo djali, pa se niso bali Boga rasshaliti s' veliko pregreho, ker so s' njimi nedolshno kri vkupili v' smert. Mat. 27, 6.

Veliko je lashnivih brumnih. Ne od nevernikov, temuzh od kristjanov pri-zhuje sveti Pavl: Veliko jih je, ktéri shivé ko sovrashniki krisha Jesufoviga; ktérikonz bo pogublenje. Fil. 3, 18 — 19.

Ti si persadevaj rešnizhno brumnost imeti, in jo imash, zhe Boga is vsiga serza ljubish, in is te ljubeshni vse delash. — Shivi po Jesusu Kristusu, in per vsih rezhek ishi boshje zhasti.

De sebe loshej sposnash, vedi, de rešnizhna brumnost ima te snamnja.

1.) ,Sposnati Boga, in Jesufa odreshe-nika.

2.) ,Sposnati svoje slabosti, in dolsh-nosti.

3.) Sa gnado boshjo vedno gorezhe profiti.

4.) ,Svoje hudo posheljenje vedno pre-magovati.

5.) Is ljubeshni do Boga sebe, in dru-ge ljubiti.

- 6.) Vse, sunaj greha, voljno preterpeti.
- 7.) Vsi ga dobra shčeti, in delati.
- 8.) Per obilnosti dobrih del ponishno shiveti.

V.

Lazhni, in shejni pravize so ti, ktéri besedo boshjo radi poslushajo.

Kristjan! besedo boshjo imash v svetim pismu, in jo prejemash od katolske zerkve. Sveto pismo je neisrezheno morje, v ktérim so slabo radovedni svojo pogubo nashli. Prejemaj tedaj nauke od katolske zerkve, ktéro se smotiti ne more, in ponishno jo poslushaj. Sveti Pavl prizhuje: Zerkev shiviga Boga je steber resnize. I. Tim. 3, 15.

Vsa volja boshja ti je rasodeta, de shivish sveto, ne pa v nizhemernosti svojih misel, ko neverniki, ktéri Boga ne sposnajo. Kar bi bila semlja bres sonza, to bi bil zhlovek bres besede boshje. Ver-
no sposnaj s' Nikodemam, in hvalesh-

no rezi Jesufu: Vem de si uzhenik od Boga prishel. Jan. 3, 2. — Poslufhaj Jesufa, ktériga nauki so v' katolfski zerkvi. Rezi s' Petram: Gospod! ti imash besede vezhniga shivlenja. Jan. 6, 69.

Poslufhaj besedo boshjo s' shelnim ferzam, ker bres nje ne moresh svelizhan biti. Beseda Jesufova je tebi, in vsm toljkaj potrebna, kakor je tebi, in vsm potrebna njegova prelita kri. Jesufova presveta kri bi bila saftonj prelita, ko bi svetih naukov ne bilo. Poslufhaj vselej rad Jesufove nauke, de pravo modrost imash. Ako te veselj poslufhati, bosh moder; sakaj resnizhne shelje po nauku so sazhetik modrosti. Modr. 6, 18.

Bodi vselej lazhen besede boshje. Vse brumne dushe so hrepenele po svetih naukih. David je rekel: Veselim se tvojiga govorjenja, ko zhlovek, ktéri velik rop najde. Pf. 118, 162. — Jeremija pravi: Tvoja beseda je meni k' veselju, in k' rasvetlenju. Jer. 15, 16. — Kraljiza Sabe je od dalezh prishla v' Jerusalem Salomona poslufhat. III. Kralj. 10. — Ti imash bliso besedo boshjo, iz

modrejshiga od Salomona lohka poslušah, Jesusa Kristusa. Luk. 11, 31.

Rasvetljena Marija diviza je skerbno poslušala, in premišljevala, ne le, kar je Jesus govoril, pa tudi, kar so priprosti pastirji, in drugi od Jesusa dobriega govorili. Luk. 2, 19.

Marija Marte sestra je per Jesusovih nogah sedela, in njegove nauke prav skerbno poslušala, de bi svedila, kako dusno svelizhati, in sato je bila od Jesusa pohvaljena: Marija si je nar boljshi deli svolila. Luk. 10, 39 — 42.

Ti ravno tako delaj, ker si naukov slo potreben, in ker drugazhi ne moresh svoje dushe svelizhati. Rezi tedaj s' Davidam: Gospod! moja dusha je suha semlja pred teboj — deshja sheljna in potrebna. Ps. 142, 6. — Tudi s' mladenzham, Samuelam: Gospod! govori, ker tvoj hlapez poslušha. I. Kralj. 3, 10.

Zhe tebi ni mar poslušhati, sanizhujesh Jesusa — nisi lazhen dobrih del — nisi shejin svetosti — pogubljen bosh. Poslušhaj Jeremija: Preklet je zhlovek, ktéri ne poslušha naukov. 11, 3. — Poslu-

shaj Jesufa, kaj govori od takih: Kdor je is Boga, besedo boshjo poslušha: savoljo tiga vi niste is Boga, ker besede boshje ne poslušhate. Vi ste is ozheta hudizha. Jan. 8, 44 — 47.

Poslušhaj s' dobrim serzam, in ne sheli besede boshje imeti po svojim hudim posheljenji, kar je nemogozhe. Ne shelish sebe poboljšhati, temuzh sebe spriditi zhe hozhefh slishati, kar tvojimu slabimu serzu dopade. Isaija pravi: Otrozi (*hudobni*), ktéri nozhejo postavé boshje slishati, reko: Govorite nam dopadljivo. Is. 3, 9 — 10.

Ne raslagaj besede boshje po svojim hudim posheljenji. Beseda boshja je zhišta, in ojstra: ona ne more slabim dušham dopasti. Zhe lih slabi ljudje nozhejo besedi boshji verovati: ali jo raslagajo po svojim hudobnim serzu, vender bodo sojeni po zhisti besedi boshji. „Sam Kristus tako govori: Beseda, ktéro sim govoril, bo vas sodila na posledni dan. Jan. 13, 48.

Beseda boshja je shiva, zhistá, sveta, ognjena, ojstra, in ona ne more hu-

dobnim dopasti. Savoljo tiga imajo škodljivo škerb jo raslagati po svojim hudim posheljenji. David prizhuje: Hudobnik nozhe sastopiti, de bi prav sturil. Pf. 35, 4.

Duhovni flushabniki boshji ne smejo govoriti, de bi terdovratnim, in spridenim ljudem dopadli. Ako bi nauki dopadli slabim, bi ne bili zhisti, in sveti. Ako bi duhovni slabim stregli, bi ne bili svești Jesusovi namestniki. Tako govori sveti Pavl: Ali ishëm ljudem dopasti? Ako bi (*slabim*) ljudem dopadel, bi Kristusov hlapez ne bil. Evangeli ni od zhloveka, in ga nisim od zhloveka prejel, ampak od Jesusa Kristusa. Gal. 1, 10 — 12.

Ljudje sploh so raji slabiga ko dobriga radovedni, in savoljo svoje spazhnosti nozhejo od duhovnov flifhati, kakor so potrebni, in vredni. — Hudobni govore rasujsdano soper blishniga: ozhitno sanizhujejo keršhanske zhednosti: predersno govore soper nauke katolshe zerkve: pohujshujejo priproste in nedolshne dushe, pa se togote zhes besedo boshjo odkrito njim osnanjeno? Lih od

tih je sveti Pavl preljubimu Timoteju pisal: Zbat bo prishel, de ljudje ne bodo sdraviga uka terpeli: raji bodo kvante poslušali. II. 4, 3 — 4.

Ti ne poslušaj nikolj hudobnih, ktéri govore soper nauke katoliške zerkve; ktéri sanizhujejo brumnost, ponishnost, zhistost, in kar Jesus sapoveduje: ali opravizhujejo, kar Jesus prepoveduje. Zhe se nad hudobnimi pohujshash, nisi isgovorjen. Kristuf prizhuje: Nebo in semlja bota preshla, pa ne zherke ne pizhize ne bo od postave preshlo. Mat. 5, 18. — Poslušaj svetiga Pavla: Ako bi ravno Angel is nebes prishel drugazhi uzhiti, ko ste od nas prejeli, preklet bo di. Gal. 1, 8.

Zhe s' dobrim ferzam poslušash besedo boshjo, bosh rasvetljen; bosh sposnal voljo boshjo, in po nji shivel. David je bil modrejshi od tebe, je bil prerok, in rasvetljen, vender je hvaleshno sposnal: Boshja beseda je svetilo mojim nogam. Pf. 118, 105.

Ne bodi posabljev poslušaviz boshje besede, ampak skerbno jo ohrani. Kaj

ti pomaga poslušati, zhe hitro vse posabiš? Posabljeni nauki ti pomagajo ko sjubljen denar. Posnemaj Davida: V' svojim serzu sim tvoje nauke ohranil, de soper tebe ne grešim. Pf. 118, 11.

Premišljuj nauke Jesufove. Boshja beseda je enaka senofovimu sernu, ktero dokler je zelo, nima nizh duha, pa sdrobljeno ima veliko mozh. Premišljuj, in bosh v' serzu vnet. David je premišljeval rasodeto besedo boshjo, in je veselo sposnal: V' premišljevanju se je ogenj ushgaj, in moje serze se je v' meni vnelo. Pf. 38, 4.

Zhe skerbno ne premišljujesh besede boshje, bosh smiraj neveden, slab, in dobrih del prasen. Nar potrebnishi nauki so skrivni, in temni. Od ponishnosti, od lastne ljubeshni, od hudiga posheljenja, in od drugih snotranjih rezhi, so nauki previshoki, in bres premišljevanja ostanejo skriti. Zhe lih poslušash, pa ne premišljujesh naukov, si enak unim, od kterih sveti Pavl govori: Smiraj se uzhe, vender k' sposnanju rešnize ne pridejo. II. Tim. 3, 7.

Shivi po boshji besedi. — Poslušhaj, in premišljuj nauke, de sposnash, in zhe dalej bôlj sposnavash, kaj delati, kaj opushati po vsih sapovedih. Kaj ti pomaga vediti, kaj Bog prepoveduje, ali sapoveduje, zhe po tim ne shivish? Vsim sapove sveti Jakob: Bodite delavzi besede boshje, ne samó poslušhavzi. Jak. 1, 22. — Lih tako govori sveti Pavl: Niso ti, ktéri postavó slishijo, per Bogu opraviženi, ampak ti, ktéri postavó dopolnujejo. Riml. 2, 13.

Tedaj, bodi lazhen, in shejin pravize: poslušhaj, ohranuj, premišljuj besedo boshjo, in shivi po nji, de bosh pravizhen.

VI.

Lazhni in shejni pravize so ti, ktéri so shelni presvetiga Jesufovigá teléfa.

Nisi lazhen pravize, in svetosti, zhe is serza ne shelish delivza pravize, in svetosti prejemati, Jesusa Kristusa v'pre-

svetim Sakramentu, ktériga je on is neisrezhene ljubesni postavil, de bi svoje verne s' vsm dobri napolnil.

Ozhaki so imeli mano v' pufhavi, de bi samogli v' mozhi tiga jedila sovrashnike premagovati, in v' obljubljeno deshelo priti. — Jesus je svojim vernim obljudil, in dal, kar je mana pomenila, (svoje presveto teló, kakor je sam govoric: Moje teló je kruh, ktéri je is nebes prishel. Ne kakor so vasbi ozhetje mano jedli, in so umerli. Kdor ta kruh jé, bo vekomej shivel. Jan. 6, 59.

Terdno veruvaj, de pod podoba kruha, in vina, je presveto teló, in krí Jesufova. Jesus sam je per sadni vezherji kruh, in vino posvetil, in svojim uzhenzam dal, rekozh: Vsamite, jejte, in píte: To je moje teló. — To je moja krí. Mat. 26, 26 — 28. — Apostelnam in njih naslednikam je oblast dal ta velik zhudesh dokonza sveta ponavljati, rekozh: To sturite v' moj spomin. Luk. 22, 19.

Jesus je svojim vernim sapovedal nje-ga, prejemati v' tim presvetim Sakramentu, rekozh: Resnizhno, resnizhno vam po-

vem: Akó ne bote jedli mojiga mesa, in pili moje kerví, ne bote imeli shivljenja v' sebi. Jan. 6, 54.

Ta presveti Sakrament daja verni brumni dushi fosebne gnade. Sam Kristus je govoril: Kdor je moje mesó, in pije mojo kri, ostane v' meni, in jest v' njem. Ta ima vezhno shivljenje, in ga bom obudil na posledni dan. Kakor jest shivim savoljo Ozheta: tako bo tudi ta, kteri mene je, shivel savoljo mene. Joan. 6, 55 — 58.

Bodi tedaj lazhen tiga nebeshkiga kruha, ne sanizhuj Gospodove mise, in v' nemar ne púfhaj Jesusove sapovedi, de si pogublenja ne nakopljesih. Ne bodi, ko Judje v' púfhavi, kteri so mano sanizhevali, in nehvaleshno rekli: Nafhi dushi leta prasna jed she preseda. IV. Mojs. 21, 25.

Nisi nizzh dobriga lazhen, zhe Jesusa ne shelish. — Pravish: Sim gresnik — ne predersnem se — sim nevreden. Spremisli — morebiti so lete ponishne besede svijazhno perkrivalo tvoje lenobe, in ljubesni do greha. — Premaguj lenobo, lo-

zhi se od greha is ljubesni do Boga, in upno pojdi k' boshji misi. Sveti Pavl ti rezhe: Ne moresh mise Gospodove, in mise hudizhove deleshen biti. I. Kor. 10, 21.

Zhe sanizhujesh Jesusovo sapoved, si pogublenja vreden: Zhe ga nevredno prejmesh, si tudi pogublenja vreden: tedaj opusti grehe, poboljšhaj shivljenje, ljubi Boga zhes vse, in takó perstopi k' boshji misi. Vesh, kaj pravi sveti Pavl: Kdor nevredno ta kruh je, ali nevredno od tiga kelha pije, je kriv nad telesam, in kervjo Gospodovo. I. Kor. 11, 27. — Sopot takó govori: Kdor prelomi Mojsefovo postavo, je bres vse milosti umorjen; hujshi mashevanje saflushi, kdor Sina boshiga potoptá, in kri nove saveese ognufi. Hebr. 10, 28 — 29.

Ne savoljo velikiga prasnika; ne savoljo odpustika; ne savoljo druge rezhi, si vreden Jesusa prejeti, ampak zhe si zhist, in zhe Jesusa shelish prejeti is ljubesni do njega. — Varuj se hinavshine, ker Jesus ti gleda v' serze. Spremisli negove besede aposteljnám rezhene: Vi

ste zhisti, pa ne vsi. — Perstavi sveti Janes: On je vedel sa tiga, ktéri ga je mislil isdati. Jan. 13, 10 — 11.

Jesuf tudi tebe vidi, in ti gleda v serze. Ti se lohka motish, in se sapeljuesh, per njem pa ni smote. Nikar tedaj tebe pravizhniga ne delaj, ampak persadevaj si per Bogu pravizhen biti. Sturi, kar sveti Pavl sapove: Skusi sebe, in le tako jej od tiga kruha. I. Kor. 11, 28.

Varuj se prav skerbno hinavskih shelja, od ktérik si lohka sapeljan. Spremisli sebe — morebiti se bojish, in se framujesh od Gospodove mise odlozhen biti; veuder ne is ljubesni do Kristusa. Morebiti, na marash sato nebeshki dar, vender is hinavshine silish h' Gospodovi misi. Juda sdajaviz je tudi s'drugimi uzhenzi per misi sedel, vender je bil sdajaviz. Kadar je od Jesusa saflishal: eden is vaf me bo isdal, je odgovoril, ko drugi: Uzhenik! sim jest? Mat. 26, 21 — 25. — Glej, de ne delash po njem.

Ti bodi vselej ponishen. Zhe lih mislish Jesusa ljubiti, ne sanashaj se prevezh na svojo pravizhnost, in bodi rad

podvershen sodbi Jesusoviga namestnika. Zhe lih imash od njega perpushenje iti k' obhajilu, bodi v' sferbi. Persadevaj si zhe dalje vezh ljubeshni imeti, is te ljubeshni sheli Jesusa prejemati, in takó si v' resnizi lazhen svetosti.

VII.

Lazhni in shejni pravize so tí, ktéri sdihujejo po gnadi boshji, in njo sferbno ohranijo.

Gnada boshja je slehernimu zhlo-veku, pravizhnimu, in nepravizhnimu potrebna. — Zhe si dobriga lazhen, prosish, in bosh vselej profil sa gnado boshjo.

Koljko smo vsi gnade boshje potrebni, beseda boshja prizhuje. Jesus tako govori: Kakor mladika ne more sama od sebe sadu pernesti, zhe na terti ne ostanete, tako tudi vi ne, ako v' meni ne ostanete. Jan. 15, 4.

,Slabost vsih je tako velika, de nō-beden ne more rezhi: Gospod Jesus, drugazhi, ko v' svetim Duhu. I. Kor. 12, 3. — Sopot: Ne moremo sami od sebe kaj dobriga misliti. II. Kor. 3, 5. — Jesus uzhenik ob kratkim vse pové: Bres mene ne samorete nizeh sturiti. Jan. 15, 5.

Zhe lih imajo nashe dela podobo dobriga, in so viditi hvale vredne. vendar nimajo saflushenja per Bogu, ako niso sturjene s' pomozhjo gnade v' ljubeshni. To ima neismérjeno globozhino, in vrednost svojih del ne moremo sposnati. Lih sa tiga voljo je sapisano: Ne vemo, zhe smo per Bogu serda, ali ljubeshni vredni. Prid. 9, 1.

To uzhi, de ne smesh v' sebe upati, ampak le v' pomozh gnade boshje. Zhe ravno dobro shivish, bodi ponishen, ker je vsim rezheno: Ponishajte se pod vsiga mogozhno roko boshjo. I. Petr. 5, 6.

Prosi gorezhe sa gnado, in Bog ti bo pomagal, ker on je neisrezhno usmiljen. Sveti Pavl prizhuje: Volja boshja hozhe vashe svelizhanje. I. Tes. 4, 3. —

In sopet: Gospod Bog hozhe, de bi vli svelizhani bili. I. Tim. 2, 4.

Bog je ref usmiljen, in rad pomaga, vender ne misli, de je tvoj dolshnik. Bog ni nobenimu nizh dolshan: tudi nobeden ne more gnade saflushiti. Ne tvoje molitve, ne tvoje dela nemorejo gnade saflushiti, ampak gnado prejemaš od sgolj boshje milosti. Sato je sapisano: Milost bi ne bila milost, ako bi bila savoljo saflushenja dana. Riml. 11, 6. — She starim je bilo rezheno: Tako govori Gospod: Milostljiv bom, kterimu hozhem. II. Mojs. 33, 19.

To ni sapisano, de bi obupal, in ne profil, temuzh, de bi bil bolj ponishen, in bolj skerbno profil. Bog ti ni dolshan pomagati, sato ga profi, in ponishno ga profi. Bog je usmiljen, sato ga upno profi. Zhe si manj pred svojimi ozhami, loshej bosh uflishan. Profi ponishno s' Davidam: Gospod! pomagaj mi sa svoje milosti voljo. Ps. 6, 5. — Rasvetli moje ozhi, de v' smerti ne saspim. Ps. 12, 4. — Tebi istegujem svoje roke: mo-

ja dušha je ko luha semlja pred teboj.
Pf. 146, 6.

Ako ravno si velik grešnik, gorezhe, in upno prosi usmiljeniga Boga. Gnada njegova je vsigamogozhna, in s' njo vse samorešh. Upaj, in prosi. ,Sveti Pavl, (*prej Saul*), je bil neusmiljen sovražnik Jesufove vere, pa je v' Apostelna spreobrnjen bil. Potlej je upno rekel: Vse samorem v' Bogu, ktéri me mozhniga dela. Filip. 4, 13.

Prosi upno, ponishno, gorezhe stanovitno, in bosh od Ozheta svetlobe savoljo Jesusa Kristusa uslišhan. ,Serzhnost ti daja sveti Pavl rekozh: Perblishaj se sedeshu boshje milosti, de usmilenje sadobish. Hebr. 4, 16.—Ne le sveti Pavl, ampak sam Kristus ti daja serzhnost, rekozh: Ozhe nebeshki bo rad dal dobri-ga Duha tim, ktéri gá prosijo. Luk. 11, 13.

Zhe ti Bog odlasha pomagati, ne obupaj sato. Morebiti si she premalo ponishen, ali she premalo zhutih butare svojih grehov; ali si prej sanikerno sapravljaj gnade boshje, sato odlasha pomagati, de bosh sa naprej ponishnihi, in varnihi.

Upaj, profi: in, zhe Bog odlashta, zhakaj poterpeshljivo na njegovo pomozh. Habak. 2, 3.

Ohrani prav fkerbno gnado, ktéro ti Bog daja. O! ko bi ti sposnal, velik dar gnade boshje! Ta velik saklad imash v' slabi posodi, sovrashnikov je dosti; bodi tedaj fkerben, in ponishen, de ob gnado sopet ne pridezh. Ta potrební nauk je dan od svetiga Pavla: Opominjam vas, de gnade boshje nepridama ne prejmete. II. Kor. 6, 1.

Sastonj bi gnado prejel od usmiljeniga Boga, ako bi jo sopet sapravit. Ne sanizhuj gnade svetiga Dnha. Judesh sdajavez je prodal Jesusa sa trideset srebernikov: ti si morebiti sa manj prodal njegovo gnado. Morebiti, si bil hvaleshen tim, ktéri so te nauzhili, in ti pomagali gnado boshjo sapraviti. Judesh je denar prejel sa svojo pregreho, ti morebiti si ga dajal, de bi mogel greshiti. Poslufhaj svetiga Pavla: Hudo mashevanje saflushi, kdor Duha gnade sanizhuje. Hebr. 10, 29.

Porezhesh — Bog bo sopet gnado dal. Svéti Pavl ti odgovori: Nikar se ne moti: s' Bogam se ne norzhuje. Gal. 6, 7. — Zhe is upanja v' milost boshjo gresihish, nisi milosti boshje vreden. Poslufhaj, kar ti sopet rezhe sveti Pavl: ktéri so bili she deleshni gnade svetiga Duha, in potlej so gresihili, tim je nemogozhe (*silno teshko*) se sopet k' pokori poverniti. Hebr. 6, 4 — 6.

Tedaj, profi gorezhe, in stanovitno sa gnado svetiga Duha, ker bres nje ne moresh nizh dobriga sturiti: fkerbno jo ohrani, de s' njeno pomozhjo Bogu flushish, in dufho svelizhafsh. — Zhe sanizhujesh gnado, bofh od Boga savershen.

Bodi vselej lazhen, in shejin gnade boshje, in vsiga dobriga. Tako si lazhen pravize, kakor Kristus sapové.

VIII.

Lazhni, in shejni pravize so ti, ktéri si smiraj persadevajo boljshi prihajati.

Lazhen pravize si, zhe vse sapovedane dobre dela fkerbno dopernafhafsh. —

Lazhni rad jé, shejni rad pije, ta nima le prasnih shelja, ampak jé, in pije, zhe ima. — Desiravno si sdrav, jésh, in pijesh, de ne oflabish: lih tako delaj, in pomagaj svoji dushi s' dobrimi deli. Modri pravi: Delaj po mozhi, koljkor samoresh dobriga. Prid. 9, 10:

Bolniku je vlaka jéd, akoliš dobra, grenka: lih tako si ti bolan na dushi zhe ti ne dopadejo dobre dela; zhe ne shelish, in ne delash kar te boljsha; zhe is ljubesni ne prejemasš Sakramentov. — Ne bodi ti tak; ampak, kakor uzhi sveti Pavl: Ne bodi len v' skerbi: bodi gorezh v' duhu: flushi Gospodu. Riml. 12, 11.

Ni sadošti, de nekaj dobriga delash, ampak bodi ko lakomnik blaga, ktériga shelje niso nikdar fite. Bodi lazhen, in shejin dobrih dél, zhe lih upash dobro shiveti. Lakomnik, desiravno ima došti, nikolj ne pravi: Sadošti imam: ti ravno tako delaj. Lih to sapové sveti Peter, rekozh: Bratje! persadevajte si s' dobrimi deli svoje svolenje uterditi: tako bo vam obilno dano, de pojdete v'

vezhno kraljestvo Gospoda Jesufa Kristusa. II. 1, 10 — 11.

Premišljuj skerbno sapovedi, in svoje shjvljenje. Sosebno premišljuj misli svojiga serza, in bosh dosti slabiga nad seboj nashel. Ponishuj se, profi, zhuj, in smiraj si persadevaj boljshi biti. Ubo-gaj svetiga Pavla: Hiti po boljshih darovih. I. Kor. 12, 31.

Zhe si ne persadevash boljshi, in svetejsihi biti, bosh slabjsihi, in ob gnado boshjo pridefh. — Zhe si persadevash sveteji biti, obilnishi gnade prejemash od usmiljeniga, in pravizhniga Boga.

Poslushaj. — En bogat Gospodar je svoje hlapze k' sebi poklizal, in jim je svoje premoshenje isrozhil: enimu je dal pet talentov denarja: drugimu dva talenta: tretimu eniga, in je shel prozh.

Zhes veliko zhafha pride Gospod, poklizhe hlapze, in ima rajtingo s'njimi. — Dva hlapza sta s' isrozhenim denarjam perdobila, tretji pa ni nizh perdobil: vender je prijet denar Gospodarju svesto odrajtal.

Gospodar se pravizhno rasferdi nad letim lenim hlapzam, in mu ojstró rezhe: Ti hudobni hlapez! sakaj nisi s' mojim denarjam nizh perdobil? Potlej rezhe svojim flushabnikom: Vsamite od njega, talent, in ga dajte unimu, ktéri ima deset talentov: sakaj vsakimu, ktéri ima, bo perdano, in bo obilno imel: od tiga pa, ktéri malo ima, bo s'he to vseto, kar ima.

To ni sadofti. Gospod sapove: Nepridniga hlapza versite v'unajne tamé, kjer bo jok, in s'sobmi fhkripanje. Mat. 25, 14 — 30.

Vidish pravizhno sodbo! Pridni hlapez je od svojiga Gospoda prejel pet talentov denarja; pet talentov je potlej per njih perdobil; potlej je po verhu dobil talent, ktériga je leni hlapez imel. Tedaj, je potlej pridni hlapez imel enajst talentov, leni hlapez pa nizh, in verh tiga je bil vershen v'temno jezho, ktéra pomeni pekel.

Sdaj si lohka preprizhan, de zhe si ne persadevash boljshi biti, bosh hudob-

nifhi; ob vse gnade pridešh, in potlej bošh vershen v' pekel. Ubogaj tedaj svetiga Janesa: Zhe si pravizhen, bodi pravizhnifhi: zhe si svet, bodi svetejšhi. Skr. Ras. 22, 11.

Bodi nevtruden, in priden v' vsih, tudi v' majhnih dolshnostih, in bošh lohka svest v' velikih. Delaj ko lakomnik dela: akolih bogat, je smiraj sheljen velikiga, in majhniga dobizhka: se varuje, ne le velike, tudi majhne fhkode. — Ne sanizhuj pregresfhkov: zhe sanizhujesh majhne grehe, si bošh velike nakopaval. Modri prizhuje: Kdor majhno sanizhuje, bo padel. Sirah. 10, 1.

Zhe shivish po letih naukih, si lazben in shejn pravize. Zhe tako delash, bošh nasiten: tukaj s' gnado boshjo, po smer-ti s' nebesfhkim veseljam.

V.

*Blagor milostljivim! oni bodo milost
dosegli.*

Ktéri so milostljivi? Milostljivi so ti, ktéri is zhište ljubesni pomagajo blishnimu na dusi, in na telesu, de bi pravo frezho imel, Bogu flushil, in svelizhan bil. — Milostljivi so ti,

1.) Ktéri blishniga is ljubesni uzhé, in svaré.

2.) Ktéri sa blishniga radi molijo.

3.) Ktéri blishniga ne pohujshajo, in mu dober isgled dajejo.

4.) Ktéri blishnimu na telesu pomagajo.

I.

Milostljivi so ti, ktéri blishniga is ljubesni uzhé, in svaré.

Ljubi blishniga, ko sebe savoljo Boga: tako si sebi, in njemu milostljiv. Akó

ljubish, si usmiljen: zhe ne ljubish, ni-
mash usmiljenja.

Uzhi, in svari blishniga is zhiste lju-
besni, bres jese, in grenkosti: le skerbi,
de svelizhanje sadobi. Zhe takó delash,
bo tvoja dobrotá tudi tebi v' prid. Sveti
Jakob prizhuje: Akó tvoj blishni od re-
lnize sajde, in ga verneš; vedi, de nje-
govo dušo od pogublenja reshish, in
tvoja ljubesen pokrije veliko shtevilo
grehov. 5, 20.

Ne le duhovni, starishi, in gospo-
darji morejo sa svelizhanje blishniga sker-
beti, temúzh vsi morejo sa vsakiga, in
vsaki more sa vse skerbeti. Ta sapoved
je od Boga. Modri pravi: Bog je sapo-
vedal vsakimu sa blishniga skerbeti. ,Si-
rah. 17, 12.

Glej bogabojezhiga Tobija! On je
bil s' drugimi Israelzi v' lushnost odpel-
jan v' Babilon. De bi njegovi bratje ne
posabili Gospodove sapovedi, je hodil
k' vsm israelskim vjetim, in jim dajal
nauke svelizhanja. Tob. 1, 15.

Lot je prebival v' ostudni ,Sodomi.
On ni med njimi le zhisto shivel, ampak

je tudi dobrotljivo skerbel sa njih poboljšanje, in jim je prijasno rekel: Moji bratje! prošim vas, nikar ne delajte te hudobije. I. Mojs. 19, 7 — 9.

Tudi enako delaj, in svari blishniga: pa ga svari is zhiste ljubeshni, de bi se poboljšhal. Bog tebi to sapové po modrim: Ne boj se blishniga per njegovim padzu posvariti, in ne molzhi, kadar mu samore tvoja beseda pomagati. Sirah. 4, 27 — 28.

Ta sapoved je veliko krat ponovljena v svetim pitmu. Spolnuj sapoved boshjo, pa gledaj, de imash ljubeshen in modrost. Zhe ljubeshni in modrosti ni per tebi, bo tvoje svarjenje shkodljivo. Spremisli besede svetiga Pavla: Bodi potepeshljiv: imaj usmilenje s' slabimi: svari. I. Tef. 5, 14.

Ne bodi prenagel v svojim svarjenji, temuzh dobro spremisli, kako, komu, sakaj, koljko in kadaj govoriti, in svariti, de hudiga namest dobriga ne napravish, in ne rasshalish blishniga bres vshiga prida. Poslufshaj, in ubogaj modriga: Nikogar ne obdolshi preden ne ispra-

shafh: kadar si pa isprafhal, posvari pravizhno. ,Sirah. 11, 7.

Ne svari blishniga v' jesi: hudobna jesa preshene ljubesen in modrost. V' jesi bosh prehudo, in neperloshno svaril. Lih sato je sapifano: ,Svarjenje ni pravizhno, ktéro se v' jesi godi. Sirah. 19, 28.

Ne svari blishniga neperloshno, ampak spremifli, kaj je tebi, njemu in drugim v' prid. S' neperloshnim svarjenjam bosh lohka veliko grehov napravil. Modri ,Sirah te uzhi: Ne svari svojiga blishniga per vino. 31, 41.

,Svari blishniga skrivno, ali ozhitno, kakor so njegovi grehi skriti, ali ozhitni. ,Sam Kristuf to uzhi rekozh: Ako tvoj brat greschi, posvari ga na skrivnim: zhe te ne poslusha, perysami she eniga ali dva: ako jih ne poslusha, povej zerkvi. Mat. 18, 15 — 17.

Ne boj se blishniga jese, zhe ne morefh drugazhi odverniti pohujshanja. Tvoje svarjenje bodi pravizhno, in modro, vender svari. Zhe je tudi tvoj blishni takrat jesen, bo drugikrat bolj varen:

tako pomagash njemu, in drugim. ,Sveti Pavl uzhi svojiga ljubiga Timoteja ozhitne grešnike, ozhitno svariti savoljo drugih rekozh: Té svari ozhitno, de se bodo tudi drugi bali. I. Tim. 5, 20.

Zhe hozhesh druge pridno svariti, shivi sam po sapovedih: szer ti bodo odgovorili: Sdravnik osdravi sebe. Luk. 4, 23. — Blishniga ne moresh svariti is zhitste ljubeshni, zhe sam shivish hudobno. Kako samoresh rezhi svojimu blishnimu: Brat! pusti bom pesder is tvojiga ozhefa vergel, zhe imash sam v' svojim ozhefu brun? Luk. 6, 42.

Kadar druge svarish, ostani ponishen. Zhe nimash hudiga pred ljudmi, ga imash lohka pred Bogam. Druge svari, ker si dolshan, in ostani ponishen, ker si lohka slabeshi od uniga. Delaj tedaj, kar te sveti Pavl uzhi: Bratje! ako je blishni od kakiga greha prenagljen, takiga vi uzhitte v' duhu krotkosti, in premisli sebe, de ne bosh tudi ti skushan. Gal. 6, 1.

Nekaj sgledov bo tukaj is svetiga pisma, de bosh moder, in de po volji boshji svarish blishniga, de se poboljscha.

Ahab hudobni Israelski kralj je v' prizho Josafata jerusalemskiga kralja sanizhljivo govoril od preroka Miheja. Josafat rezhe Ahabu: Kralj, nikar tako ne govori. III. Kralj. 22, 8. — Sadoſti bo tudi tebi toljko govoriti, in svariti ljudi ſvoje enakosti.

Heli je imel rasujſdane ſinove: jih je svaril, pa premehko, rekozh: Nikar', moji otrozi, ne delajte takó. — To je bilo premalo; ſavoljo tiga ſo bili vſi nefrezhni. I. Kralj. 2. — Zhe tvoj otrok, ali ſluſhabnik greſhi, ſvari pravizhno, in po ſafluſhenji. Ne bodi hudobnih beſedi, pa tudi ne premehkih, de ne boſh ptujih grehov deleſhen.

Jonata, dobri ſin, Savla kralja, je govoril ſa ſvojiga ljubiga prijatla Davida, kteriga je Savl ſapovedal umoriti; govoril je tako: Kralj! ne pregreſhi ſe nad nedolſhnim Davidam. Veth, on je ſvoje ſhivljenje poſtavit, in velikana umoril. Savl odgovori: David ne bo umorjen. I. Kralj. 19, 1 — 6. Delaj tudi ti takó. Vidiſh ozheta, mater, goſpodarja, ali drugiga prédnika ſvarjenja, ſvari vredniga, pa tvo-

je svarjenje bodi ponishno, mehko in profhnji enako.

Imash mogozhniga, togotniga zhloveka svariti, preroka Natana glej. On je s' lepo priliko Davidovo serze prej omézhil, potlej ga je s' nje slago permoral sebe kriviga sposnati. II. Kralj. 12, 1 — 13. — Tako delaj ti. S' mogozhnim, togotnim zhlovekam prijasno, in ponishno, vender resnizhno govori, de te rad poslufha, in se poboljsha.

Jesuf tudi tebe uzhi, kako blishniga svariti. On, vikshi Gospod vsih, ni vsih enako svaril,

Uzhenik Jesuf je svoje uzhenze nevtrudno uzhil, in mehko svaril, ker so bili majhniga uma; pa dobriga serza. — On je maloverniga Tomasha prej prijasno preprizhal, potlej ga posvaril: Ne bodi neveren, ampak veren. Jan. 20, 27. Tako ti. Nikolj ne svari ojstro resnize sheljniga zhloveka, ampak prijasno ga poduzhi, pokashi mu pravo pot, in se bo poboljshal.

Jesuf je Saduzeje pohlevno uzhil in svaril. Krivoverzi so oní bili, ker so

se motili, in pisem niso prav sastopili. Jesus jim je pohlevno rekel: Vi se motite, ker ne snate pisem. Mat. 22, 23 — 32.— Tako ti. Kaj pomaga ojstro svarjenje zhloveka, ktéri je v' smoti; prejga uzhi, de sposna svojo smoto, in se poboljšha.

Jesus je hudobne fariseje ojstro svaril, in njih hinavshino rasodeval. Oni so bili savoljo tiga sloferditi, vender jim ni persanafhal, de bi nevednih ne sapeljevali. — Tudi ti delaj tako, kadar drugazhi ni mogozhe nedolshnih ubraniti, sakaj, boljshi je, de greshnik saflusheni shpot prejme, kakor de bi bil nedolshni sapeljan.

Ljubi Boga, in blishn iga savoljo nje-ga, in ljubesen ti bo dajala obilno modrost, tvoje besede bodo osdravljive, in bosh veliko plazhilo od Boga prejel.

Bog ti sapové blishniga svariti, pa tudi ti sapové svarjenje poslushati. Malo je modrosferzhnih, de bi blishniga prav svarili: malo je tudi takih, de bi

svarjenje radi poslušali. Poslušaj sa-
slusheno svarjenje. Sapisano je: Boljši
je ozhitno svarjenje, ko skrita ljubesen.
Prip. 27, 5.

Zhe te blishni, mislish, is hudiga
ferza svari: zhe ti je njegovo svarjenje
bodezhe, le krotko poslušaj, morebi-
ti je, kar ti pravi, resniza. Veliko krat
je sovrashnik bolj resnizhen, ko prijatel.
,Sovrashnik vidi tvoje slabosti, prijatel jih
ne vidi. Ni vselej sovrashnik, ktéri te
svari: ni vselej prijatel, ktéri te hvali.
Dosti je lashnjivih prijatlov, in tih se va-
ruj. Modri prizhuje, de perlisnjenz svo-
jiga prijatla s' besedo golufá. Prip. 11, 9.

Bodi hvaleshen zhloveku, od ktéri-
ga si bil pravizhno svarjen, in poboljšaj
se. Sapisano je: Kdor ljubi svarjenje,
ljubi modrost: kdor pa svarjenje sovrash-
shi, je nespameten. Prip. 12, 1. — Tu-
di je sapisano: Kako dobro je na posvar-
jenje pokasati spokorjenje! sakaj tako
bošh radovoljno grehu ubejšhal. ,Sirah.
20, 4.

Nikoli ne posabi, kar ti sdaj povem.

Nar resnizhnishti snamnje dobriga, in ponishniga serza imash, zhe saflusheno svarjenje ljubish.

Nar resnizhnishti snaminje hudiga, in napuhnjeniga serza imash, zhe saflusheno svarjenje sovrashish.

Hudobni, in terdouratni gresniki sovrashijo svarjenje. Kdor ljubi greh, ne more ljubiti svarjenja. Res je: Neumni ne poslusha govorjenja, ako mu ne govori, kar on v' serzu ljubi. Prip. 18, 2.

,Sara je domazho deklo savoljo njeniga pregresniga sadershanja pravizhno posvarila. Dekla je ,Sari prav hudobno odgovorila, in hude rezhi lashnivo ozhitala. Tob. 3, 7 — 10.

Herodesh kralj je bil pravizhno svarjen od svetiga Janesa karstnika savoljo ptuje shene, ktéro je per sebi imel: ker je pa hudoben bil, se je rasferdil, in ukasal Janesa v' jezho pahnuti. Mat. 14, 3.

Vikshti judovskiga ljudstva so Jesusa sovrashili in ga umorili, ker so bili od njega pravizhno svarjeni.

To je navada vsih slabih, de se jesé na saflusheno svarjenje, ne pa na svoje

grehe. — Prošim te, dobro premisli té nauke, in delaj po njih, tako bošh lebi in drugim usmiljen: tudi bošh milost dosegel.

II.

Milostljivi so ti, ktéri sa blishniga molijo.

Ni si milostliv, in ne ljubish blishniga, zhe ne molish, in ne prosh Boga sa njega. Sam Bog po apostelnu Jakopu to sapové: Molite eden sa drusiga, de bote svelizhani. 5, 16.

Uzhenik Jesus je svoje uzhenze, in nas uzhil moliti: Ozhe nash — pridi k' nam — daj nam — odpušti nam — nas ne vpelji v' skushnjavo — refhi nas od hudiga. Mat. 6, 9 — 13. Té besede Jesusove nas uzhé, in nam sapovejo sa druge moliti, in profiti.

Moli, in prosi Boga sa duhovne, de bodo s' svetim Duham napolnjeni, ker to bo vsim v' prid. Duhovska flushba je sil.

no teshka, in nevarna. Duhovni so namestniki boshji na semlji, in fredniki med Bogam in ljudstvam, pa so zhloveki. Sveti Pavl, ako lih apostel, je pisal Rimljanam: Prosim vas v' imenu Gospoda Jesusa, de mi pomagata v' svojih molitvah sa-me k' Bogu. 15, 30. — Moli, in profi tudi ti sa vsih vernih ozheta Papesha, sa vse shkofe, in sa vse duhovne katolshke zerkve.

Moli, in profi Boga sa deshelske oblastnike. — Judje so bili opominjani profiti Boga sa neverniga kralja Nabuhodonasarja, pod kterim so bili v' sushnosti. Baruh. 1, 11. — Verne je sveti Pavl opominjal Boga profiti sa neverne oblastnike, od kterih so bili krivizhno preganjani. I. Tim. 2, 1 — 2. — Veliko raji ti moli, in profi sa Zesarja in njegove namestnike, kteri samorejo veliko pomagati, in tudi pomagajo katolshki zerkvi.

Moli, in profi Boga sa svoje porodnike, sa svoje otroke, in sa dobrotnike. Sveti Jakop sapove moliti sa vse rekozh: Molite eden sa drusiga, de bote svelizhani. 5, 16. — Veliko bolj si dolshan

moliti sa té, do ktérah si dolshan obilnishi ljubesen imeti.

Moli, in prosi Boga sa vse ljudi, de prav shivé, in de bodo svelizhani. Tako sapove sveti Pavl: Prosim, de molite sa vse ljudi. I. Tim. 2, 1.

Moli, in prosi tudi sa sovrashnike, de se poboljšhajo, in pravizhno shivé. To je Jesufova sapoved: Molite sa svoje sovrashnike. Mat. 5, 44.

Moli, in prosi Boga sa greshnike. Drugih grehi morejo tebe pezhi. Bog ti sapové: Škerbi sa hudodelnike, kako bi jih od hudobije odvernili. Prip. 21, 12. Zhe jim ne moresh drugazh pomagati, saj prosi s'folsami sa nje, kakor David: Moje ozhi obilno jokajo, ker ljudje tvojih sapoved ne dershé. Ps. 118, 136.

Moli, in prosi Boga, kadar vidish pohujshanje. — Ni ljubeshni v' tebi ne do Boga, ne do blishniga, zhe nisi shalosten savoljo pohujshanja. Kar Boga shali, more tebe shaliti. Prosi njega, de bi tvoji bratje, in sestre obvarovani bili pred pohujshanjem. Sveti Pavl pravi: Kdo se pohujsha, de bi mene ne

peklo? II. Kor. 11, 29. — Tudi ti bodi shalosten, in prosi.

Moli, in prosi tudi sa mertve verne, de is viz resheni pojdejo v' nebeshko kraljestvo. Sveto pismo prizhuje: Sveta in dobra misel je sa mertve moliti, de bi bili od grehov resheni. II. Mahab. 12, 46.

Tvoje usmiljeno oko naj bo shalostno vsih nadlog blishniga, dushnih, in telesnih, katerih je svet poln. Prosi usmiljeniga Boga, naj tebi in drugim pomaga. Zhe si usmiljen, bosh deleshen usmiljenja.

III.

Milostljivi so ti, kateri ne pohujshajo blishniga, in mu dajejo dober sgled.

Gorje tebi! zhe blishniga pohujshash. Ljubesen ti sapove sa blishniga svelizhanje skerbeti: spremisli, kako velika pregreha bi bila njega pohujshati. Sveti Janes pravi: Mi moremo sa blishniga svoje shivljenje postaviti. I. 3, 16. — Ko bi ne samogel drugazhi blishnimu ubraniti v'

pogublenje, bi imel kri preliti sa njega: spremisli, koljko bi bil neusmiljen, ako bi pomagal v' pekel? Kristuf pravi: Gorjé zhloveku po ktérim pohujshanje pride! Mat. 18, 7.

Ti bi bil ubijaviz svojih bratov, ako bi njih dushe pohujshal. Ti bi bil sovrashnik boshji, svoje dushe in blishniga, ko bi pohujshanje dal. Poslufhaj, kaj je sveti Pavl takimu rekel: O polni vse hudobe! sin hudizhov, in sovrashnik vse pravize. Djan. Ap. 13, 10.

Dobro spremisli besede svetiga Pavla, de pohujshanja hudobo prav sposnash, in de ne pohujshash blishniga, sa ktériga je Jesus vso svojo presveto kri prelil. S' pohujshanjem bi ti pomagal hudizhu dushe pogubljevati, de bi oné vekomej nesrezhne bile. — Boljsi bi ti bilo malinski kamen na vrat obesiti, in te v' mórje vrézhi, kakor sam Kristuf govori. Luk. 17, 2.

Ti bi bil kriv pohujshanja, ko bi nobeden ne hotel po tvojim sapeljivim govorjeñji, ali sadershanji sturiti. Kristuf ni mogel pohujshan biti, vender je rekel

Petru: Pojdi stran, Satan! ti si mi pohujšhanje. Mat. 16, 23.

Tako strahno je Jesus Petra posvaril, ker ga je hotel is nevednosti, in is usmiljenja od terplenja odverniti. Dobro spremisli, kaj ti bo Jesus rekel na sodni dan, zhe is hudobije blishniga pohujshash! Preklet bosh od Jesusa, in preklinjan bosh od sapeljanih dush na vekomej.

Nikolj ne posabi, kar ti sdaj rezhem. — Ne govori, in ne sturi pred blishnim, kar bi mu bilo greshno, ko bi po tebi shivel.

Ne smesh pohujshanja blishnimu dati, pa tudi ti nad njim se ne pohvijshaj. Si hudobnik, zhe blishniga pohujshash: si svoji dushi neusmiljen, zhe se pohujshati dafh. — Zhe pomagash blishnimu v' pekel, preklinjan bosh od njega: zhe se nad hudobnim pohujshash, bosh njega preklinjal vekomej, vender tvoje, in blishniga obsojenje bode vekomej ostalo.

Sdaj ti rezhejo. — To ni greh. — Tiga greha se ni treba spovedati. — Ta greh

na - se vsamem. — Ne verjami hudizhevim hlapzam. Judje so lih tako govorili pred Pilatam, de bi ga nagnili Jesusa obfoditi, pa niso bili ne on, ne oni isgovarjani. Mat. 27, 25.

Vesh, de bo Bog tebe in druge pravizhno sodil. Shivi tedaj po sapovedih, in ne hodi sa mnoshizo, de bi hudobijo delal. II. Mojs. 23, 2. — Beshi pred hudobnim, de se njegoviga sadershanja ne nauzhish, in perloshnosti ne dobish svojo dusho pohujshati. Prip. 22, 25.

Ni ti sadosti, ne dati, ne vseti pohujshanja; moresh tudi s' dobrim sgledam blishnimu pomagati.

Shivi pravizhno pred ozhmí nar svejshiga Boga, in shivi pravizhno pred blishnim, de mu s' dobrim sgledam pomagash. ,Sam Kristus ti sapové: Nej sveti tvoje shivljenje pred ljudmi, de tvoje dobre dela vidiyo, in zhasté Ozheta nebeshkiga. Mat. 5, 16.

Zhe imash druge pod svojo oblastjo, moresh fosebno fkerbeti jim s' dobrim

sgledam svetiti. Vsi tvoji nauki bodo prasni, zhe bogabojezhe ne shivish. Tedaj, kar drugim prepovedujesh, prvi se varuj: kar drugim sapovedujesh, prvi delaj, tako bosh s' svetim Pavlam refnizhno govoril: Shivite po meni, kakor jest shivim po Kristufu. I. Kor. 4, 16.

Tudi moresh dober sgled brumnih jemati. Jesuf je rekel: Sgled sim vam sapustil, de kakor sim jest delal, tako vi delate. Jan. 13, 15. — Shivi po Kristufu, in gledaj na njegove prijatle. Lih to uzhi sveti Pavl, rekozh: Gledajte na te, kteri brumno shive. Filip. 3, 17.

K' svojim poduzhenju imash tukaj popisniga brumniga mosha stare savese, de se po njem ravnash. — Eleazar, bogabojezh mosh, je shivel v' hudim zhasu. Antijoh neveren, in neufmitjen kralj je silil jude malikovati. Veliko judov je is strahu malike molilo, pa Eleazar je bil smiraj stanoviten v' veri praviga Boga. Neverniki so ga silili od jedi malikam darovanih jesti, on pa si je raji svolil smert.

Rekel je : Hozhem raji pred zhafam umreti, ko druge pohujshati. Zhe bi ravno sdaj s' greham od smerti reshen bil, roki Vfigamogozhniga ne bom, ne shiv, ne mertev odshel. Ako pa sa sapovedi serzhno umerjem, bom mladenzham sgled sapustil, de bi tudi oni sa sapovedi Gospod Boga umerli. — Kadar je bil to sgovoril, je bil naglo umorjen. II. Mahab. 6.

Ravno takó delaj ti. Nobeniga ne pohujshaj, in se ne daj od nobeniga pohujshati. Pohujshanje lohka dash, teshko popravissh, kar si blishniga dushi shkode ituril. — Dober sgled vedno dajaj, in gajemli; de tebi, in drugim pomagash. — Tako si milostljiv, in milost sadobish.

IV.

Milostljivi so ti, ktéri blishnimu na telesu pomagajo.

Potrebni mu pomagaj koljkor premoresh po sapovedi vfigamogozhniga Boga.

Ref, Bog ti sapové potrebnim usmiljen biti, rekozh: Ubogi bodo v' desheli tvo- jiga stanovanja. Sato ti sapovem, pomagaj jim. V. Mojs. 15, 11.

Bog je bogáte, in ubóge stvaril. To je potrebno, de bi ljudje med seboj sdrusheni bili, in mirno shiveli: pa tudi je bogátim sapovedal pomagati ubogim. — Kdor svoje ushesa pred ubogiga vpitjam satisne, bo on tudi vpil k' Bogu, pa ne bo uslishan. Prip. 21, 13.

Job, zhe lih med neverniki rojen, in preden je Bog ozhitno sapovedal, je bil usmiljen proti ubogim. Takó je sapi- lano od njega: Je bil ozhe ubogih. Job. 29, 16.

Tobija je bil smiraj usmiljen, in lih sato je svojiga lina uzhil usmiljen biti, rekozh: Moj sín! Koljkor bosh premogel, bodi usmiljen ubogim. Zhe bosh veliko imel, obilno dajaj: Zhe bosh malo imel, gledaj, de tudi malo rad podeljujesh. Tako si nabérafh veliko plazhilo sa dan potrebe. Tob. 4, 8 — 10.

Jesuf Kristuf je ponavljal to sapoved. V' svetim evangelji je povsod usmiljenje

sapovedano. On je tudi govoril od eniga neusmiljeniga bogatina, ktéri ni hotel potrebnimu Lazarju pomagati; in sato je bil obsojen v' pekel. Luk. 16, 19 — On prizhuje tudi, de huda sódba zhaka té, ktéri nozhejo pomagati ubogim, in bo neusmiljenim ojstró rekel: Poberite se od mene vi prekleti v' vezhni ogenj. Mat. 25, 41 — 45.

Pervi verni kristjani so bili po boshji sapovedi radi usmiljeni. Sveto pismo prizhuje, de so uzhenzi sklenili, de vsak naj poshlje po svojim premoshenji sa shivesh v' Judeji prebivajozhim bratam: kar so tudi sturili. Djan. Ap. 11, 29 — Djanje apostelnov po gostim prizhuje od velikiga usmiljenja vernih kristjanov proti ubogim.

Bodi tudi ti usmiljen, in bosh veliko plazhilo prejel od Boga. David prizhuje: Blagor timu, ktéri pomaga ubogim! Gospod ga bo v hudim dnevu rešhil. Ps. 40, 1. — Jesus je rekel: Blagor usmiljenim! oni bodo milost dosegli. — Tudi je sapifano: Kdor pomaga ubogim,

Gospodu posojuje, in Gospod mu bo povernil. Prip. 19, 17.

Ne bodi pa usmiljen is lakomnosti. Zhe pomagash blishnimu, ker ti velike dobizhke obéta, ali daja, nisi usmiljen, temuzh lakomen. Ti bi bil ribizhu enak, ktéri ribam mezhe jéd, de jih vjame. Zhe pomagash blishnimu, de ti obilno vrazhuje, kakshno saflushenje imash per Bogu? Tudi gresfniki tako delajo. Luk. 6, 23.

Ubogim, in potrebnim pomagaj sa- voljo Boga rad, in le tako si prav usmiljen. Usmiljenje blishnimu sturjeno nima saflushenja per Bogu, zhe mu nerad pomagash. Kakshno saflushenje imash, zhe blishnimu pomagash, ker se ne predersnesht odrezhi, zhe mu dash, kar perkrivati, ali tajiti ne morest: zhe s' voljo odvsa- mest, kar s' roko dast. Ubogaj tedaj svetiga Pavla: Ne daj s' shalostjo, ali po sili. sakaj veseliga darovavza Bog ljubi II. Kor. 9, 7.

Pomagaj potrebnim bres godernjan- ja: ne rasnashtaj, kar si blishnimu dobriga delal: ne ozhitaj mu sturjene dobrote.

Poslušhaj modriga: Dobra beseda je bolj-
fhi, ko dar: oboje pa je per pravizhnim.
Sirah. 18, 16 — 17.

Raji, in obilnišhi pomagaj bogabo-
jezhim, ko rasujsdanim, ker bogabojezhi
bodo tvojo dobroto v'prid obrazhali.
Tudi Tobija je tako delal. Tòb. 2, 2.

Tudi slabim pomagaj, ako so po-
trebni, in premorešh: vender gledaj de
njih lenobe ne podpérašh, in de jim per-
loshnost ne dajalsh k' rasujsdanju. Lih to
ti méni modri: Zhe dobro delalsh, glej,
komu, in bosh hvalo sa dobroto prejel.
Sirah. 12, 1.

Bodi usmiljen savoljo Boga, pomagaj
ubogim in potrebnim, slasti sapušhenim
otrokam, vdovam, in bolnikam, in bosh
od Boga milost prejel. Blagor milostli-
vim! oni bodo milost dosegli.

VI.

Blagor serza zhistim! oni bodo Boga gledali.

Zhistiga serza je vsak zhlovek bres greha. Popolnoma zhistost serza ne more biti na svétu. Sato pravi modri: Kdo more rézhi: Moje serze je zhisto, jest sim bres madesha? Prip. 20, 9.

Persadevaj si, ne le velikih, temuzh tudi majhnih grehov, in grehov nevarnih perloshnost se varovati. Tudi skerbi vso ljubesen do greha is serza pregnati, in tako bosh zhistiga serza.

Serza zhistost pomeni tudi sdershanje vsiga, kar je soper shesto, in deveto sapoved boshjo.

Tedaj, serza zhisti so tí,

- 1.) Ktéri so nedolshne dushe.
- 2.) Ktéri so po svojim stanu zhisti, in skerbé zhisti ostati.

I.

Serza zhisti so ti, ktéri so nedolshne dushe.

Ljúbi pravizhnost, in shivi po sapovedih: tako si zhistiga serza, in nedolshne dushe. Nevtrudno delaj dobro, in varuj se hudiga, in pridešh v'nebeshko kraljestvo. David vprasha: Kdor pride na goro Gospodovo, in kdo bo v'njegovim svetim kraji prebival? odgovori: Ta pride, kteri ima nedolshne roké, in zhisto serzé. Pf. 23, 3 — 4. Sopot on pravi: Ohrani nedolshnost, in delaj pravizo: sakaj takimu bode dobro. Pf. 36, 37.

Zhe hozhesh Boga vekomej vshivati, bodi svet. Svet si zhe po Kristusu shivish. Po vsih sapovedih shivish, zhe po Kristusu shivish. Jesus naf je s' svojo presveto kervjo posvetil, de bi se odpo vedali hudobii, vsim gresnim sheljam, in po njem sveto shiveli. Tedaj, uzhi

sveti Pavl: Grehu ste odmerli, shivite Bogu po Kristufu Jesufu. Riml. 6, 11.

Zhe hozhesh Boga vshivati vekomej, sovrashi in varuj se greha: ljubi in delaj dobro. Sapisano je: Zhisite so boshje ozhi, in ne morejo hudobije gledati. Habak. 1, 13. — Sveti Janes prizhuje: Nizh omadéshaniga, ali kar gnusobo dela, ne pojde v' nebeshko kraljestvo., Skriv. ras. 21, 27.

Nikar ne sapeljaj sebe: ne upaj prevezh v' svojo pravizhnost; temuzh persadevaj si pravizhen biti per Bogu, in ponishen ostani. Modri te uzhi: Ne bodi v' svojih mislih prevezh pravizhen. Prid. 7, 17. — Spremisli, kaj pravi Prerok Nahum: Ozhishen ni nedolshen per Bogu. 1, 3. — Tudi David prizhuje: Ako bi Bog tebe pravizhno sodil, kako bi obstal? Pf. 129, 3.

Tedaj, s' vso mozhjo delaj dobro, bodi pravizhen, in v' svoji pravizhnosti ostani ponishen. Ni popolnamosti na svétu, in tvoja bogaflushnost je slaba, zhe lih vest nizh velikiga ne ozhita. Ako lih shivish pravizhno, vender si smiraj bosk-

je milosti potreben. Poslušaj Kristusa: Kadar vse sturiš, kar ti je sapovedano, rezi, ,sim nepriden hlapez. Luk. 17, 10.

Zhe hozhesh nedolshne dushe biti, premaguj hudo posheljenje, ktéro te nevidno sladko sapeljuje. Tedaj ne shivi po hudim posheljenji, in odverni se od svoje hudobne volje. ,Sirah. 18, 20.

— Lih to sapové sveti Pavl: Shivite Bogu v' Kristusu Jesusu. Greh naj ne gospoduje v' vas, de bi bili njegovimu posheljenju pokorni. Riml. 6, 11 — 12.

To je potrebno, in savoljo tiga sopetuzhi sveti Pavl: Ni smo dolshniki mesá, de bi po mesu shiveli. Ako bote po mesu shiveli, bote vekomej umerli. Riml. 8, 12 — 13.

Zhe hozhesh zhiste dushe biti in v' nebefa priti, ljubi sapovedi, in shivi po njih. Ljubi, kar Bog ljubi: sovrashi, kar Bog sovrashi: imaj stanovitno voljo vselej Bogu dopasti, in mu bosh dopadel. Zhe si tak, bosh s' Davidam reznizhno rekel: O kako sladke so meni tvoje sapovedi! slajshi so mi, ko méd mojim ustam. Pf. 118, 103.

Zhe sapovedi dopolnujesh is ljubesni, si dober otrok: zhe sapovedi dopolnujesh is strahu, si fushnik. Ljubi sapovedi, in is ljubesni shivi po njih, in bosh svelizhan. Prosi smiraj Boga sa gnado, de bi ljubil njegove sapovedi. Zhe jih ljubish, rezhes, in mislish s' Davidam: Imam vikshi veselje po sapovedih shiveti, kakor nad velikim bogastvam. Pf. 118, 14.

Premishluj sapovedi, de boshjo voljo prav sposnash, in po nji popolnoma shivish. Zhe ljubish sapovedi, jih bosh rad premishljeval, bosh zhedalej bolj boshjo voljo sposnaval, in vnet postajal po volji boshji shiveti. Zhe ne ljubish sapoved, ti ne bo mar jih premishljevati, bosh neveden ostal, in se sapeljal. Lih to meni modri: Kdor ishe sapoved, bo s' njimi napolnjen: kteri pa golufno dela, bo v' sapovedih pohujshan. Sirah. 32, 19.

Vse sapovedi spolnuj, in le tako si zhistiga serza. Vsa volja boshja ti je o-snanjena, in rasodeta, de po vsih sapovedih shivish, ne pa po svojim dopada-jenji. Mojsef je v' Gospodovim imenu

sapovedal: „Spolnovajte vse sapovedi ktére vam osnanujem. V. Mojs. 27, 1. Jesuf je svojim apostelnam rekel: Rezite ljudem vse dershati, karkolj sim vam sapovedal. Mat. 28, 20.

Blagor tebi! zhe po vsih sapovedih shivish: pojdesh v' veselje svojiga Gospoda.

Gledaj, de se ne sapeljuješ. Hudobnik je pred svojimi ozhmi pravizhen, ker ima lashnjivo vest. Kaj mu pomaga taka lashnjiva pravizhnost! Sveti Pavl uzhi: Ni ta, ktéri se hvali, pravizhen, ampak ktériga Bog hvali. II. Kor. 10, 18.

Imaj pravizhno vest, de se ne sapeljuješ. Pravizhno vest imash, zhe shasti boshje, in svojiga svelizhanja per vsm ishesh. — Tvoje misli naj bodo smiraj na Gospoda obernjene. Pf. 24, 15. — Karkolj delash, delaj v' imenu Gospoda Jesufa. Kolof. 3, 17. — Tako imash pravizhno vest.

Ako hozhesh pravizhno vest imeti, premaguj hudo posheljenje, in presheni

is serža ljubesen do greha. Je veliko nedolshnih gresnikov; sakaj spazhenimu zhloveku se vsaka pot dobro sdi, ali Gospod vaguje serža. Prip. 21, 2.

Zhe je ljubesen do greha v' tvojim seržu, bosh nevidno sapeljan, ker se ti bo vse nedolshno sdelo, kar gresno ljubish. Resnizhno je, kar modri govori: Modrost ne gre v' hudovoljno duho, in ne prebiva v' telesu grehu podvershenim. Sakaj Sveti Duh uzhenik modrosti beshi od hinavza, in kamor hudobija pride, ga preshene. Modr. 1, 4 — 5. Tedaj: Hudobni se motijo, ker jih je hudobija oslepila. Modr. 2, 21.

Spremisli se prav skerbno. Morde si pred svojimi ozhmí pravizhen, in bres strahu shivish, ker ti slaba vest daja lashnjiv mir. Res so hudobni bres strahu, kakor bi dobre dela pravizhnih imeli. Prid. 8, 14. — Obilnost grehov perne se slepoto, in lashnivi mir. Ta je pravizhna shtrafinga njih hodobije, kakor boshja beseda prizhuje. — Bog je oslepil gresnikov ozhi, in oterdil njih serze,

de s' ozhmi ne vidijo, s' serzam ne sastopijo, in se ne spreobernejo. Jan. 12, 40.

Hudo posheljenje zhloveka sladko skufha — pervoljenje rodi greh — greh dela posheljenje mozhnejši — is pogostniga pervoljenja pridejo hude navade — hude navade napravijo slepoto, in lashnjiv mir. Terdovratni gresniki nad peklam bres vsiga strahu visé. Modri prizhuje: Gresniki imajo pot s' kamnjam gladko nadelano, ali k' sadnjimu gredó v' pekel. Sirah. 21, 11.

Le pravizhni, in sgrevani gresniki imajo pravizhna vest. Le kdor ljubi pravizo, in sovrashi greh je v' svojih mislih pravizhen. Prav lepó David govori: Milost, in resniza ste se srezhale: praviza, in mir se bota kufhnila. Pf. 84, 11. — Resnizhna svetost saflushi milost: svetost pernese pravi mir. Kjer ni resnizhne svetosti, ni milosti, in ni praviga miru.

Kristjan, ohrani serza zhlost, ali dushe nedolshnost. Moli, prosi in sdi-huj, de gnado sadobish. Skerbnó se varuj hudih perloshnost. Bodi stanoviten v' Gospodovim strahu. Vedno premishluj

befede Jesufove: Kaj pomaga zhloveku
ves svet imeti, duſho pa pogubiti? Mat.
16, 26.

Zhe duſhe nedolſhnoſt ohraniſh,
boſh Boga vſhival vekomej. — Ohrani ne-
dolſhnoſt, in delaj pravizo: ſākaj taki-
mu bode dobro vekomej. Pl. 36, 37.

II.

Serza zhiſti ſo ti, ktéri ſo po ſvojim
ſtanu zhiſti, in ſkerbé taki oſtati.

Kriſtjan moj! tukaj boſh prejemal
nauke, de bi ſapeljivo nezhiſto poſhe-
ljenje ſoper ſheſto, in devéto ſapoved
boſhjo premagoval: de bi po ſvojim ſta-
nu zhiſto ſhivel. — Serza zhiſtoſt je vſim
ſapovedano.

Savoljo ſvoje ſlaboſti ſi doſti naukov
potreben; pa lih ſavoljo ſvoje ſlaboſti ſa-
moreſh od naukov pohujſhan biti. Tedaj
ti bodo varni, in ſramoſhljivi nauki da-
ni, in zhe vezh potrebujeſh, popraſhuj,

in poslušhaj Jesufoviga namestnika na spovedi.

Serza zhistost je Bogu slo prijetna. On, prezhisti duh, ljubi zhiste. Modri pri-
zhuje: Zhistost sturi zhloveka Bogu nar-
blisheji. Modr. 6, 20. — Bodí zhiste du-
she, in Bogu dopadesh. Sapisano je:
Zhe serza zhistost ljubish, imash prijatla
nebelhkiga kralja. Prip. 22, 11.

Vedno profi Boga sa zhisto serze,
rekozh: Stvari v' meni, o Bog! zhisto
serzé. Pf. 50, 12. — Profi Boga s' tolsa-
mi, de bi v' lepo zhistost saljubljen bil,
ker nje lepota je skrita. Sato pravi Kri-
stuf: Vsi ne sastopijo te besede, ampak
ti, ktérim je od Boga dano. Mat. 10, 11.

Bog ti sapove po svojim stanu zhisto
shiveti: tedaj skerbno ohrani zhistost po
stanu, v' ktérim si. Poslušhaj, kako u-
zhi sveti Pavl: To je boshja volja, de
sveto shivite, in de se nezhistosti sder-
shite, in de svoje teló ohranite v' sveto-
sti, in v' zhasi: ne po posheljenji ko ne-
verniki: sakaj Bog vas ni poklizal k' ne-
zhistosti, ampak k' svetosti. I. Tef. 4, 3 — 7.

Moli, in zhuj, de po svojim stanu
zhisto shivish. Natura je skashena, so-
vrashnikov je dosti, greshish lohka, po-
boljshash se teshko. Skerbi vedno, in
slo, ker po besedah svetiga Pavla: Imash
drag saklad, (*ali velik shaz,*) v' slabim te-
lesu. II. Kor. 4, 7.

,Skerbno se varuj nezhistosti, in kar
v' nezhistost napeljuje, ker ona je pre-
zhistimu Bogu slo ostudna. Veliko krat
si slifhal, ali bral, kako ojstró je Bog ne-
zhistnike shtrafoval, s' vodo, s' ognjam,
s' mezham. Tako je bilo na svetu, ka-
ko pa po smerti? Modri prizhuje: Ne-
zhistnik pushta sa seboj preklet spomin.
,Sirah. 23, 36.

Per tebi, o kristjan, je nezhistost
ostudnishhi, ker si ud Jesusov. ,Sveti
Pavl vse verne opominja: Ne veste, de
so vashe telefa Kristusovi udje? Bote Je-
susove ude nezhistosti podvergli? Riml.
6, 15.

Varuj se tedaj slo skerbno ostudnih
grehov. ,Sveti Pavl apostel tako govori:
Nezhistost se zlo ne smé imenovati med
vami, kakor se svetim spodobi. Nezhist-

niki nimajo delésha v' kraljestvu Jesufim. Efes. 5, 3 — 5.

De se tiga sapeljiviga domazhiga sovrashnika obarujesh, in ga premagujesh, nikolj prevezh ne zhujesh. Lepo te prosim v' imenu preljubiga Jesufa Kristufa krishaniga, shivi po naukih, ktére sdaj dajam.

1.) Moli, in premishljuj.

Moli, in prosi stanovitno usmiljeniga Boga, de zhisto shivish, in on ti bo rad pomagal. Pred vsigamogozhnim, in usmiljenim Stvarnikam is serza jokajozh prosi, de ti daja svojo vsigamogozhno gnado. — Perporozhuj se prezhisti divizi Marii, de ti od Boga sprosi zhistost. — Zhe si bolj skufhan, bolj prosi, in bosh uflifhan. Vedno prosi s' Davidam: O Bog! stvari v' meni zhisto serzé. Pf. 50, 12.

Premishljuj veliko krat smert, sodbo, nebefa, pekel, vezhnost. Premishljuj tudi vezhkrat rane Jesufove, in njegove bolezhine. Premishljuj, in prosi Boga: Prebodi s' svojim straham moje mesó. Pf. 118, 120.

V' skufhnjavi premifhljaj karkolj te odverne od grefhniga dopadajenja, in pervoljenja: misli Boga prizhjozhiga: fvojiga Angela varha, fofebno Jefusa Kristufa krifhaniga in kervaviga imaj pred ozhmi. — S' fvojimi mislimi bejshi od febe, in pojdi s' njimi v' nebefa, v'vize, v' pekel, v' fвете rane Jefusove, de premagan ne bofh.

Po skufhnjavi fpremifli s' ftraham nevarnost fvoje dufhe. — Akó fi premagan bil, ponishuj fe, jokaj, in terdno obljudi bolj varen potlej biti: fofebno terdno obljudi fe fkerbno varovati, kar ti je skufhnjave napravilo. — Zhe fi premagal skufhnjavo, hvali Boga, ktéri ti je premaganje dobrotljivo dal. Zhe fi lih premagal skufhnjavo, ponishuj fe, ker je bila tvoja dufha v'nevarnosti, in bodi smiraj ponishen, ker nevarne skufhnjave se bodo lohka ponauljale: morebiti bodo nevarnisthi.

2.) Bodi vfelej ponishen.

Nikolj se ne sanafhaj v' fvojo mozh: zhe se bofh bolj sanafhal, hitreji bofh padel. Sapifano je: To rezhe Gospod:

Preklet zhlovek, ktéri upa v' zhloveka, in ima mesó sa svojo mozh. Jerem. 17, 5. Tedaj, tudi v' sebe ne smesh upati.

Zhe lih imash mirno dusho, in pokojno telo: zhe premagujesh skushnjave: zhe nimash nevarnih perloshnost: zhe si veliko zhasa stanoviten, ne sanashaj se, ampak ponishen bodi. Zhlovek je enak mórju: po veliki tihoti se serditi valovi vsdigujejo. Bodi smiraj ponishen in bosh od Boga vedno pomozh imel. Sveti Peter oblubi: Bog daja gnado ponishnim. I. 5, 6.

Bodi smiraj ponishen. Glej s' straham veliko shtivilo nefrezhnih, in pogubljenih savoljo nezhistosti. Nezhistost je veliko krat pravizhna shtrafinga greshniga napuha, kakor sveti Pavl prizhuje: Bog je napuhnjene dajal v' shelje njih serza, in v' nezhistost. Riml. 1, 24.

Bodi ponishen tudi na oblazhilih. Teshkó si zhiste in framoshljive dushe, zhe nish ponishne nóshe. Refnizo govori modri: Telesno oblazhilo pokashe zhloveka. Sirah. 19, 27.

Spremisli, sakaj se takó nosish! Lahko bi sposnal, ali sposnala, de savoljo drugih. Ker se pa nizhemurno nosish, de bi spazhenimu svetu dopadel, imash premehko dusho, se bojish slabih sanizhevanja, skushnjave si nakopavash, in v' nevarni perloshnosti ne bosh stanoviten ostal. To je navadna pot mladih ljudi v' nezhistost. Lih sa tiga voljo sveti Pavl sapové: Shenske (*tudi moshki*) naj se s' poshtenim oblazhiam sramoshljivo napravljajo. I. Tim. 2, 9.

3.) Premaguj hude misli.

Ohrani svoje serze v' nedolshnosti, de nizh slabiga radovoljno ne mislish, in ne premishljujesh: sakaj misli so sazhetik vsiga dobriga in hudiga. — Zhe ne zhujesh nad svojim serzam, bo sovrashnik skrivaj prishel, in bo luliko v' tvojo dusho persejal: en zhas bo skrita ostala, potlej bo hudobni sad velikih ozhitnih grehov rodila. Zhuj, in prosi is serza Boga: Gospod, ti ozhe, in Bog mojiga shivljenja, vse hude shelje mi ubrani v' serze, de se me ne polóti nezhisto posheljenje. Sirah. 23, 4 — 6.

Bodi priden v svojih poshtenih delih, ne gledaj, ne govori, ne misli, ne premišluj, kar samore v tebi nezhisto posheljenje obudovati. Ne bodi nikolj nedoveden nevarnih noviz. Kaj ti je mar vediti, in isvediti, kaj, kako je to, ali uno: kako je ta, ali uni sadershi, ker bres nevarnosti ni? Sama radovednost nevarnih rezhi, je greh, in s' njo si veliko skufhnjav nakopavash, ktére te bodo premagovale. Ne daj prestora hudizhu s' nevarno radovednostjo, in ubogaj modriga: Moj sin! k' moji rasumnosti nakloni svoje ushesa, de bofh v svojih mislih varen. Prip. 5, 1. — 2.

4.) Ne govori, ne poslufhaj nevarniga.

Ne govori, in ne poslufhaj bres potrebe, kar samore v tebi, ali v' drugih nezhisto posheljenje obudovati. — Bodi v' skerbi, bodi varen, in framoshljiv tudi, kadar od nevarnih rezhi is potrebe govorish, ali poslufhash. Modri uzhi, in sapové: Tvoje usta naj ne govore rasujsdano, sakaj to je pregrashno. Sirah. 23, 17.

Loshej si sapeljan od ljudi svojiga spola, ker ti framoshljivoft manj brani

govoriti, in poslušhati. Strup ti lejse nezhutno v' serze, uganujesh gerde skrivnosti, in velik ogenj se vnema: tvoja hudobija je en zhas skrita, potlej skufhnjave rasodevajo tvojo prej skrito hudobo, in na sadnje se nobeniga zhloveka, in nobene rezhi ne framujesh. Ubogaj tedaj svetiga Pavla: Nezhistoost se ne smé imenovati med vami: ali nesramne, ali gerde besede, kakor se svetim spodobi. Ses. 5, 3 — 4.

Ne besedi se s' nobenim, in s' nobeno od gerdih, in nevarnih rezhi. Ti ozhitujesh unim, koljko de so flabi, uni tebi, ali tvojimu spolu enako ozhitujejo, in je lohka veliko pohujshanja, in grehov. Tedaj: Ne besedi se s' shensko (*tudi ne s' moshkim*) de ne padesh v' pogubo. Sirah. 9, 13.

Nisi nedolshen, ker ozhitno ne kvantash: obilno si krivizhen zhe radovoljno bres potrebe is hudiga serza le menish, kar se ne smé. Kaj pomaga v' skrivnosti govoriti, zhe vender kar govorish, ali poslushash pomeni nezhistoost? Tvoje govorjenje je samo na sebi nedolshno, pa tvoj smeh, in druge okoljshine kashejo

tvojo hudobijo. ,Skrivno gerdo govorjenje je nevarniſhi ko ozhitno kvantarſko. Ozhitno kvantarſko govorjenje le rasujſdanim dopade: ſkriuno kvantarſko govorjenje lohka ſapeljuje tudi ſramoſhljive duſhe, ker obuduje radovetnoſt; uganujejo, kaj bi to bilo, in ſi veliko ſkuſhnjav s' tim nakopavajo. — Varuj ſe prav ſkerbno vſiga tiga, ker je reſnizhno, kar govori ſveti Pavl: Malopridni pogovori ſkaſé brumno ſadershanje. I. Kor. 15, 33.

Zhe drugi ljudje tvoje nedolſhne beſede iſ hudobije ſlabo iſlagajo, molzhi, in ſkaſhi ſhaloſt. Zhe ſe jim hozheſh odgovarjati, in ſe s' njimi prepirati, lih s' tim ſtreſheſh njih gerdimu poſheljenju, in bode doſti pohujſhljiviga govorjenja, ker oni prepira iſhejo. Tedaj bodi varen, kar modri uzhi: Ne odgovori norzu po njegovi noroſti, de mu enak ne boſh. Prip. 26, 4.

5.) Bodi ſramoſhljiv.

Bodi ſramoſhljiv pred Bogam, in pred ljudmi. Spoſhtuj ſvoje ſlabo teló v' prizho Boga: v' prizho nedolſhnih otrok, in v' prizho vſih. Reſnizhno je,

kar pravi sveti Pavl: Nar manj shlahtni udje vezh zhaſti — vezh framoshljivoſti — potrebujejo. I. Kor. 12, 23.

Premaguj neumno ljubesen do ſvojiga ſlabiga teleſa. V' poſhtenih potrebah pomagaj ſvojimu teleſu, pa — hitro — framoshljivo —, de ne boſh ſkuſhan. Nikolj ne ſturi pred boſhjimi ozhmi, kar bi ne hotel rasglaſeno imeti. Kar ti rezhem kakor v' ſkrivnoſti, ſaſtopi dobro — ſpoſhtuj ſvoje teló. Lih to ſapové ſveti Pavl: Vſaki med vami naj ohrani ſvoje teló v' ſvetoſti, in v' zhaſti. I. Tel. 4, 4.

Bodi framoshljivih ozhi. — Oko je hudobno, in polno hudiga ſtrupa. Oko drugih je tebi, oko tvoje je drugim ſilno ſapeljivo, ſlaſti, zhe ſo sraven ſnamnja nesdrave ljubezni. — Ozhi ne vedo govoriti, govoré vender duſhi, jo s' nezhiſtim poſheljenjam napolnujejo, in ſapeljujejo. — Bodi tedaj framoshljivih ozhi, in poſnemaj nedolshniga Joba, ktéri je djal: Saveso ſim ſturil s' ſvojimi ozhmi, de bi ſlabiga ne miſlil. 31, 1.

V' prizho Boga obljubi, in ponavljaj obljubo prav terdno, 'ne radovoljno po-

gledati nevarnih rezhi. — Zhe tvoje okó sajde, saverni ga s' boshjim s'raham. Predersno oko drugih, svari s' tamnim oblizhjam. David je bil bolji od tebe, vender okó ga je sapeljalo: pa hudo, hudo ga je sapeljalo. II. Kralj. 11.

Zhe vidish lepiga zhloveka, bersh misli — On, in jest bova umerla. — David, bogabojezhi kralj, in rassvetljeni prerok, je skufil, koljko je okó hudobno, in sa tiga voljo je potlej gorezhe profil Boga. Ti si bleso bil vezh krat sapeljan od svojih ozhi: profi tedaj s' njim: Gospod! odverni moje ozhi, de nizhemurnosti ne vidijo. Pf. 118, 37.

6.) Varuj se lenobe.

Lenoba, in mehko shivljenje bo tebi veliko nezhistih misel, besedi, in tudi del nakopavalo. Zhe v' lenobi shivish, se bosh veliko slabiga smishljeval, veliko napzhniga govoril, in poslušhal; bosh hodil med slabe, v' nevarne perloshnosti, in bosh smiraj poln skufhnjav. Boshje beseda prizhuje: Postopanje je veliko hudiga nauzhilo: Sirah. 33, 29.

Postopanje, ali lenoba veliko hudiga nauzhi, nezhistost nar loshej. Delaj tedaj pridno: ne bodi nikolj bres poshtenih opravil in bosh veliko manj skušnjav imel, ker ne bosh dajal prostora hudizhu. Efes. 4, 27.

Zhe v' lenobi shivish, prostor dajash hudizhu; tvoje telo v' preobilnim pozhitku bo hudobnisthi; tvoja dusha bo bres mozhi, bosh skushan, in premagovan. Poslufhaj kaj pravi Ezehiel: Urshah hudobije, Sodome je bilo shivljenje bres dela. 16, 41.

7.) Varuj se obilnost jedi, in pijazhe.

Zhe svoje telo obilno redish, ti bo povernilo hudo sa dobro. Teló je samo na sebi hudobno, hudobnisthi je, ako pre-dobro ima. Sopot prizhuje Ezehiel: Shivljenje bres dela, in kruha sitost je bilo krivo hudobije, Sodome. 16, 49.

Obilnost mozhniga pitja je shkodljivishi, ko obilnost kruha. Velik dar je vino, pa njega obilnost je shkodljivo. Lih sato opominja modri: Is vina pride nezhistost. Prip. 20, 1. — In sveti Pavl:

Ne vpijanite se, ker is tuga nezhistost pride. Efes. 5, 18.

8.) Varuj se hudih perloshnost.

,Slab si, in poln hudiga nezhistiga posheljenja, tedaj shivi v' boshjim strahu, in v' ponishnosti, in varuj se hudih perloshnost. Zhe lih mislish v' dobrim stanoviten biti, varuj se skušnjav, in kar ti skušnjave napravlja. Lih to uzhi sveti Pavl: Zhe mislish terdno stati, glej de ne padesh. I. Kor. 10, 12.

Ne upaj v' svojo mozh. Peter je bil bolji od tebe, vender je v' nevarni perloshnosti Jesusa satajil. Zhe nozhesh varen biti, si pomozhi gnade boshje nevreden, in bosh greshil. Poslushaj Jesusa, kteri ti sapove: zhuj, in moli, de v' skušnjovo ne padesh. Mat. 26, 41.

Bejshi pred hudobnimi, ako ne, bosh hitro njim enak. Loshej bodo hudobni spridili tebe, kakor ti poboljšhal hudobne, ker natura flaba ti pomaga v' hudobijo. Ubogaj modriga, rekozhiga: Bejshi pred slabimi, de perloshnosti ne dobish svojo dusho pohujshati. Prip. 22, 25.

Zhe letimu petrebnimu nauku nifi pokoren, se bošh hudobije rasujsdanih pervadel, in nezhutno navsel, de sam ne bošh vedel kadaj, in kako. Bejšhi od hudobnih, ko bogabojezha, Sara, ktera je resnizhno djala: O Gospod! vesh, de nisim nikolj med take shla, ktéri si nespodobno kratik zhaš delajo, in s' takimi, ktéri so nesframniga shivlenja, se nisim pezhala. Tob. 3, 16 — 17.

Ubogaj me, tudi s' mladim bogabojezhim zhlovekam drugiga spola ne imaj nepotrebne prijasnosti. Tebi dopade njegovo sramoshljivo sadershanje, in ga ljubish, pak morebiti tvoja ljubesen ni sadošti zhista savoljo svoje skrite slabosti. Zhe je lih tvoja ljubesen zhista do njega, ali do nje, se prav lohka nezhutno v' flabo premenjuje. Ti ga ljubish, ker se ti brumen sdi, pa morebiti bolj sato, ker je mlad, zhedniga oblizhja, in drugiga spola. Ker se ti brumen sdi, se ga manj varujesh, ker ne sposnash nevarnosti svoje ljubesni: tvoje ferze flabi, in potlej se teshko osdravi.

Ne imaj tedaj nepotrebne drushbe s' nobenim zhlovekam drugiga spola: temuzh vse ljuhi, kakor ti Bog sapové.

Profim te, prav skerbnno ohraniti, kar ti bom sdaj ob kratkim pravil. — Varuj se vsiga, kar nezhisto posheljenje obuduje.

Zhe vidish druge neumno, in' rasujsdano se veseliti, ne pohujshaj se nad njimi. Oni se sdaj veseljé, potlej bodo vekomej shalovali. Poslufhaj, kaj od njih rezhe nedolshni Job: Boben, in zitre nosijo, in per glasu musike se veseljé. Svoje dni v' dobrim shivé, in naglo v' pekel gredo. 22, 12 — 13.

Ne posabi tedaj nikdar, kar sim sgoraj pravil. — Varuj se vsiga, kar nezhisto posheljenje obuduje.

Ker Bog serza zhistost ljubi, in sapove, bejshi pred vsakim greham, in pred greha nevarno perloshnostjo. Ako zhisto shivish, bosh prezhistiga Boga vshival vekomej, kakor je Jesus obljudil, rekozh: Blagor serza zhistim! oni bodo Boga gledali.

VII.

Blagor mirnim! oni bodo otrozi boshji imenovani.

Prej je Jesus rekel: Blagor krotkim! sdaj pravi: Blagor mirnim! — Krotkost in mirnost ste podobne besede, vendar eno ne pomenite. Krotkost pomeni notrajni pokoj: mirnost pomeni unajno pohleuno sadershanje s' ljudmi. — Unajna mirnost is notrajne krotkosti pride.

Ktéri so mirni? Mirni so ti,

- 1.) Ktéri savoljo Boga mirno shivé.
- 2.) Ktéri blishniga krivizhno ne shalijo

I.

Mirni so ti, ktéri savoljo Boga mirno shivé.

Nikar se prehitro mirniga ne fhtej, ker blishniga ne shalish, njemu krivize

ne delafh, molzhifh, in preterpifh. Spre-
 misli dobro, zhe si tak savoljo Boga.
 Miren si lohka is mersliga, ali bojezhiga
 serza, ne pa is zhiste ljubeshni do Boga,
 in blifhniga.

Zhe ti je dobro, in flabo enako: zhe
 te ne shali, kar Boga shali: zhe hudobii
 pregledujesh: zhe tvoja drushina dela,
 kar se ji ljubi: akó molzhifh, in preter-
 pifh is mefene modrofti, nifi miren sa-
 voljo Boga. Ljudje te bodo kvalili,
 boshji otrok pa nifi. Tako govori sveti
 Pavl: Rasumnost mefa je smert, in Bogu
 foverashna. Riml. 8, 6 — 7.

Zhe is strahu pred ljudmi, de bi s'
 njimi lashnjivi mir imel, grehu pergledu-
 jesh, nifi miren savoljo Boga, in ne pri-
 defh v' vezhni mir. Po Davidu se rav-
 naj, ktéri je govoril k' Bogu: O Bog!
 nifim tvoje pravize v' fvojim serzu skri-
 val: ampak fim tvojo pravizo (*tvoje sa-
 povedi*) ozhitno pravil. Pf. 39, 11.

Kar Bog prepové, ali sapové, mo-
 resh v' serzu imeti, in se po njegovih sa-
 povedih ravnati: ne le skrivno, tudi ó-
 zhitno. Morefh svoje veselje do dobriga,

in shalost soper hudo v' potrebi ozhitno fkasovati. Zhe ishes h flabim dopasti: zhe se besedi neumnih bojish, nisi miren savoljo Boga, in ne ishes njemu dopasti. Poslufhaj svetiga Pavla: Is hem ljudem dopasti? Ako bi she (*flabim*) ljudem dopadel, bi Kristusov flushabnik ne bil. Gal. 1, 10.

Porezhesh: Zhe se ne sadershim po drugih, zhe svarim, in se flabim ustavljam, nimam miru. Prijatel! ravno te besede, s' kterimi sebe opravizhujesh, sebe obsojujesh. Ti sam soper sebe prizhujesh, de se bolj ljudi, ko Boga bojish. Kar sta Peter in Janes vikshim odgovorila, je tudi tebi rezheno: „Spremitite — zhe je prav, raji ljudi poslufhati, ko Boga? Djan. Ap. 4, 19.

Glej Mojsesa! On je vidil Israelze greshiti, in je silno raserden bil. II. Mojs. 33, 19. — On je bil polen svete jese, je greshnike svaril in strahoval, vender je sapifano: Mojses je bil nar krotkishi mosh od vsih ljudi. IV. Mojs. 12, 3.

Jesuf je bil nar mirniſhi, vender je prodajavze, in menjavze s' tepeshnizo is tempeljna isgnal. Jan. 2, 14 — 16.

Apostelni, in vſi ſvetniki ſo bili mirni, vender niſo pregledali hudobnim, in niſo delali po dopadljivosti ſlabih, temuzh ſo boſhje zhaſti iſkali, greſhnike ſvarili, in ſkerbeli, de bi bili svelizhani.

Tudi ti delaj tako. Ljubi mirnoſt, pa nikolj ſoper reſnizo, s' ſhkodo ſvoje, ali bliſhniga duſhe. Persadevaj ſi koljkor moreſh s' ljudmi mir imeti, pak mirnoſt ljubi ſavoljo Boga. Sveti Pavl vſim ſapové: Bodite ene miſli: imajte mir, in Bog mirú bo s' vami. II. Kor. 13, 11. Zhe lih moreſh s' drugimi mirnu ſhive-ti, vender ubogaj modriga: Ne boj ſe bliſhniga ſvariti, in ne molzhi, ako mu tvoja beſeda ſamore pomagati. ,Sirah. 4, 27, 28.

Ljubi mir ſavoljo Boga, in ga imaj s' ſvojim bliſhnim. Bodi tudi med bliſhnim uſmiljen ſrednik, de neha jeſa, in de mirno ſhivi. Zhe ſi persadevaſh mir imeti, in ga napraviti, imaſh ſnamnje boſhjiga otroka. Modri pravi: Pravizh-

ni skerbi sa hudodelnika hisho. Prip. 21, 12. Sarél! pravizhnik skerbi, hudobnik pa ne skerbi: temuzh zlo sdrashbe napravlja.

Zhe hozhesh vse to po volji boshji delati, imaj modrost, pa tako modrost imaj, ktéro zhista ljubesen daja. Bres ljubesni ni prave modrosti. Rassvetljena modrost te bo nauzhila prijasno, ojtstro, pravizhno govoriti, in delati. Ref je: Modrost vé, kaj in kako govoriti. Prid. 8, 5.

Zhe ljubesnivo rassvetljeno modrost imash, bosh veliko dobra delal: bosh smiraj drugazhen s' ljudmi, pa le sato, de je Bog zheshen, in blishni svelizhan. Se bosh sadershal po flabosti blishniga, pa ne is perlisnjene ljubesni do njega, temuzh po sgledu svetiga Pavla, ktéri pravi: Slabim sim slab bil, de bi flabe Jesufu perdobil. Vsim sim vse bil, de bi vse svelizhal. I. Kor. 9, 22.

Zhe rassvetljene modrosti ni v' tebi, bosh lohka sdrashbe namesti miru napravljaj, ker bosh molzhal, kadar bo treba govoriti: ali govoril, kadar je treba mol-

zhati: bosh prenaglo, neperlošno, premalo, ali prevezh govoril. — Imaj zhisto ljubesen do Boga, in blishniga, in ljubesen ti bo dala modrost. Blagor tebi! Per modrih ima vsaka rezh svoj zhas, in svojo perlošnoost. Prid. 8, 6.

Persadevaj si pravo modrost imeti, bres ktére ti vsi nauki ne bodo nizeh pomagali. — Kar sim do sdaj pravil, bode bolj raslagano s' prihodnimi nauki.

II.

Mirni so ti, ktéri blishniga krivizhno ne shalijo.

De blishniga krivizhno ne shalish, de sebi, in njemu nepokoja ne delash, ukroti jesik. Ta nauk je slo potreben, ne posabi ga. — Boga se boj, in blishniga ljubi: zhe ga ljubish savoljo Boga, ga ne bosh krivizhno shalil, in bosh mir vshival. Zhe se Boga ne bojish, in blishniga ne ljubish, bosh jesizhen, nepokojin, in ti ne more dobro biti. Sapisano je:

Kdor hozhe shivljenje veselo imeti, in dobre dni viditi, naj ne govori hudiga. I. Pet. 3. 10. — David tudi prizhuje: Jesizhnimu zhloveku ne bo dobro na semlji. Pf. 139, 12.

Veliko hudiga bofh sebi, in drugim delal, zhe jesika ne premagujesh. Ni mogozhe povedati, koliko jese, prepira, nepokoja, krivize, in drugiga hudiga je bilo savoljo slabiga jesika. Sveti Jakob prizhuje: Jesik — hudobniga zhloveka — je ogenj, sapopadik vse krivize, nepokojna hudoba, poln smertniga strupa. 3, 5 — 8.

Hudobni jesizhnik je bolj neufsmiljen ko neufsmiljena svér, ker je neprijatlam, in prijatlam nadleshen, in krivizhen. Nizh ti ne pomaga, ne molitev, ne postti, ne druge dobre dela, zhe svojiga hudobniga jesika ne premagujesh. Poslušej svetiga Jakopa: Ako mislish, de si bogabojezh, pa ne bersdash svojiga jesika, je tvoja bogabojezhnost prasna. 1, 26.

Ne bodi dvojniga jesika. To raso-
deva tvoje nepravizhno, in svijazhno ser-

ze. Sam Kristus prizhuje: Is obilnosti ferza uſta govoré. Luk. 6, 43. — Kdor govori, kakor ljudém dopade, nima nobene ſtanovitnoſti, nobene pravize. Sa-piſano je: Bog zherti na dvoje govorezhe uſta. Prip. 8, 13.

Ti govorih po dopadljivosti drugih, de bi s' njimi mir imel, pa ne bo tako. Ker reſnize ni v' tebi, in pravih, je ali ne, kakor ljudém dopade, boſh veliko krat govoril laſhnjivo, in krivizhno. Ljudje te bodo ſposnali, boſh imenovan laſhnik, in podpihovaviz. Poſluſhaj kaj pravi modri: Dvajesizhnik je preklet: ſakaj on jih bo veliko med ſabo mirnih sdrashil. Sirah. 28, 15.

Veliko ſlabiſhi, in hudobniſhi ſi, zhe govorih, je, ne, zherno, belo, de bi ljudi v' smoto, ali v' ſhkodo napeljal. Eni laſhnjivo hvalijo, kar ne vedó: v' vſako rezh ſe vtikujejo, in priproſtiga bliſhniga ſalesujejo: oni imajo ſa enko-sarez vina duſho na prodaj: Takim pravi Isaija: Gorjé vam! ktéri hudo dobro, in dobro hudo imenujete: ktéri hudobniga ſa daróve opravizhujete. 5, 20 — 23.

Govori, kakor blishni potrebuje, vender vselej resnizhno, in pravizhno. Drugazhi govori s' krotkim, drugazhi s' togotnim: drugazhi s' mogozhnim, drugazhi s' podloshnim: drugazhi s' veselim, drugazhi s' shalostnim: drugazhi s' hudobnim, drugazhi s' nevednim, vender vselej is zhiste ljubeshni resnizhno, in pravizhno. Lih to sveti Pavl ob kratkim ushi, rekozh: Vashe govorjenje bodi prijasno, s' soljo (*modrosti*) potrefeno, de veste, kako gre vsakimu govoriti. Kolof. 4, 6.

Spremisli, kako modri govori: Ne odgovori norzu po njegovi norosti. Bersh potlej pravi: Odgovori norzu po njegovi norosti. Prip. 26, 4 — 5. — Hozhe rezi: Odgovori, in govori blishnimu, kakor modro previdish, de ga samoresh poboljshati. Tedaj ne posabi besedi svetiga Pavla: Vashe govorjenje naj bodi s' soljo modrosti potrefeno.

Ako hozhesh mirno shiveti, premaguj hudobno jeso. S' boshjim straham

premaguj svojo hudobno jeso: s' pohlev-
shino premaguj jeso drugih. Zhe is je-
se govorish, neumno govorish: zhe se s'
togotnim prepirash, veliko hudiga ne-
pravish. Modri ti daje dober svet: Ne
prepiraj se s' bahazham, in ne nosi dre-
va v' njegov ogenj. Sirah. 8, 4.

Zhe prepira ishesh, ga bosh nashel,
pa s' svojo shkodo, in s' shkodo blishni-
ga. Zhe drugim ne dash mirá, ga tudi
ti ne bosh imel. Tvoja nepokojna du-
sha ne bo mogla moliti, in Bogu flushi-
ti: enako shkodo bosh blishnimu delal.
Mirnost te dela otroka boshjiga, nemir-
nost te dela otroka hudizheviga. Pósh-
shaj: Le hudobnik ishe prepira, pa zhes
njega bo neusmiljen angel poslan. Prip.
17, 11.

Zhe ljubish mir, in ga ishesh, ga
bosh nashel. Bodi vselej pravizhen, re-
fnizhen, ponishen, poterpeshljiv, usmi-
ljen, in bosh mirno shivel. Zlo hudob-
ni ne shalijo radi takiga zhloveka. Mo-
zhen veter podere terdno drevo, tersta
pa ne, ker mozhno drevo se mu ustavlja,
terst se udaja. K' tvojimu poduzhenju

je sapifano: Pohlevni se bodo v' veliki-
mu miru rasveselili. Pf. 36, 11.

Zhe hozhefh mirno shiveti, ne mi-
fli hudiga soper blishniga is hudobniga
ferza. Ljubesen ti sapové: Nobeniga ne
obsodi v' svojim ferzu preden ne ispra-
shash. Sirah. 11, 7. — Prenagla sodba
soper blishniga je snamnje hudiga fer-
za. Ni ljubeshni v' tebi, zhe blishniga
slabo sodish, kadar ga samorefh dobro.
Tedaj: Ne salasuj blishniga, in ne ifhi
hudobije per pravizhnim. Prip. 24, 15.

Zhe is slabiga ferza mislish hudo
soper blishniga, bosh teshko molzhal.
Tvoje usta bodo is obilnosti ferza govo-
rile. Mat. 12, 34. — Kakó samorefh do-
bro govoriti, zhe tvoje ferze je hudob-
no? Tvoje besede bodo dosti hudiga na-
pravile. Prizhuje beseda boshja: Hudob-
nik ima na jesiku gorezh ogenj, in pre-
pir napravi. Prip. 16, 27 — 28.

Obrekovavza, ali opravljivza ne po-
slushaj. Od hudobnih jesikov bosh veli-
ko lashnjiviga, in slabiga svedel, in bosh

tudi veliko slabiga govoril. Ne poslušaj jih, in misli ko David: Zhertim tuga, ktéri blishniga obrekuje. Pf. 100, 5. — Delaj kar ti modri sapové: Sgradi s' ternjam prave ljubeshni svoje ushesa, in ne poslušaj hudobniga jesika. Sirah. 28, 28.

Veliko krat si bil preprizhan, de si svedel dosti sleganiga; sakaj pa vender se ne poboljšash, in prehitro verjamesh vsaki besedi? Ne poslušaj hudobnih jesikov. Zhe rad ne poslušash, oni ne bodo radi govorili. Svari obrekovavza; faj bodi shalosten, in skashi shalost. Modri pravi: Sever odganja desh, shalosten obras odganja obrekovauza. Prip. 25, 23.

Zhe lih rad ne poslušash, vender bosh kaj slabiga, skoraj po sili, svedel. Ne verjami prehitro kar se soper blishniga govori. Sadershanje; blishniga ima veliko krat podobo hudiga, ako lih ni hudo. Tvoje lih tako. Ti si shalosten, zhe drugi verjamejo, kar se lashnjivo soper tebe govori: bodi tudi s' drugimi enako pravizhen. Zhe je resnizhno, kar

lišhih hudiga soper blišniga, bodi shalosten, in pomagej mu, zhe samorefh: pa ne povej drugim, kar si flabiga svedel. Ni ljubeshni v' tebi, zhe od vřiga govorish, kar si flishal. Poslušhaj modriga: ,Si kako besedo soper blišniga flishal? naj ostane ona v' tebi pokopana, in sanesh se, te ne bo rasgnala. ,Sirah. 19, 10.

Zhe te ljubeshen permora govoriti, ker ne morefh drugazhi pohujřhanja, ali krivize odverniti, dobro spremišli — kako — kadaj — koljko — komu govorish. Ref je to: Norzi imajo serze na jesiku, modri imajo jesik v' serzu. ,Sirah. 21, 29.

Zhe blišni soper tebe govori, kaj ti je šturiti? Zhe je ref, kar govori, ponishuj se, in poboljšhaj svoje shivljenje. Zhe ni ref, kar govori, preterpi. Zhe je potrebno blišnimu odgovoriti, odgovori, pak modro, in ponishno. Ne posnemaj hudobnih, ktéri so filno serditi soper nasprotno govorjenje, in kolnejo hude jesike, svojih grehov pa niso nish shalostni. — Zhe si lih nedolshen pred ljudmi, preterpi, ker nisi nedol-

shen per Bogu. Smiraj pomni sodbo boshjo: sakaj takrat bo tvoja nedolshnost, pak tudi tvoja hinavshina rasodeta. Kristus prizhuje: Nizh ni skritiga, de ne bo rasodeto. Mat. 10, 26.

Ljubi mir, hrepeni po njem, imaj ga s' Bogam, s' seboj, in s' blishnim. Velik dar je to, in si frezhen, zhe ga imash, ker pravi Kristus: Blagor mirnim! oni bodo otrozi boshji imenovani.

VIII.

Blagor tim, ktéri sa pravize voljo preganjanje terpé, sakaj njih je nebeshko kraljestvo.

Kar slaba natura nar bolj sovrashi, in se boji, sanizhevanja, in preganjanja, je bilo Jesufovim uzhenzam namenjeno prestatu sa vero, in sa sapovedi Jesusa Kristusa. Jesus jim je vse to prej pravil, de

bi se ne pohujfhali, in de bi stanovitni ostali. — Kristjan! bodi tudi ti njih terpenja deleshen, in bofh njih obljubljeniga plazhila.

Ktérím preganjaním Jesuf blagor rezhe? Tim,

1.) Kteri vse nadloge voljno preterpé, ako lih dobro delajo.

2.) Ktéri preganjanje ferzhno sanizhuje, de bi Bogu svefti ostali.

I.

Blagor tim, ktéri vse nadloge voljno preterpe, ako lih dobro delajo.

Nar prej spremisli, de Jesuf ni vsm rekel blagor! ampak le tim, ktéri terpé savoljo pravize. — Ti si frezhen, zhe od ljudi prejemas hudo, ako lih delash dobro: le stanoviten bodi v' dobrim, in bofh veliko plazhilo od Gospoda prejel. Jesuf je tako govoril: Blagor vam! kadar vas bodo kleli, in vse hudo govorili lashnjivo soper vas savoljo mene. Mat. 5, 11.

Dobro pa spremisli besede Jesusove, in lohko sposnash, de ti ni sadošti le terpeti, ampak de moresh terpeti savoljo pravize. Zhe si sanizhevan, in preganjan savoljo svojiga nepokojniga hudiga jesika, ali gerdiga, ali krivizhniga djanja, terpish savoljo grehov, ne pa savoljo pravize. Lih tako govori sveti Peter: Kakshna zhašt je, zhe savoljo greha terpite? Ampak zhe prav delate, in voljno terpite; to je prijetno per Bogu. I. 2, 20.

Poterplenje v' saflushenim pokorjenji ti samore pomagati, pa tudi moresh odkrito sposnati, de terpish savoljo svojih grehov, in de prejmesh kar tvoje hudobne dela saflushijo. Moresh s' desnim sraven Kristusa krishanim hudodelnikam resnizhno sposnati: Mi dva prejmeva (*je levimu rasbojniker djal*) po saflushenji najih del. Luk. 23, 41.

Zhe ti ljudje pravijo, kar si, pijaniz, krivizhnik, podpihovaviz, nezhistnik, in kar tvoje ozhitno slabo shivljenje saflushi, ne govore lashnjivo soper tebe, ampak govore resnizhno od tebe. Ako lih ljudje

govoré is jese, vender prejmesih, kar sa-
flushish, zhe je refnizhno kar govoré.

Tebi ni sadošti le preganjanja sa-
voljo pravize, ali dobrih del terpeti,
temuzh moresh tudi voljno terpeti. Zhe
hude jesike preklinjash; zhe soyrashnike
hudizhu isdajash; zhe se nad blishnim
mashevati shelish; zhe hudo sa hudo vra-
zhujesh, je vse tvoje terplenje sastonj, in
tudi delash soper boshjo sapoved. Sa-
povedano je: Ne daj se od hudiga pre-
magati, ampak premaguj hudo s' dobrim.
Riml. 12, 21.

Pravizhno pa shivi is ljubeshni do
Boga, ne de bi te ljudje hvalili. Zhe
poshteno, in pravizhno pred ljudmi shi-
visih savoljo njih hvale, je tvoja brumnost
hinavška, ktéro te postavi med fariseje.
Tebi, in vsm je Jësuf rekel: Ako vasha
pravizhnost ni obilnishni ko pismejov, in
farisejov, ne pojdete v' nebeshko kraljest-
vo. Mat. 5, 20.

Tedaj, shivi pravizhno savoljo Boga:
sanizhevanje, in preganjanje voljno pre-
terpi savoljo pravize: le tako bo tebi
blagor!

Porezhesh: Grenkó je to, po sapovedih shiveti, in sanizhevanje od ljudi prejemati, ktérim nizh hudiga ne delam. — Refnizhno je to grenkó, vender moresh vse voljno preterpeti, ker Jesus to sapové. To nar bolj prizhuje, de je tvoja brumnošt refnizhna. Jesus je sgled vsm sapustil, kakor sveti Peter govori: Jesus, kadar je bil preklinjan, ni klel: kadar je terpel, ni protil, temuzh se je timu podvergel, ktéri ga je krivizhno sodil. I. 2, 23.

Tvoja brumnošt ni refnizhna, ako nimash poterplenja. Tvoje memranje prizhuje od tvoje mersle vere, slabiga upanja, in majhine ljubeshni. Tudi premalo ponishen si, in premalo shelish samimu Boga dopasti. Nikar ne ishi sveta plazhila, ampak zhakaj le boshjiga; zhe ne, ti bo od pravizhniga sodnika rezhenó: Refnizhno ti povem: prejel si svoje plazhilo. Mat. 6, 16.

Ako lih si pravizhen pred ljudmi, nisi pravizhen per Bogu, ktéri te terpinzhi s' slabimi ljudmi. De od sveta hudo sa dobro prejemash, jc skushnja tvoje vere. Bodi tedaj poterpeshljiv, in ne

memraj, de ob saflushenje svojih del ne pridešh. Ubogaj modriga: Varuj se goderanja, ktéro nizz ne pomaga. Modr. 1, 11.

Spremisli nedolshniga Joshefa. On je bil od nevoshljivih bratov nesnanim ljudém prodan: potlej je bil v' tamno jezho pahnjen, ker v' Boga greshiti ni hotel. On je bil v' takih velikih nadlogah savoljo sveštobe, pravize in zhistosti, vender je bil smiraj poterpeshljiv.

Jesuf Kristuf je vsm dobro delal, vender je neisrezheno veliko terpel, in tudi shrotljivo umor! savolje pravize. — Apostelni, marterniki, in drugi sveti so veliko terpeli savoljo Jesufa, in savoljo njegovih sapoved. — Si ti bolj od tih? Tedaj: Vse, kar se ti pergodi, preterpi, in v' svojim ponishovanji poterplenje imaj. Sirah. 2, 4.

Uzhenzi so slishali od samiga Jesufa: Gajshljan, in sapljuvan bom; umorili me bodo: pa niso tiga verjeli. Luk. 18, 32 — 34. — Uzhenzi so bili v'tim lahko maloverni is spofhtovanja do Jesufa, ktériga so, Sinu boshjiga verovali, in ga vidili

vligamogozhniga med ljudstvam. Vender so bili od njega svarjeni: O vi nespametni ni Jesus imel terpeti, in s' svojim terpljenjam v' svojo zhaft iti? Luk. 24, 26. — Uzhenzi so bili imenovani nespametni, ker so se nad Jesusovim terpljenjam pohujshali: ti se pa pohujshash, in se zhudish, de zhlovek terpi? O ti nespameten!

Preterpi tedaj voljno, ako lih delash dobro, in terdno upaj v' Boga: povernjeno ti bo. David prizhuje: Ktéri med jokanjam sejejo, bodo s' veseljam sheli.

Pf. 125, 5. — Sveti Peter tudi pravi: Ako sa prvide voljo terpite, blagor vam!

I. 3. 14. — Sveti Pavl perstavi: Zhe ñe tovarshi Jesusovi v' terpljenji, bote njegovi tovarshi tudi v' povešeljenji. II. Kor. I. 7.

Vse nadloge prav s' voljnim serzam preterpi; in le kar shali Boga, sovrashi. Pridno, in stanovitno delaj dobro is ljubeshni do Boga. Zhe dobro shivish savoljo Boga, in od ljudi hudo prejemash, bosh obilnish povrazhilo imel. Nikolj ne posabi besede svetiga Pavla: Terpljenje sdanjiga shjvljenja je majhno memo

nebeshke zhasi, ktéra bo nad nami resodeta. Rim. 8, 18.

II.

Srezhni so ti, ktéri preganjanje serzhno sanizhujejo, de bi Bogu svesti ostali.

Ne zhudi se, zhe si od ljudi sanizhevan, ako lih dobro shivish: stara navada je leta, od pravizhniga Abelna do sdaj, in bo do konza sveta. Modri pravi: Hudo je soper dobro, shjvlenje je soper smert, in tako je gresnik soper pravizhniga. Sirah 33, 15. — Tudi sveti Pavl prizhuje, rekozh: Vsi, ktéri hozhejo brumno shiveti v' Kristusu Jesusu, bodo preganjanje terpel. II Tim. 3, 12.

Glej dobro, de se ne sapeljujesh. Morebiti, si pravizhen pred svojimi ozhmi, in pred neumnim svetam, ne pa per Bogu. Morebiti je preganjanje skushnjo ali saflusheno pokorjenje. Morebiti je tvoja bogaslushnost premajhna, ali hinavka, in potrebuješ skushnje, de so tvoje

missi rasodete. Shivi v' resnizi pravizhno, sferbi pravizhnishti biti, sanizhuj sanizhevanje slabih, in v' dobrim ostani stanoviten, ker Jesuf pravi: Kdor bo do konza stanoviten, bo svelizhan. Mat. 10. 22.

To je sploh nevarna slabost, skoraj vsi so slabiga duha, in se pohujshajo nad terplenjam boshjih flushabnikov. Glejte! pravijo: Ta, uni, rad moli, in brumno shivi, vender ima vedno nadloge. O neumni! sakaj se nad tim zhudite? Sapi-fano je: Pravizhne sadevajo nadloge, ali Gospod jih bo is njih reshil. Pl. 33, 20. — Angel Rafael je starimu Tobiju rekel: Ker si Bogu prijeten, te je mogla nadloga skusiti. Tob. 12, 13.

Zhe se ti nad brumnih terplenjam pohujshash, malo posnash boshje pota. Se ne smesh, ne nad svojim, ne nad drugih terplenjam pohujshati. Prizhuje sveti Peter: To je skushnjo vashe vere veliko shlahtnishti od slata, ktéro se s' ognjam skusha. I. 1, 7.

Glej Jesufa usmiljeniga Gospoda, njegove apostelne, marternike, in svet-

nike, kaj so terpeli od hudobniga sveta. Sakaj se tedaj zhudish, in sakaj memrash kadar kaj terpish? Tebi in vsim rezhe Kristuf: Ako bi vi od sveta bili, bi svet to svoje ljubil: ker pak niste od sveta, ampak sim jest vas od sveta isvolil, sa tiga voljo vas svet sovrashi. Pomnite moje besede: Hlapez ni vikshi od njegoviga Gospoda. Ako so besede: Hlapez ni vikshi od njegoviga Gospoda; ako so mene preganjali, bodo tudi vas preganjali. Vse to pak vam bodo sturili, ker ne posnaja tiga, kateri je mene poslal. Jan. 15, 18, — 2. — Tudi sveti Janes pravi: Ne zhudite se, bratje, ako vas svet sovrashi. I. 3, 13.

Boj se Boga, bodi stanoviten v' njegovih sapovedih, in ne boj se hudobnih. Zhe si lih od sveta preganjan, bodi v' dobrim stanoviten: Bog bo tebe in une pravizhno sodil, in slehernimo po saflushenji povernil. Poshlushaj Kristusa: Ne bojte se tih, ktéri teló moré: ampak bojte se Boga, ktéri ima oblast dusho, in teló pogubiti. Luk. 7, 23.

Zhe se bolj bojish zhloveka, ko Boga, nisi Boga vreden. Sakaj si prebojezh sa svojo dusho? Delaj, kakor modri uzhi: Sa svoje dushe voljo potegni se s'vso mozhjo sa resnizo, in bojuj se sa resnizo do smerti. Sirah. 4, 33.

Ti si prebojezh sa resnizo, sa zhasht boshjo, in sa svojo dusho, zhe ti pa gre sa svojo prasno zhasht, ali sa majhen dobizhik, si ko lev, in se nobeniga ne bojish. Lih to obsodi tvojo mehkobo, in bo obsodilo tebe na posledni dan. Marterniki so kri prelivali, de bi Jesusu svesti ostali; ti se bojish prasne besede, in upash v' nebesa priti? — Boj se Boga, in nikolj ga ne shali savoljo ljudi. Spremisli, kaj Jesus Kristus govori: kdor bo mene pred ljudmi satajil, tiga bom tudi jest pred svojim Ozhetam satajil. Mat. 10, 33.

Varuj se greha, pravizhno shivi, bodi pokoren vsaki pravizhni sapovedi, in nobeniga zhloveka se ne boj, de bi savoljo njega Boga rasshalil. Zhe si zhloveku bolj pokoren, ko Bogu, kdo te bo isgovarjal na sodni dan? Salomon pravi:

Ni kralja, ne oblastnika, ktéri bi se predersnil pred Bogam sa gresnikke govorniti. Modr. 12, 14.

Bodi tedaj stanoviten v' sapovedih. David prizhuje: Blagor zhloveku, ktéri se Gospoda boji, in v' njegovih sapovedih vto voljo ima. Pf. 111, 1. Ref blagor tebi, zhe tako delash, ker vsigamogozhni Gospod bo tvoja brambo. Serzhno stanovitnost imaj v' sredi pohujshanja. Bodi serzhno stanoviten, ko Noe v' sredi spazheniga zhloveshtva; ko Lot v' sredi ostudniga ljudstva; ko Joshef v' hishi nezhiste gospodinje; ko Susana od mogozhnih skushana. Nobeniga se ne boj, de svest ostanesh Bogu, in dobro spremlili, kaj pravi sveti Pavl: Zhe je Bog s' teboj, kdo bo soper tebe? Riml. 8, 31.

Boga se boj is ljubesni do njega. Ljubi Boga, in se ga boj zhes vse, in nobena rezh ti ne more shkodovati; sakaj: Gospodov strah je shivlenja studenz, de smertnim sadergam odidesh. Prip. 14, 27. — Zhe ljubish Boga is vsiga serza, in se ga is ljubesni bojish, bosh

ferzhno rekel s' svetim Pavlam: Terdno vem, de ne strah pred smertjo, ne ljubešen do shivljenja, ne oblast, ne sedanjo, ne prihodno, [ne sila, ne druga stvar me bo mogla lozhiti od Boga. Riml. 8, 38 — 39.

Hudobni pravijo: Ne maram, in se ne bojim nobeniga: ljudje naj govore, kar hozhejo! — Ti ne bodi tak: ampak ljubi vsakiga, ne shali nobeniga, pa tudi nobeniga se ne boj, de bi Boga shalil. Sapovedi boshje in zerkvene ozhitno spolnovaj: ne boj se v' prizho drugih sapovedanih dobrih del dopernashati, in krish Jesusov nosi na zhelu. Bodi ko sveti Pavl, ktéri od sebe prizhuje: Ne framujem se evangelja. Riml. 1, 16. — In sopet: Osnanujem Kristusa krishaniga, ako lih je to judam pohujshanje, in ne verzam nespamet. I. Kor. 1, 23.

Zhe se bojish sanizhovanja, in preganjanja slabih ljudi, nisi pravi flushabnik boshji, in bosh gnan od nevarnih skufhnjav v' velike pregrehe.

Aron je is neumniga strahu pred Israelzi njim slato téle naredil v' pushavi, in je slo greshil. II. Mojs. 32.

Salomon nar modrejſhi kralj je is neumne ljubesni na duhu oflabil, in pomagat k' malikovanju. III. Kralj. 11, 1 — 8.

Pilat, ako lih oblaſtnik, je zhes ſposnato reſnizo ſturil, in v' ſmert obſodil Jeſufa is ſtrahu pred Judmi.

Peter, preljubi Peter poln ljubesni do Jeſufa, je njega s' ſtrahu ozhitno satajil. Veliko drugih je bilo nefrezhnih is neumniga ſtrahu pred ljudmi.

De ſtanoviten, in nepremaknjen oſta-neſh, premišljuj ſmert, ſodbo, nebefa, pekcl. Premišljevanje letih rezhi te bode s' boſhjim ſtraham napolnovalo, boſh v' dobrim ſtanoviten, ker vſe ſapeljivoſti ſveta ti bodo oſtudne. Modri uzhi: Per vſih ſvojih delih pomni poſledne rezhi, in ne boſh nikdar greſhil. Sirah. 7, 40.

Premišljuj ſmert, ktéra bo reſnižna, pa ne veſh kadaj. Nobena rezh te ne bo veſelila v' ſadni uri, ampak le dobre dela: kar ſe boſh takrat bal, varuj ſe ſdaj: kar te bo takrat veſelilo, delaj ſdaj. Ubogaj Davida: Ohrani nedolſbnost, in delaj pravizo, in ti bo dobro. Pf. 36, 37.

Premišljuj sodbo. — Smert je grenka, pa le sato, ker bo potlej pravizhna sodba. Jesus, vsiga svetá odrešhenik, je vsiga svetá sodnik. On je svojim apostelnam sapovedal povsot prizhevati, de on je sodnik shivih, in mertvih. Djan. Ap. 10, 42.

Premišljuj nebesa. — Zhe spolnujesh Jesulove nauke, bosh s'vezhnim veseljam nasiten. Neutrudno delaj dobro, varuj se hudiga, bodi vesel v' vsih nadlogah, ker plazhilo bo neisrezheno veliko, in vezhno. David lih tako govori: Varuj se greha, delaj dobro, in bosh vezhno veselo prebivalsthe imel. Pf. 36, 27.

Premišljuj pekel. — Strašno je pasti v' roke vsigamogozhniga Boga! Ne bodi bres skerbi savoljo grehov, ker Bog je poterpeshljiv mashevaviz. Delaj pokoro, de usmiljenje sadobish. Job prizhuje: Greshnik bo plazheval sa vse grehe: Koljkor je hudiga delal, toljko bo terpel; vender ga ne bo konz. 20, 18. — Premišljuj pekel, in rezi s' Isaijam: Kdo bo mógel s'vezhno sharjavzo stanovati? Kdo

bo mógel s'vezhnim ognjam prebivati?
33, 14.

Premišljuj vse to veliko krat: to premišlovanje bo tebe s' straham napolnovalo: bošh gorezhe profil sa gnado: vsi nauki Jesusovi ti bodo prijetni: vse grešhne fladnost ti bodo ostudne: bošh shivel po vsih sapovedih, in bošh prishel v' nebeshko kraljestvo. Blagor tebi, zhe takó delash.

Kristjan! poslušhaj, zhimu so bili vsi nauki. Boj se Boga, in njegove sapovedi spolnuj: sakaj to je ves zhlovek. Prid. 12, 13.

S k l é p.

Preljubi moj! shelim, de to kratko delo, ktéro sim imel sa tvoje dushe voljo, sglubljeno ne bode. Beri, preberi, premišljuj nauke Jesusove, de s'njimi sebe pravizhno sodish, sebe poboljšash, in dusho svelizhash.

Nauki Jesusovi na gori so sapopadik vseh nauk, in sgledov njegovih: tedaj, po njih skerbno shivi, ker bošh po njih pravizhno sojen. Ref! nauki Jesusovi bodo tebe, in vse sodili na posledni dan. Stare grešhne navade so sdaj, in bodo takrat obsojene od svetiga evangelja. — Jesus se ni nikolj imenoval — navada: ampak — refniza.

Vezhna modrost je govorila. Spremisli dobro — Jesus je govoril, ktéri tvojo dušho neisrezheno ljubi, in vé, kaj ona potrebuje k' svelizhanju. Vekomej bošh frezhen, zhe ubogash Jesusa. On je refniza bres smote, in pot ravna, po ktéri se gre v' vezhno shivljenje. On sam ima nauke vezhniga svelizhanja, in njegovi nauki ostanejo vekomej.

Slaba natura polna hudiga posheljenja hrepeni po shkodljivih hladnostih, in ne more nositi butare Jesusovih nauk. — Ona mermra, in se brani po Jesusovih zhištih naukih shiveti, ako lih vé, de drugazhi ni svelizhanja.

Spremisli dobro: zhe shivish po hudim posheljenji, bošh pogubljen vekomej:

zhe s' mozhjo gnade svetiga Duha premagujesh, in satajujesh svojo hudobno voljo, bosh svelizhan vekomej. Tvoja slaba natura, ko derezha voda is stermiga hriba na ravno polje, sama od sebe sili v' pogublenje.

Natura vsih je spridena bila v' Adamu, v' katerim smo vsi greshili. Jesus sdravnik vsiga zhlovestva je sdravila pernesel: s' sgledam, s' nauki, in s' gnado ti pomaga grenke sdravila jemati, de sdravje, in svelizhanje sadobish. On vé, kaj ti je potrebno, veruj njemu, in delaj kar ti sapové.

Ker so Jesusovi nauki sveti, zhisti, ojsri, in grenki, pa potrebni k' svelizhanju, profi gorezhe, in s'folsami sa gnado svetiga Duha s' ktéro vse samoresh. Ozhe nebeshki, ktéri ima do Jesusa veliko dopadajenje, ti bo pomagal savoljo njega, zhe ga is serza profish.

Gnada boshja ti bo dajala svetlobo, in mozh. S' nje svetlobo bosh Jesusove nauke po njegovim duhu sastopil: s' nje mozhjo bosh ljubil, in delal pravizo. Gnada svetiga Duha bo v' tvoje serze vlila

veselje, in sladkost: rezniza ti bo dopadla zhes vse posvetne dobrote, in tvoja dusha v' reznizo saljubljena bo od veselja poskakovala, ako lih s'krishami obloshena. S gnado boshjo bosh sposnal, in skufil, de jarm Jesusovi je sladak, in njegovo breme lahko.

Terpi, preterpi, nosi vrozhino, in tesho letiga kratkiga dneva svojiga shivlenja; na vezher bo Gospod tebi obilno povernil, in bosh neisrezheno vesel. Skufhnjave, preganjanje, terplenje, strah, smert, in vse bo minilo, veliko plazhilo pa ostane vekomej.

Tvoja majhna shalost bo v' veliko veselje spreobernjena: tvoje kratko terplenje bo sadobilo vezhno plazhilo. — Greshnik od hudiga posheljenja smoten tizhi v' sapeljivih veseljih, ker Jesusa prav ne sposna, njegovo veselje hitro mine, hudo povernjenje ostane vekomej.

Dusha kerishanska! ti si stvarjena po podobi boshji; si prerrojena, in posvezhena s' presveto kervjo Jesusovo, ne bodi tedaj Bogu nehvaleshna, in sebi neusmiljena.

Premišljuj lepe nebesa, in strašni pek-
kel: tudi, de oboje bode vezhno.

Zhe sametujesh Jesusove nauke, bošh
savershena vekomej: zhe shivish po Je-
susovih naukih, bošh s' Jesusam sdrushena
vekomej. Zhe shivish sveto, blagor tebi
vekomej: zhe shivish hudobno, gorjé
tebi vekomej: bošh prekleta od Jesusa —
od ljubesniviga Jesusa, ktéri je vto svojo
presveto kri sa-te prelil.

Te prosim, o keršhanska dušha! in
te sarotim v' imenu preljubesniviga Jesu-
sa: shivi po njegovih naukih, de v'zhastito
drushbo Marije, angeljov, apostelnov,
marternikov, in vsih svetnikov pridešh,
s' njimi Boga vshivash, in aleluja pojesh
vekomej.

Blagor, in bres konza neisrezheno
blagor tebi, o keršhanska dušha! zhe si
svesta Bogu. — Usmiljeni Ozhe nebeski
naj ti daja vedno pomozh s' gnado svetiga
Duha savoljo Jesusa odrefhenika, de sta-
novitno shivish, de Ozhetø, Sina, in
svetiga Duha ljubish, hvalish, in molish
vekomej. Amen!

P e r s t a v i k

o d

Vere, upanja, in ljubesni.

Vera, upanje, ljubesen so nar potrebnihi zhednosti, in sa tuga voljo sapopadejo veliko naukov, pa tukaj ne bofh v' vsih naukih poduzhen, temuzh le v' enih pominjan, de bo tvoja vera shiva, tvoje upanje pravo, in tvoja ljubesen delavna, de se svelizhash.

V é r a.

Vera katolskha je fosebni dar hoshji, ker ni svelizhanja bres vere. Sveti Pavl

pravi: Bres vere je nemogozhe Bogu dopasti. Hebr. 11, 6: — En sam je pravi Bog, ktéri je nebo, semljo, in kar je na njih stvaril: tedaj je tudi vera le ena sama njemu dopadliva. Vsaka vera ni Bogu prijetna, ampak ta, ktéro je on sam rasodel, in s' zhudeshi poterjeval. Sveti Pavl prizhuje: En sam Bog je, ena vera. Efes. 4, 5.

Katolskha vera je zhesnatura svetloba is nebes na semljo prishla. Sam Bog je jo zhlovekam rasodel, nobeden drugi ni samogel, ker on sam vé, kaj mu dopade. Kako bi samogel neveden zhlovek Boga prav sposnati, in njega dopadljivo moliti, ker sebe prav sposnati ne more? Posvetni modri vsih zhasov prizhujejo, de zhlovek malo vé. Posvetni modri so se grosno motili, ker boshjiga rasodenja ni so imeli. Sveti Pavl prizhuje: Zhlovek bres vere ima s' tamó omrazhen um, in je odlozhen od shivljenja boshjiga savoljo nevednosti, in slepote svojiga serza. Ef. 4, 18.

Bodi tedaj, o kristjan, vedno hvaleshen Bogu sa voljo te velike milosti.

Kar posvetni modri niso sposnali, ti sposnash. Priprošt kmet je od unih bolj uzhen, zhe le Jesusa, in njegovo zerkuv poslusha. Bodi Bogu vedno hvaleshen, ker njega, in poslaniga Odreshnika sposnash. Bodi Bogu vedno hvaleshen, kteri ti je dal po Kristufu Jesufu gnado, nauke, Sakramente, in vse, kar potrebuješh k' svelizhanju. „Sveti Peter takó pishe vsmim vernim: Vi ste isvoljen ród, kraljestvo, duhovensto, svet narod, perdobljeno ljudstvo: de osnanujete zhudeshe boshje, ker vas je Bog is tamé v' svojo zhudno svetlobo poklizal. I. 2, 9.

Bodi stanoviten v' sveti véri, kéro si od Jesusa, in od njegovih apostelnov prejel. Jesuf sam je uzhil, apostelne s' svetim Duham napolnjene je poslal po svetu zhisto vero osnanovati: oni so v' njegovim imenu velike zhudeshe delali, in svoje shivljenje dali k' poterjenju vsiga, kar so uzhili. Veliko marternikov je tudi s' svojo kervjo prizhevalo, de je katolska vera od Boga, in de boshja mozh podpira rasodeto vero. Sveto pismo pri-
zhuje: Oni so veseli pred oblastnike sbli,

in so veselo terpeli savoljo imena Jesu-
sovigá. Djan. Ap. 5, 41.

,Spremljli, kakšni bi bili ljudje,
ko bi shiveli po rasodeti veri. — Vsi bi
sposnali, in molili vsigamogozhniga Bo-
ga; vsi bi njemu prav svesto flushili. Tu-
di ljudje med seboj bi se zhisto ljubili:
bi ne bilo pohujšhanja, krivize, nevoslh-
ljivoſti, jese, ali drugiga hudiga, ampak
ljubešen, mirnost, usmiljenje, in vse do-
bro bi bilo na svetu. Vsi ljudje bi bili
ko sveta, pravizhna, in pokojna drushi-
na pod usmiljenim, pravizhnim ozhe-
tam. Semlja bi bila podoba nebeskhkiga
kraljestva, ko bi vse bilo po rasodeti
boshji besedi. — Tudi terdovratni so per-
morani sposnati: Vera katolskhka je od
samiga presvetiga Boga.

Bodi zhiste vere. Ne smesh ne vezh,
ne manj verovati, ampak, kar, in ka-
kor katolskhka zerkuv uzhi. Ne beri, in
ne poslušhaj, kar te lohka od vere od-
verne, ali kako resnizo spridi v' tvojim
serzu. Tudi od sapoved imaj zhist sapo-
padik, in ne poslušhaj rasujsdanih, kte-
ri porekó: To ni greh, de bi te sapelja-

li. Kar je povsot, in vselej zerkev verovala, in uzhila, tiga se stanovitno derishi, in se ne daj premakniti, ker zerkev shiviga Boga je steber, in terdnost resnize. I. Tim. 3, 15.

Ne poslušhaj tedaj hudobnih; ampak poslušhaj zerkev. Sdaj ni malo visoko uzhenih pa neumno modrih, ktéri govore od vsiga, ako lih nizh ne vedo. Od tih je sapeljan, kdor hozhe sapeljan biti, pak enako obsojenje bodo imeli. Sdej je shalosten zhas, od ktériga pishe sveti Pavl: Prishel bo zhas, kadar sdaviga uka ne bodo terpeli. Od resnize bodo ushesa odvernili, proti kvantam pak se obernili. II. Tim. 4, 3 — 4.

Bodi zhishte vere, pa tudi imaj delavno vero. Vera sama bres dobrih del, je mertva, in ti ne more nobeniga upanja dati. Sveti Jakob pishe: Vera bres del, je mertva sama na sebi. 2, 17.

Ne posabi nikoli, de hujshi mashesvanje saflushish, ako v' sveti katolski veri slabo shivish, in nevernike posnemash. Ne bodi tedaj eden tistih, od ktérik pishe sveti Pavl: Govore, de Bo-

ga posnajo, ali s' delmi ga tajé, ker so negnusni, in k' nobenimu dobrimu delu perpravni. Tit. 1, 16.

Vera ti sapové Boga vsigamogozh-niga, usmiljeniga, modriga, in ljubesni-viga ljubiti, in moliti is vsiga serza, s' mislijo, s' besedo, s' delmi, s' hvalesh-nostjo, in s' vsm. ,Spremisli sebe zhe tako delash, de se ne sapeljuesh. Lih to ti sapové sveti Pavl rekozh: ,Skusi se zhe si v' veri. II. Kor. 13, 5.

Boga ne smesh nikolj posabiti, ne v' dobrim, ne v' hudim; ne v' nadlogah, ne v' skushnjavah: temuzh skerbi, de ga nosish smiraj v' serzu, de ga vedno hvalish, molish in ubogash. ,Skerbi de drugi ravno tako delajo.

Is lete vere sposhtuj rasodeto, in osnanjeno besedo boshjo, Sakramen-te, prasnike, zerkve, masnike, in vse, kar je boshjiga. — Ohrani zhisto ve-ro, shivi po nji, in se bodo nad teboj spolnile besede Jesusove: Kdor bo vero-val, bo svelizhan. Mark. 16, 16.

U p a n j e.

Upanje je lošebno dar boshji. Vlak ni-
ma praviga upanja. Eni premalo upan-
ja imajo, pa tih ni dosti. Eni preder-
sno upajo, in tih je veliko. Res, veli-
ko jih upa sadobiti, kar je Bog oblju-
bil, ako lih ne sturé, kar je sapovedal.
To je silno shkodljivo.

Upanje je potrebno, de veselo Bo-
gu flushimo. Ni perpusheno, ne v' nad-
logah, ne v' skushnjavah obupati. Vlak
more s' Jobam misliti: Ako bi me ravno
Gospod umoril, bom v' njega upal. 13, 15.

Upanje is vere is haja. Vera uzhi,
de Bog je vsigamogo hen, usmiljen, pre-
viden: moremo tedaj v' njega upati. Sve-
to pismo prizhuje: Nar vikshi oblastnik,
Gospod, in Bog je usmiljen, milostljiv,
poterpeshljiv, in velikiga usmiljenja. II.
Mojs. 34. 6.

Bog je usmiljen, in vsigamogozhen
ozhe: on nas ljubi, vse vé, in vse obra-
zhuje v' nash prid. Kristus prizhuje: Ni-

kar vrabez ne pade na semljo bres va-
shiga Ozheta. Nikar se ne bojite, vi ste
boljsi od njih. Mat. 10, 29 — 31.

Upaj tedaj verno v' usmiljeniga Bo-
ga, tudi v' nadlogah, in nar bolj v' nad-
logah. Bogu svesto flushi in upaj terd-
no: on te ne bo sapustil. Modri prizhu-
je: Bog je majhniga, in velikiga stva-
vil, in sa vse enako fkerbi. Modr. 6, 8.

Upanje je potrebno, pak spremisli,
zhe je tvoje dobro. Veliko jih povikshu-
je mil st boshjo, de predersno greshe,
in mirno shive v' grehah. — Nikar ne
povikshuj boshje milosti k' svojimu po-
gubljenju. Veliko jih je sdaj v' peklu
bres upanja, ker so v' shivlenji preder-
sno upali. Ne rezi tedaj: Usmiljenje
boshje je veliko — de bi is tiga upanja
greshil, ali v' grehah terdovraten oital —
sakaj njegov serd se tako hitro perblisha,
kakor njegovo usmilenje. Sirah. 5, 6 — 7.

Usmiljeniga Boga nikar ne shali: lih
sato, ker je dobrotljiv, ga ne smesh sha-
liti. Zhe si greshil, upaj v' njega, kteri
nozhe smerti gresnika, ampak de se
spreoberne, in shivi. Ezech. 33, 11. —

Zhe si pak hudoben, ker je Bog milostljiv, nisi boshje milosti vreden. Poslušaj svetiga Pavla: Sakaj sanizhujesh bogastvo boshje dobrote, in poterpeshljivosti? Ne vesh, de te boshja dobrot napeljuje k' pokori? Po svojim terdovratnim serzu si jeso nakopavash na dan pravizhne sodbe boshje. Riml. 2, 4 — 5.

Upanje pravo imajo le dobri, in ktéri si resnizhno persadevajo dobri biti. Sa to je sapísano: Kdor se Gospoda boji, bo mozhen v' upanji. Pf. 14, 26. — Tudi vi, ktéri se Gospoda bojite, zhakajte poterpeshljivo na njegovo pomozh: sakaj, kdo je v' njegovih sapovedih ostal, in je bil sapushen? ,Sirah. 2, 7 — 12.

Upaj terdno v' milost boshjo: boj se smiraj, savoljo svojih slabost, in grehov. Upanje, in strah moreta smiraj biti v' tvojim serzu. Nikolj ne upaj, de bi predersno upal: nikolj se toljkanj ne boj, de bi obupal. Glej sraven krisha umirajozhiga Jesusa eniga svelizhaniga, drugiga pogubljeniga. Tedaj: Boj se Boga, in njega sapovedi spolnuj — tako imash pravo upanje. Frid. 12, 13.

Prosi, sdihuj, in ponishuj se, de gnado in milost sadobnih. Upaj v' Boga — v' saflushenje Jcsusovo — v' profhnje Marije, in svetih, pak tudi nevtrudeno delaj dobro, in bosh dosegel kar upaih, vezhno shivljenje.

Ljubesen sploh.

Ljubesen je preshlahtni sad vere, in upanja. Ljubesen je nar imenit nishizhednost, kakor prizhuje sveti Pavl: Vera, upanje, ljubesen, to troje: vikshi pak je ljubesen. I. Kor. 13, 13.

Ljubesen je nar potrebnishi. Mozh, usmiljenje, modrost, terpljenje, post, vera, upanje, molitev, Sakramenti, kri sa vero prelita, in karkolj si bodi, ne more pomagati bres ljubesni. I. Kor. 13, 1 — 3.

Ljubesen je dusha, in shivljenje vsih dobrih del. Ljubesen polvezhaje vse dela, in bres nje so nizhemerne vse dela.

Sato je sveti Pavl ojštró sapovedal: Vše rezhi delajte v' ljubeshni. I. Kor. 16, 14.

Ljubeshen do Boga.

O keršhanska dušha! ti podoba boshja, rešhena, in polvezhena s' presveto ker-vjo Jesufovo, povsdiguj svoje misli, in vedno premišljuj, kar v' tebi obuduje ljubeshen do ljubeshniviga stvarnika, de zhedalje bolj od ljubeshni njegove gorish.

Pollušhaj, in premišljuj ljubeshni-ve besede vligamogozhniga usmiljeniga Ozheta. On po preroku Isaija tako go-vori: Ali móre mati svoje dete posabiti? Ako bi ravno ona posabila, vender jest ne bom tebe posabil. 49, 15. — Ljubesh-nivi Jesuf je svojim uzhenzam, in nam s' nebeshko prijasnostjo rekel: Kakor Ozhe mene ljubi, tako jest vas ljubim. Vi ste moji prijatli. Ostanite v' moji lju-beshni. Jan. 15, 9 — 14.

Vše stvari prizhujejo od ljubeshni usmi-ljeniga Boga do naš, vender prijasne be-

sedé Jesufove preféshejo vse nashe misli. Mi nisimo vredni boshji hlapzi se imenovati, on nas imenuje prijatle, in otroke. Zhudno, in prezhudno je to. Sveti Janes pravi: Glejte kako veliko ljubesen nam je Ozhe skasal, de smo otrozi boshji imenovani, in smo ref. I. 3, 1.

Sraven spremisli, de je Bog toliko svet ljubil, de mu je svojiga edinorojeniga Sinu dal: ne de bi on svet sodil, in po saflushenji obsodil, ampak de bi ga ljubesnivo odreshil, in svelizhal. Jan. 3, 16 — 17. — Jesufovi nauki, usmiljenje, zhudeshi, in vse prizhuje, de smo od Boga ljubljeni, vender she bolj njegove neisrezhene bolezhine, prelita kri, in shpotljiva smert na krishu. — Verno rezi: Boshja ljubesen do moje dushe je umorila Jesusa!

Kerfhanska dusha! ljubi tedaj ljubesniviga Boga zhes vse, in s' vso dusho ker on je vse ljubeshni vreden, in s' vsm, karkolj samore zhloveka pervabiti, tebe k' tebi vlezhe: de s' vesmi svete ljubeshni sladko permoran, nikdar njega ne sha-

liš, in od njega nikdar ne odstopiš.
Osea. 11, 4.

Ljubi Boga zhes vse stvari, in vse stvari savoljo Boga. Ti si bil, in si njegove ljubeshni nevreden, vender on te je ljubil, in te ljubi. Tedaj: Ljubi Boga, ker je Bog tebe prej ljubil. I. Jan. 4, 19.

Ljubi Boga is vsiga serza, in s' vse dushe. Ta sapoved je pervá, in vikthi v' postavi: sapopade vse preroke, in vse sapovedi. Jesus je pernesel ogenj na semljo, ogenj velike ljubeshni, in kaj ho-zhe, kakor de se uname? Luk. 12, 49. Gorje tebi zhe se ne unamesh, in neljubish, ostanesh v' smerti, in bosh vekomej savershen. Kdor ne ljubi Gospoda Jesusa, je preklet, in bo vekomej perklet. I. Kor. 16, 22.

Spremisli dobro, zhe Boga v' resni-zi ljubish. — Ljubeshen je mozna, de-lavna, stanovitna, nepremagana. Ljubeshen v' terpljenji ne zhuti terpljenja, ker veselo terpi: Ne zhuti terpljenja, ker ljubi sapovedi, in jarm Jesusov: pre-maguje sapeljivo posheljenje hudobniga me-fa s' nepremagljivim veseljem do Boga.

Prava ljubesen je mozhna ko smert, in mozhneji ko smert, ker tudi smert preмага. Sama ljubesen je nepremagana, ker ne strah, ne sila, ne sapeljivost, ne oblast, ne britkost, ne mezh, ne druga stvar je ne more premagati. Riml. 8, 35 — 39.

Zhe ljubish Boga is vsiga serza, in zhes vse, slo skerbish sa zhasht boshjo, de bi ti, in drugi ljubili Boga. Pravizhen Esdra je svoje oblazhila pretergal, si lasé is glave pulil, in silno shalosten bil, kadar je vidil pregrehe svojiga ljudstva. I. Esd. 9, 3. — David od sebe prizhuje: Vidim pregrešnike, in od shalosti vkup lésem. Pl. 118, 158. — Apostel sveti Pavl je od snotrajne bolezhine oslabil, in ga je silno peklo, kadar je vidil verne slabe, ali pohujshane. II. Kor. 11, 29.

Kdo ljubi Boga je shalosten nad graham, in vesel nad dobrim. Prava ljubesen ne more biti drugazhna, de njo shali, kar Boga shali, in de njo veselj, kar Bogu dopade. Ljubesnivi Janes pravi: Vezhiga veselja nimam od tiga, de slishim, de moji otrozi po resnizi shivé. III. Jan. 4.

,Spremišli, o kristjan, zhe je ljubesen v' tebi. Merslota, nestanovitnost, rasdeljeno serze, in kaj takiga, pomeni de ljubesni ni. Premišljuj svoje serze, svoje besede, dela, molituv, sadershanje proti blishnim, in vse, de se sposnash. Nikar prenaglo ne misli: Boga res ljubim. Spolnovanje vsih sapoved prizhuje od ljubesni. Kristus pravi: Kdor mene ljubi, bo moje besede dershal: Kdor mene ne ljubi, moje besede ne dershi. Jan. 14, 23 — 24.

Premišljuj veliko krat karkolj samore tvoja dusha unemati: prosi stanovitno sa ljubesen, de jo sadobish: delaj vse is ljubesni, de potlej pridešh v' kraljestvo vezhne ljubesni:

Ljubesen do sebe.

Zhe Boga ljubish, sebe tudi ljubish: zhe ne ljubish Boga, tudi ne ljubish sebe. Vsaki sebe ljubi, pa vsaki se prav ne ljubi, temuzh le ta, ktéri ljubi Boga.

Zhe ne ljubish Boga, sebe szer ljubish, pa k' svojimu pogubljenju. Zhe ne ljubish Boga, ljubish sebe, in stvari na mestu Boga, ishesh golufne frezhe, in bosh nashel vezhno nefrezho. Lih to pomenijo besede Jesufove: Kdor ljubi svoje shivljenje, ga bo sgubil, in kdor na tim svetu svoje shivljenje sovrashi, ga k' vezhnemu shivljenju perhrani. Jan. 12, 26.

Dvojna ljubesen je tedaj do sebe: ena k' svelizhanju, druga k' pogubljenju. Zhe sebe neumno ljubish, bosh pogubljen: zhe sebe sveto sovrashish, bosh svelizhan. — Nezhistniki, poshreshniki, nevoshljivzi, lakomniki, in drugi taki, ne ljubijo sebe prav, ampak neumno, in bodo pogubljeni. Kdor svoje hudo posheljenje premaguje savoljo Boga, ta sebe ljubi, in bo svelizhan. Sveti Pavl tako govori: Bratje! nismo dolshniki mesá, de bi po mesu shiveli: zhe po mesu shivite, bote vekomej umerli: zhe bote pak dela mesá s' duham morili, bote vekomej shiveli. Riml. 8, 12 — 13.

Ako hozhesh svelizhansko ljubesen do sebe imeti, kakor ti Bog sapove, se-

be sveto sovrašhi, to je, premaguj hudo posheljenje, in ga devaj pod postavo; poslušhaj glas boshjih sapoved; ne pohujšhaj se nad slabimi, temuzh shivi po Kristufu. Zhe tako delash, imash nad seboj snaminje praviga kristjana, in pokorniga otroka. Sveti Pavl prizhuje: Ktéri so Kristusovi, svoje mesó krishajo. Gal. 5, 24. — Svoje meso krishati, pomeni, svoje hudo posheljenje premagovati, in kdor takó dela, je pravi boshji otrok, kakor pravi sveti Pavl: Ktére Duh boshji vodi, ti so otrozi boshji. Riml. 8, 14.

Kristjan moj! ne bodi nikdar hudimu posheljenju pokoren soper sapovedi, in le tako bosh febe prav ljubil. Kdor ljubi greh, in je hudimu posheljenju pokoren, sovrašhi svojo dusho. Zhe svoje telo sveto svrashish, in ga pod pokorshino imash, bosh dusho, in telo svelizhal: zhe svoje telo neumno ljubish, in ga ne krotujesh, bosh dusho in teló pogubil. Sapifano je: ktéri greh, in hudobijo delajo, so sovrashniki svoje dushe. Tob. 12, 10.

Ne pohujšhaj se nad hudobnimi. Oni se sdaj veselé, pa bodo vekomej tepeli. Sad hudiga pošeljenje je greh, in pogubljenje. Ti shivi po Jesusu Kristusu, in s' njim bodi krishan sdaj, de se vekomej s' njim veselish. Sopet rezhem: Ne pohujšhaj se nad hudobnimi. Poslušhaj svetiga Pavla: Shivite po meni, in gledajte na té, ktéri takó shivé, kakor na nas vidite. S'folsami vam povem, veliko je slabih, ktéri shivé ko sovrashniki krisha Kristusoviga, ktéri posémelko ljubijo, kterih Bog je trebuch, ktéri se s' neframnimi delmi hvalijo: konz tih bo pogubljenje. Filip. 3, 17 — 19.

Tedaj ljubi Boga zhes vse: is ljubesni do njega vse sapovedane dobre déla delaj: varuj se vsih grehov: takó sebe prav ljubish, in bosh vekomej Boga ljubil.

Ljubesen do blishniga sploh.

Bog je sapovedal blishniga ljubiti. Nash blishni je vsaki zhlovek, snan, ali nesnan;

dober, ali slab; dobrotljiv, ali nadleshen; véren, ali nevéren. — Vse moremo ljubiti, vendar ljubesen ima raslozhik, sakaj duhovne, porodnike, otroke, shlahto, dobrotnike, moremo bolj ljubiti.

Vselej je bila ta sapoved, blishniga ljubiti. Vsi smo bratje, in sestre med seboj, ker smo vsi otrozi nebeshkiga Ozheta. Malah. 2, 10. — Ker smo vsi otrozi nebeshkiga Ozheta, se moremo po njem ravnati, ktéri dobrim, in hudim dobro voshi, in daja. Mat. 5, 45.

To sapoved je Jesus ponavljal, in raslagal, kakor evangelj povsot prizhuje. Jesus je ljubesen nar skerbnishi perporozhal, in sapovedal. Sato je djal: To je moja sapoved, de se med seboj ljubite. Jan. 15, 12.

Malo je bilo ljubezni na svetu. Ljudje so sebe ljubili neumno, in blishniga so ljubili sa voljo sebe, ne pa savoljo Boga. Sato je Jesus rekel: Novo sapoved vam dam, de se med sabo ljubite, kakor sim jest vas ljubil. V tim bodo vsi sposnali, de ste moji uzhenzi, ako bote ljubesen eden do drugiga imeli. Jan. 13, 34 — 35.

Bog je sapovedal sveto ljubesen. Moremo eden drugiga ljubiti sveto savoljo Boga, de blishniga ljubimo k' svelizhanju. To boshjo misel je sam Jesus rasodel, ker je rekel: Vam sopovem, de se med sabo ljubite, kakor sim jest val ljubil. — Jesus je nas ljubil sveto, de bi bili svelizhani: takó moremo mi ljubiti blishniga.

Ljubesen do blishniga je tedaj dvojna: ena sveta savoljo sebe. — Tukaj je smota silno lohka. Vsi vedó, de je ljubesen do blishniga sapovedana, pa ne raslozhijo ljubesni od ljubesni, in mislijo sapoved spolnovati, ako lih sapoved prelomlujejo.

Ljubesen prava do blishniga nam sapove njemu pomagati v'nebesa. Sa blishniga moremo moliti; mu dober isgled dajati; ga nikdar pohujshati; ga uzhati, in svariti, kadar je potreben; mu braniti greshiti; mu tudi na telesu pomagati, koljkor je mogozhe, in koljkor mu pomaga k' svelizhanju.

Ljubesen sapove mir imeti s'vsi, koljkor je mogozhe: se veseliti s'timi, kteri so pravizhno veseli; shalostni biti

s'shalostnimi: vsakimu v' dobrim dopasti: vsi ene misli biti v' Kristufu Jesufu, de ohranimo edinost miru v' saveši duha: de persanesemo eden drugimu, kakor Bog nam. Vse to je is svetiga Pisma, in le taka more biti ljubesen do blichniga.

Bog nam daje dva potrebna nauka, v' ktéríh so vsi drugi nauki sapopadeni.

1.) Kar mi pravizhno shelimo, de bi ljudje nam sturili, tudi mi njim sturimo. Luk. 6, 31.

2.) Kar pravizhno nozhemo, de bi ljudje nam sturili, tudi mi ne smemo njim sturiti. Tob. 4, 16.

Mesene ljubeshni je svet poln, svete ljubeshni je prav malo, kakor se ozhitno vidi. — Kdor prav spremisli svoje serze, in sadershanje drugih, lohka sposna, de resnizhne in zhíste ljubeshni je malo. Sko-raj vsaki ljubi blichniga, is lakomnosti, ali is nezhistosti, ali is drugih slabih urshahov. Tudi sdaj bi se reklo, kar je Jesuf uzhenzam rekel: Novo sapoved vam dam, de se med seboj ljubite, kakor sim jest vas ljubil. Jan. 13, 34. Sakaj nova? Sato,

Ker sapoved nekđaj dana od Boga, je skoraj posabljena, ali sanizhevana.

Sakaj je malo ljubeshni do blishniga? Sato, ker je malo ljubeshni do Boga. Kdor ne ljubi Boga, tudi sebe ne ljubi, in ne ljubi blishniga, ko sebe savoljo Boga. — Kdor blishniga ljubi is lakomnosti, is nezhistosti, is poshreshnosti, ali is drugih slabih namenov ne ljubi ne Boga, ne sebe, ne blishniga. Kdor sebe ne ljubi prav, kakó bo druge sveto ljubil? Resnizo govori moder: Ktéri sebi ni dober, komu bo dober? Sirah. 14, 5.

Mesena, lakomna, ali druga taka ljubeshen do blishniga je soper Boga, ne pa do blishniga savoljo Boga. Kristuf pravi: Ako bote ljubili té, ktéri vas ljubijo, kakshno plazhilo bote imeli? Ne delajo tako tudi zólnarji? Mat. 5, 46. — Jesufu ne dopade naturna ljubeshen do blishniga, kako mu more hudobna dopasti? Ta mu je soperna.

Ker je malo zhiste ljubeshni do blishniga, nobene stanovitnosti ni, in vsaka narmanji rezh rasdene prijasnost. — Ker je malo zhiste ljubeshni do blishniga, je dosti

jese, obrekovanja, krivize, in kaj takiga. Blagor svetu! ko bi bila zhišta ljubesen, in bi vsaki ljubil svojiga blishniga savoljo Boga.

Ljubi tedaj blishniga, ko sebe savoljo Boga, de bo svelizhan. To sapoved imaj smiraj v' serzu, in po nji se vedno ravnaj, de bofh tudi ti svelizhan.

Ljubesen do prijatlov.

Prijateljstvo je sosebna ljubesen. — Prijatlov je dosti po imenu: prijatlov je malo v' resnizi. Prijateljstov bi moglo biti sosebna, in stanovitna savesa savoljo Boga, kar je malo krat res, ker se ljudje sploh slabo ljubijo. Sploh je le mesena, ali lakomna ljubesen. Prav govori Salomon: Uboshen je zlo od svoje shlahte savershen: bogat pak ima dosti prijatlov. Prip. 14, 20.

Prijatli tvoje srezhe, niso tvoji prijatli: prijatli tvojiga telefa, niso tvoji prijatli, ampak so lashnivi, in golufni per.

lisovavzi, kterih se moresh skerbno varovati. Ti te bodo objedavali, ali sapeljevali, potlej te bodo sapustili. Resnizhno je: Hinaviz svojiga prijatla golufa. Prip. 11, 9.

Ne saupaj zhloveku, kteri je le tvoje frezhe prijatel. On te bo hvalil, povikshval, ti pomagal; pa le savoljo sebe: zhe bosh pak potreben, te ne bo vezh posnal, in ti ne bo pomagal. Moder pravi: eni so prijatli, dokler per misi sedé — ali dokler dobizhik imajo — pa na dan potrebe ne bodo ostali. Sirah. 6, 10.

Ne saupaj zhloveku, kteri je prijatel tvojiga telefa, ne pa tvoje dushe: varuj se ga. Mesena, ali nezhista prijasnost je Bogu sovrashna. Zhe ne verjamesh, bosh potlej verjel. Is te gerde ljubeshni bo morebiti nar hujshi sovrashtvo, sanizhevanje, in preganjanje prishlo. Pravizhno je to: ti si savoljo zhloveka Boga rashalil, potlej si bil tudi od njega sapushen. Varuj se zhloveka, kteri te ne ljubi savoljo Boga: zhe Bogu ni svest, kako bo tebi? Lih od te prijasnosti sveti Jakop

govori: Prijateljstvo s' tim svetam je so-
vrafhtvo s' Bogam. 4, 4.

Velika srezha je le eniga dobriga
prijatla imeti, ktérimu samorefh svoje
ferze saupati, od ktériga v' potrebi dush-
no, in telesno pomozh prijemaslh. — Sve-
stimu pritjatlu ni enakiga, slato in sre-
bro ni vredno memo svestobe. ,Sirah.
6, 15.

V' nadlogah boslh nar loshej sposnal
dobriga prijatla. Lashnivi prijatel te bo
v' nadlogah sapustil: doberti bo pomagal,
koljkor premore s' vsm. Lashnivi pri-
jatel ljubi tebe savoljo svojiga dobizhka,
ali dopadajenja, sato ni stanoviten. Do-
ber prijatel ljubi tebe savoljo Boga, in
v' potrebah te ne sapusti. Tedaj: Ako si
hozheslh eniga prijatla isbrati, vsami ti-
ga, ktériga si svestiga v' nadlogah posku-
sil. ,Sirah. 6, 7.

Zhe lih mislislh svestiga prijatla ime-
ti, ne rasodeni mu bres potrebe vsih svo-
jih misel. Nisi moder zhe mu pravislh vse
fkrivnosti svojiga serza bres potrebe. Ta
nauk je od modriga: Nikar se prijatlu
kjé v' en dan ne saupaj. Mnógiteri je

prijatelj do svojiga zhasa, ktéri se potlej v sovrasnika spremeni. ,Sirah. 6, 7 — 9.

Lashnjivi prijatelj bo hitro odstopil; bo soper tebe govoril; bo drugim pravil, kar si mu neumno saupal; bo tudi tvoje besede drugazhi raslagal, in ti bo napravil veliko nadlog, ker nisi bil varen pred njim. Tedaj poslušhaj modriga: Bodi varen pred svojimi prijátli. ,Sirah. 6, 13.

Isberi si, in imaj dobriga bogabojezhiga prijatla: hudobniga se varuj. Hudobni prijatelj te bo sapeljal. David pravi: Njegovo govorjenje bode glajshi ko olje, in vender je pshiza. Pf. 54, 22. — Zhe si dobriga ferza, bosh lohka nashel dobre prijatle. Modri prizhuje: Ktéri se Boga boji, ta bo tudi dobriga prijatla imel. ,Sirah. 6, 17.

Kakor ti shelish dobriga, in svestiga prijatla imeti, taki bodi svojimu prijatlu tudi ti. Pomagaj mu na dushti, in na telesu. Bodi proti njemu resnizhen in pravizhen. Ne posnemaj hudobnih, ktéri pravijo, she preden sastopijo, je, ne. Ljubi prijatla, pa nikar ne ljubi njegovih slabost, in ne govori lashnjivo proti nje-

mu. Isaija pravi: Gorje vam! ktéri hudo dobro, in dobro hudo imenujete, de bi ljudém dopadli. 5, 20.

,Svari prijatla svarjenja vredniga, in nikar ne rezi: Ga ne morem svariti, ker je moj prijatel. Lih savoljo tiga ga svari, ker je tvoj prijatel. Ako ne posvarish prijatla po njegovim padzu, ga ne ljubish, temuzh ga sovrashish. Delaj tedaj, kar ti Bog sapové po modrim: ,Svari prijatla, de tako vezh ne sturi. ,Sirah, 19, 13.

Tudi ti poslušhaj moder nauk, in pravizhno svarjenje svojiga prijatla. Lih is tiga pravizhniga svarjenja sposnash de on je tvoj prijatel. — Zhe svarjenje ljubish, ljubish modrost: zhe svarjenje sovrashish, si nespameten. Prip. 12, 1. — Moder sopet pravi: Boljshi je ozhitno svarjenje, ko skrita ljubesen. Boljshi so ráne tiga, ktéri te ljubi, kakor sapeljivo kushovanje tiga, ktéri te sovrashi. Prip. 27, 5 — 6.

Imaj tedaj le bogabojezhe prijatle: kdor ne ljubi Boga, ne more tebe prav ljubiti. Bodi tudi ti dober, in svest svojim prijatlam savoljo Boga. Ljubi vse,

prijatle nar bolj, pa une in té savoljo Boga.

Ljubesen do sovrashnikov.

Ljubi svoje neprijatle — She v' stari saveši je bilo sapovedano: Ne sovrashi svojiga blishniga. III. Mojs. 19, 17. — Veliko bolj je sapovedano v' novi saveši ljubiti sovrashnike. Jesus vsim sapové: Ljubite svoje neprijatle, in dobro sturite tim, ktéri vas sovrashijo, de bote otrozi nebeshkiga Ozheta, ktéri pravizhnim, in nepravizhnim dobro daja. Mat. 5, 44 — 45.

Tedaj ljubi sovrashnike, in jim dobro delaj, kakor Jesus sapové. — Ti lohka ljubish mirniga zhloveka: sladko ti je ljubiti prijatla, in dobrotnika, pak teshko ti je ljubiti sovrashnika; ljubiti vender ga moresh, ker te ozhitna ojstra sapoved boshja permora. Kristuf pravi: Ako ljubite prijatle, kakshno plazhilo imate? ne delajo tako tudi zolnarji? Mat. 5, 46. — Ljubiti prijatle, in dobrot-

nike je po naturi, tudi nevérniki lahko tako delajo, pa moreš tudi sovrashnike ljubiti savoljo Boga. Zhe si Bogu nepokoren, si hudiga mashevanja vreden, kakor Jesus govori: Ravno tako bo moj Ozhe nebeski vam sturil. Mat. 19, 35.

Nobeniga sgovora ni soper to sapoved. Vsigamogozhni Bog to sapové, dolshan si pokoren biti. Ako ne odpushash, tudi tebi ne bo odpusheno: zhe nisi usmiljen, ne bošh usmiljenja dosegel. Kardar molish: Odpusti nam nashe dolgé, kakor mi odpushamo svojim dolshnikom, sebi prosish mashevanje, ako nozhesh sovrashnikom odpustiti. — Ti si meso, in jeso imash, in odpushanja per Bogu ishesh? Kdo bo sa tvojih grehov odpushenje profil? ,Sirah. 28, 5. — Poslushaj Kristusa: S' kakorshno méro bote vi mérili, s' tako se vam bo nasaj merilo. Mark. 4, 24.

Jesus Kristus je to sapovedal: kar je sapovedal, je tudi sam delal, ker je odpushal hudim sovrashnikom, sa nje profil, in jim dobro delal. Tako so tudi delali njegovi svetniki, in ti moreš tako delati.

Nobena molitev, in nobeno dobro delo Bogu ne dopade, in tebi pomagati ne more, zhe is serza ne odpustish: Morefh odpustiti, in odpufhati majhno ali veliko reshajenje: odpufhaj hitro, vselej, in popolnoma, in sraven tudi dobro sturi sovrashnikam. Zhe tiga ne sturish, so vse tvoje dobre déla nevredne, kakor sam Kristuf govori: Kadar svoj dar k'altarju pernefesh, in se tam spomnish, de tvoj brat kaj soper tebe ima: pusti ondi svoj dar, pojdi prej se spravit s' svojim bratom, in potlej pridi, in ofraj svoj dar. Mat. 5, 23 — 24.

Odpusti, in odpufhaj sovrashniku, zhe tudi on nozhe tebi odpustiti. Shelno zhakaj, in bodi vesel perloshnosti njemu pravo ljubesen skasati, in mu is serza rad pomagaj, akó samorefsh: zhe mu ne morefh pomagati, imaj, in skashi resnizhno shalost. Zhe sovrashniku rad pomagash, bo tvoje darovanje njegov nar hujshi serd utolashilo. Prip. 21, 14. —

Ako si timu naukn pokoren, bosh sebi, in svojimu sovrashniku veliko pomagat. Od Gospoda bosh milost prejel,

in njega bošh poboljšhal, ker ga bo peklo, de te je shalil. Lih to uzhi sveti Pavl, rekozh: Ne daj se od hudiga premagati, ampak premagaj hudo s' dobrim. Ako je tvoj sovrashnik lazhen, daj mu jésti: ako je shejin, daj mu piti. Sakaj zhe tako delash, bošh sharjávzo na njegovo glavó nosil. Riml. 12, 20 — 21.

Dopolnuj tedáj sapoved vsigamogozhniga Boga proti svojim sovrashnikam, de milost sadobish.

Ljubesen do gresnikov.

Eni is napuha sovrashijo gresnike, in ne pomislijo, de so sami gresniki: sovrashijo grehe drugih, in sebe nozhejo poboljšhati. Ti so enaki farisejam, ktéri so is napuha sovrashili gresnike, in sami so bili veliki gresniki. Vsak more misliti po Bógu, ktéri nozhe pogublenja gresnika, temuzh de se spreoberne, in shivi. Ezech. 33, 11.

Tudi ni perpušheno opušhenih grehov blishnimu ozhitati. To pomeni hudo, in neusmiljeno serze. Zhe se blishni poboljšha, veseli se. Zhe ga sanizhujesh, ni ljubesni v' tebi. Moder Sirah tako govori: Ne sanizhuj zhloveka, ktéri greh sapusti: tudi mu nikar ne ozhitaj: spomni se, de smo vsi svarjenja vredni. 8, 6.

Ti bi hotel is neusmiljeniga serza gresnikke pokonzhati, in ne spremislis, kaj bi bilo sa tvojo dusho, ko bi Bog tebi enako povernil. Vsigamogozhen Bog preterpi, sakaj pa ti ne preterpish? Letim neusmiljenim dusham pravi Kristus: Ktéri je bres greha, naj vershe kamen prvi v' nje. Jan. 8, 7. — Tudi: Ne veste: ktériga Duha ste. Luk. 9, 55.

Ljubi gresnikke, in is ljubesni obshaluj njih grehe. Ljubi, kar je Bog stvaril: sovrashi, kar je gresnik delal. Sovrashi grehe drugih, in tudi sovrashi svoje, s'zer hinavsko druge obshalujesh. Obshaluj s' Davidam svoje grehe, in le takrat s' njim rezhesh resnizhno: Moje ozhi obilno jokajo, ker ljudje tvojih sapoved ne dershé. Pl. 118, 136.

Kdor ljubi grešnike, in sovrashi grehe savoljo Boga, ima skerb sa grešnikov poboljšanje, in to nar bolj prizhuje, de njegovo serze je dobro. Modri prizhuje: Pravizhni skerbi sa hudodelnike, kako bi hudobne od hudobije odvernili. Prip. 21, 12.

Glej pa, de bosh pravizhen v' svojih mislih, in de bosh pravizhen proti vsm. Morebiti isgovarjash sebe, in svoje prijatle, in lih v' tim obsojujesh svoje sopernike. Zhe tako delash, nisi pravizhen, in ne mislish po veri. Delaj tedaj po izgledu Davidovim, ktéri je profil: Gospod, ne pusti, de bi moje serze grehe isgovarjalo, kakor hudodelniki delajo. Pf. 140, 4.

Sebe, in druge pravizhno sodi: grehe svoje, in grehe drugih sovrashi, in ob sodi. Poslufhaj svetiga Pavla: Nimash isgovora, o zhlovek, ktéri sodish: sakaj v' komer drugiga sodish, v' tem sebe obsodish, ker ravno to delash, kar sodish. Riml. 2, 1.

Ljubi grešnika savoljo Boga, in sovrashi njih grehe savoljo Boga. Zhe je grešnik tebi nadleshen, sovrashish

njega, in njegove grehe: zhe je tvoj prijatelj, ljubish njega hudobno, in njegove grehe isgovarjash krivizhno. — Karkolj dela tvoj prijatelj, je pravizhno: Karkolj dela tvoj sovrasnik, je hudobno. — Zhe tvoj prijatelj gresih ozhitno, te pezhe: zhe tvoj sovrasnik gresih ozhitno, se veselish nad njegovim padzam. — To je snamnje, de nobene ljubesni, in nobene pravize savoljo Boga ni per tebi. Ubo-gaj svetiga Pavla: Delaj — misli, in go-vori — po resnizi v'ljubesni. Efes. 4, 15

Kakó se moresh sadershati proti gresniku, ktéri si persadeva tebe v'greh napeljevati? Ljubi svojo, in njegovo du-sho, in bosh sam vedel, kaj je sturiti: vender poslushaj.

Skushnjavza se skerbno varuj. Ako te skusha ozhitno, svari ga ozhitno: zhe te na skrivnim skusha, na skrivnim ga svari. Zhe ga samiga srezhash, skashi mu temno oblizhje: zhe so drugi sraven, ktéri njegove hudobije ne vedo, skashi mu sploh kershanfko ljubesen. Njemu samimu odgovora ne daj, ako te vprasha od nepotrebnih rezhi: potrebnimu vpra-

fhanju odgovori malo, in merslo. ,Spre-
misli besede ljubesniviga Janesa: Sape-
ljiviga zhloveka nikar v' hisho ne vsami-
te: tudi ga ne posdravite. III. 10.

Boj se sovrashnika svoje dushe, va-
ruj se ga, svari ga, vender ga ljubi, in
moli, de se poboljsa. Sveti Pavl uzhi:
Opominjam vas, bratje, v' imenu Gospo-
da Jesusa, de se odtegnete od vsih bra-
tov rasujsdanih. Te svarite, de jih bo
fram: vender jih ne imejte ko sovrashni-
ke. II. Tef. 3, 6, 14 — 15.

Snamnja prave ljubesni.

Smota je lohka per ti rezhi. Marfikdo
misli ljubiti Boga in blishniga, zhe lih
ljubesni nima, ali meseno, ali lakomno
ima. ,Shkodljiva, in pogubna bi bila
ta smota. Savoljo tiga sveti Pavl popi-
suje snamnja prave ljubesni v' svojim li-
stu pisanim spreobernjenim vernim pre-
bivajozhim v' velikimu mestu Korintu. I.
13, 4 — 6. — Smamnja prave ljubesni

dane od svetiga Pavla bodo sdaj ob kratkim raslagane.

1.) Ljubesen je poterpeshljiva. — ,Sama ljubesen daja pravo poterpeshljivoſt. Zhe Boga ljubish, ſi njemu pokoren, in tudi v' velikih nadlogah popolnoma poterpeshljiv. Zhe blishniga ſavoljo Boga ljubish, ſi tudi s' njim poterpeshljiv; preterpiſh greſhnika, hudobniga, in nadleſhniga zhloveka, ker veſh, de tudi ti ſi boſhje in ljudi poterpeshljivoſti potreben. — Kdor je prav poterpeshljiv, vſe voljno preterpi ſunaj greha.

2.) Ljubesen je dobrotljiva. — Ako ljubish ſvojiga blishniga ſavoljo Boga, ſi persadevaſh dobro delati vſim: tvoje narvezhi veſelje bo blishnimu pomagati. Zhe ljubish, ſi, kakorſheniga te drugi ſhelé imeti: tudi nehvaſhnim, in ſovraſhnikam boſh uſmiljen: vſim boſh poſtreshljiv, zhe le ſamoreſh bres boſhjiga raſſhalenja.

3.) Ljubesen ni nevoſhhljiva. — Ljubesen preſhene nevoſhhljivoſt, ker daje veſelje do dobriga, in ſhaloſt ſavoljo hudiſga. Zhe ljubish, ſe veſeliſh s' pravizhno veſelimi, ſi ſhaloſten s' ſhaloſtnimi:

si Bogu hvaleshen, kadar blishen ima dobro, in si shalosten savoljo hudiga, kakor ko bi sam terpel.

4.) Ljubesen ne ravná napzhno. — Ako ljubish Boga in blishniga, nisi zhuden, neumen, sarobljen, ker modrost te uzhi. Zhe ljubish, vesh kako, in koljko vsakimu govoriti; kakó proti vsakimu se sadershati, vesh kaj se slehernimu zhasu spodobi; tvoje govorjenje, nosha, invse je po modri ljubeshni; si ojster, prijasen, molzhezh, sgovoren, pa vselej po rasvetljeni ljubeshni, ktéra vse rezhi prav ravná.

5.) Ljubesen ni zhasi lakomna. — Zhe Boga, in blishniga ljubish, skerbish sa zhasht boshjo, pa nisi svoje zhasht lakomen. Zhe ljubish, pomagash blishnimu, si pravizhen, usmiljen, in dobrotljiv, pa ne sato, de bi tebe hvalili. Zhe ljubish, tirjash dolshno sposhtovanje od drugih, kadar je to njim potrebno, in skerbish sa svoje dobro imé, kadar sguba dobri-ga imena bi bilo tvojimu blishnimu k' pohujshanju.

6.) Ljubesen ne ishe, kar je njeniga. — Zhe ljubish Boga, le njega ishesh, in njemu flushish is dopadajenja do njega, ne savoljo posvetne frezhe. Zhe ljubish blishniga savoljo Boga, mu ne pomagash is lakomnosti, in ne ishesh per njem lakomiga dobizhka; raji ti shkode terpish, ko jeso, ali shkodo drugim napraviti.

7.) Ljubesen se ne da rasdrashiti. — Zhe ljubish Boga, si njegovi modri previdnosti rad podvershen, si v' nadlogah poterpeshljiv, in ne memrash zhes nadloge. Zhe blishniga ljubish, usmiljeno, pravizhno, in krotko ravnash s' njim; ne govorish krivize soper njega, preterpish njegove slabosti, in se hudobno ne jesish. Tudi vse svoje dela poterpeshljivo opravljash.

8.) Ljubesen ne misli hudiga. — Ako ljubish, ne mislish hudiga, kadar lahko od blishniga dobro mislish. Kolikor je mogozhe usmiljeno todish svojiga blishniga: zhe je pak njegovo sadershanje ozhitno slabo, si v' serzu shalosten, in ga ne sanizhnjesh.

9.) Ljubesen se veseli nad pravizo. — Zhe ljubish Boga in blishniga, se veselish nad vsim dobrim: kar blishnimu pomaga, in Bogu dopade, je tvoje veselje. Zhe ljubish, pomagash is serza rad svoji-mu blishnimu s' molitujo, s' besedo, in s' dobrim sgledam. Zhe tudi per sov-rashniku vidish dobre dela, si vesel, in Boga hvalish. Vse ti dopade, kar Bogu dopade.

10.) Ljubesen se ne veseli nad krivizo. Zhe ljubish Boga in blishniga, si vsih gre-hov shalosten: karkolj Boga shali, tebe shali: tudi slo skerbish blishniga pobolj-shati: per sovrashniku, in per prijatlu greh sovrashish. Zhe ljubish, se ne le nikolj grehu ne smejash, ampak tudi bi dal svoje shivljenje, de bi ga ubranil.

Sklép vére, upanja, in ljubesni.

Vera je nar potrebnishi, ker bres spos-nanja vsigamogozhniga Boga, usmiljeniga odreshenika Jesusa Kristusa, ni upanja,

in ni ljubesni. Vera je korenina vsiga
dobriga, in bres nje je nemogozhe Bogu
dopasti.

Vera uzhi, de Bog je stvarnik vsiga,
de je usmiljen Ozhe svojih stvari, de nas
ljubi, in shelji vse svelizhati. — Is tiga
is-haja kershanfko upanje.

Upanje podpira revniga, in vsiga
nepremoshniga zhloveka. On nizh ni-
ma, in nizh ne samore, Bog usmiljeni
Ozhe pa vse. — Svelizhar Kristus Jesus
she flajshi in mozhnishi upanje daja. Bo-
jezha dusha upa v' usmiljeniga Boga sa-
voljo Jesusa sadobiti vezhno frezho. — Is
vere in upanja is-haja ljubesen.

Ljubesen, dragi sad vere in upanja,
vnéma kristjana Bogu dopasti s' svetim shiv-
ljenjam, de bi dosegel, kar je vera raso-
dela, in upanje obljubilo.

Ljubesen je nar lepshi, in nar imenit-
nishi zhednost. Bres ljubesni je vera
mertva, in upanje predersno, ker so bres
aje vse dela prasne, in bres plazhila.

Zhista ljubesen do Boga vse dela
posvezhuje: povsdiguje zhloveka do Boga,
in ga s'njim sdrushi s' mozhno ljubesnivo

saveso. Ljubesen she tukaj dela zhlo-veka tovarsha Angelov in svetnikov, ker on s' njimi ljubi, hvali, moli, in povikshuje vsigamogozhniga, in usmiljeniga Boga.

Ljubesen vse rezhi mogoze, lohke, in prijetne dela. Jesusovi nauki so zhisti, sveti, in ojsri: slaba natura ne more nositi butare Jesusovih naukov, pa ljubesni je vse mogoze, vse lohka, in vse prijetno.

Dusha v' Boga saljubljena saflishti od uzhenika Jesusa: Blagor ubogim v' duhu! Blagor shalostnim! se ne prestrashti, ampak se podvershe Jesusu, mu je rada pokorna, in rada sraven njega krishana, ker tudi v' velikim terplenji ne zhuti terpenja.

Od koga ima ljubesen tako prezhudno sladko mozh? Ljubesen ima to prezhudno sladko mozh od ljubesniviga vsigamogozhniga Boga. Savoljo tiga je ona serzhna, mozhna, stanovitna in nepremagana. Ljubesen se vnéma v' velikih teshavah, v' skufhnjavah, v' britkostih, in vse premaguje savoljo verniga upanja

prihodniga plazhila: namrezh, savoljo Boga, ktériga nepremagano ljubi.

Kerfhanska dusha! ljubi Boga zhes vse rezhe, sebe, in blishniga savoljo njega: vedno prosi sa gnado njega ljubiti, in zhe dalje bolj ga ljubiti: vse njegove sapovedi s' ljubesni do njega spolnovati. Blagor tebi, zhe tako delash, in v'tim stanovitna ostanesh! bosh shla v'boshje kraljestvo, v'kraljestvo vezhne ljubesni, kjer bosh usmiljeniga, in ljubesniviga Stvarnika vekomej ljubila, in hvallila. Amen!

K a s á l o.

- Vvòd raslaganja Jesufovih naukov 5
- I. Blagorstvo. Blagor ubogim v' duhu! njih je nebeshko kraljestvo 14
- II. Blagorstvo. Blagor krotkim! oni bodo semljo posedli 51
- III. Blagorstvo. Blagor shalostnim! oni bodo obveseljeni 75
- IV. Blagorstvo. Blagor lazhnim, in shejnim pravize! oni bodo nasiteni 99
- V. Blagorstvo. Blagor milostlivim! oni bodo milost dosegli 144
- VI. Blagorstvo. Blagor serza zhistim! oni bodo Boga gledali 167
- VII. Blagorstvo. Blagor mirnim! oni bodo otrozi boshji imenovani 191
- VIII. Blagorstvo. Blagor tim, ktéri sa pravize voljo preganjanje terpé, sakaj njih je nebeshko kraljestvo 204

*Prave
živca*
Sklep Jesufovih naukov.

Vera	224
Upanje	230
Ljubesen sploh	233
Ljubesen do Boga	234
Ljubesen do sebe	238
Ljubesen do blishnige sploh	241
Ljubesen do prijatlov	246
Ljubesen do sovrasnikov	251
Ljubesen do grešnikov	254
Snaminja prave ljubesni	258
'Sklep vére, upanja, in ljubesui	262

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000001493

1
(no stopil je tedaj kiga
in eni jezov, pisanu teden
ali knjeve teden, jezov
teden se in eni jezov nato ker
se vedan dan in su evange
lye pisanu kolov ocete
knjeve pisanu ga mi le
dal in drugic, kolov pisanu
prejme nato si pisanu
prejme govore si pisanu
vsak dan je knjeve
ne samo testi katerim ga
nisi vopah vti pisanu knjeve
knjeve knjeve knjeve
Jag knjeve nato knjeve
dal drugic knjeve teden
se in eni jezov nato dase pisanu
nato knjeve jezov knjeve nato
nato knjeve knjeve in nato se
se nato se nato se nato se
knjeve je bil knjeve
knjeve nato nato nato
nato nato nato nato
nato nato nato nato
slavo

polovica
prijatelj
stari

Motiv

Ove godine
moje godine
moje godine
dalje se
di Maly metogo

Augustina
no volim
moje godine
moje godine
se molim za

moje godine
hlezisost
menega
in je
nosilja
moje godine
zobno

in dalje
Bak
moje godine
in je

moje godine

moje godine
moje godine

higijena

moje godine
moje godine
moje godine
moje godine

moje godine
moje godine
moje godine
moje godine

moje godine
moje godine
moje godine
moje godine

moje godine
moje godine
moje godine
moje godine

moje godine

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

22221